AUTHOR:
BIRKE, OTTO

TITLE:
PARTICULARUM ME ET OU

PLACE:
LIPSIAE

DATE:
1897

Master Negative #

91-80034-4

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Birke, Otto, 1874-
De particularum μή et οὐ usu Polybiano, Dionysiaco, Diodoreo, Straboniano; dissertatio inauguralis quam... scripsit Otto Birke... Lipsiae, typis Oswald Schmidti, 1897.
81 p. 23½ cm.

Thesis, Leipzig.

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 6/11/91 INITIALS ER
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

DE PARTICULARUM μή ET οὐ USU POLYBIANO DIONYSIACO DIODOREO STRABONIANO

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE LIPSIENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

OTTO BIRKE

DRESDENSIS

LIPSIAE

TYPIS OSWALD SCHMIDTI

MDCCCXCVII

PARENTIBUS CARISSIMIS

SACRUM

PARENTIBUS CARISSIMIS

SACRUM

Abhinc centum fere annos viri docti observaverunt scriptores labentis Graecitatis mira usos licentia particulam *μή* adhibere vel eis locis, quibus veterem per morem scribendi solam *οὐ* particulam poni liceret.[1]) Adeo autem a viris doctis haec res accurata disquisitione dignata non est, ut contra existerent qui plane negarent adverbium *μή* iure eiusmodi locis scribi ac censerent medelam coniciendo afferendam esse; librarios enim particulas commutasse sive calami errore sive ignorantia perductos.[2])

Quaerentibus autem nobis, ipsine veteres cognoverint hanc in particula *μή* adhibenda libertatem, ad rem diiudicandam in promptu sunt testimonia haec:

1. Stephanus Byzantius s. v. *Ἀλάβανδα* (pg. 66. ed. Meinekianae): *λέγεται καὶ κτητικὸν Ἀλαβανδιακὸς καὶ Ἀλαβανδιακὸν σύγγραμμα, ἐξ οὗ καὶ Ἀλαβανδιακὸς σολοικισμὸς ὡς Φιλόξενος τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος, ὅταν ἡ μὴ ἀπαγόρευσις ἀντὶ τῆς οὐ κεῖται ὡς τὸ μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων.*[3])

2. anonymus quidam *περὶ σολοικίας, κατὰ πλάτος,* cuius verba publici iuris fecit Valckenaer in editionis suae Ammonii appendice (pg. 197.—204. editionis prioris): *σολοικίζουσι κατὰ τρόπους*

---

[1]) Primus, quantum scio, hanc rem animadvertit Godofredus Hermann in editione libri a Francisco Vigero de idiotismis conscripti, quae primum prodiit anno 1802.

[2]) Sic rem sibi finxit Mehler in commentariolo quodam, quem inscriptum „inter ambulandum decerpta“ inseruit Mnemosynes (novae serieï) volumini 17. (1889), ubi invenies pg. 102. haec: „Quam negligentes omnino in negationibus soleant esse librarii, testimonio sit Lucianus in Hermot. paragr. 9., ubi nil mali suspicati scripserunt et tradiderunt *ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μισθὸν, οἶμαι, μὴ ἀπεδίδου κατὰ καιρὸν, ἀπήγαγε παρὰ τὸν ἄρχοντα.* nemo puer Graece in scholis mediocriter doctus nescit alteram negationem esse restituendam.“ Sic Mehler; qui utinam ne ambulavisset cum Luciano!

[3]) Homer. Iliad. O v. 41.

ιε' ..... tum (pg. 202): *καὶ ὅταν τις ἀπαγορευτικῷ χρήσηται ἀντὶ ἀρνητικοῦ, οἷον μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων ἀντὶ τοῦ οὐ δι' ἐμήν.*

3. etymologicum magnum s. v. *μή* pg. 586. v. 15.: *εἰ δὲ τῇ ὁριστικῇ ἐγκλίσει συντάττεται, οὐ μετὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως τάσσεται ἀλλ' ἀντὶ τῆς οὐ ἀποφάσεως ὡς ἐν τῷ μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα ἀντὶ τοῦ οὐ δι' ἐμὴν βούλησιν καὶ ἐν τῷ μὴ ὤφελες λίσσεσθαι ἀντὶ τοῦ οὐκ ὤφελες λίσσεσθαι.*[1])

Nil autem exstat in eis veterum dissertatiunculis, quae praeterea ad nos pervenerunt de soloecismo vel barbarismo compositae.[2])

Quibus ex testimoniis ipsis, si minus accurate inspicies, id efficere vix conaberis veteres miram illam particulae *μή* usurpationem novisse et sensisse; nil enim aliud in his praedicatur, nisi inveniri *μή* adverbium non raro apud veteres scriptores, quibus locis *οὐ* particula exspectetur, ac quod omnibus in illis testimoniis[3]) hic usus Homerico exemplo firmatur, inde intellegitur non de recentioribus auctoribus cogitari sed de optimae Graecitatis scriptoribus. Veteres quidem auctores ipsos talia scripsisse aperte affirmat scholiasta (Venetus) in Aristophanis ranar. v. 103. (pg. 278. ed. Duebner.): *ἡ γὰρ μὴ ἀπαγόρευσις π α ρ ὰ τ ο ῖ ς π α λ α ι ο ῖ ς ἀντὶ τῆς οὐ ἀρνήσεως παραλαμβάνεται.*

Itaque haec testimonia manasse ex grammatico vel philosopho quodam v e t u s t o per se minime veri dissimile est, velut ex Zenone, aliis, quos constat de soloecismis egisse. Re vera autem nullum alium esse auctorem crediderim, nisi Philoxenum;[1]) antiquius enim esse hoc testimonium vix credibile est; nam Herodianus, ex quo quin Stephanus Byzantius haec verba hauserit, dubium non est, Philoxenum agnoscit huius rei auctorem; ipsi igitur Herodiano non notum erat iam ante Philoxenum *σολοικισμοῦ Ἀλαβανδιακοῦ* mentionem factam esse.

Philoxenum enim ipsum talia scripsisse non habeo cur non putem; nam in dialectorum et artis grammaticae studiis eum versatum esse tradit Suidas s. v. *Φιλόξενος* (pg. 1481. ed. Bernh.): *περὶ τῆς Συρακουσίων διαλέκτου, περὶ Ἑλληνισμοῦ ζ', ... περὶ τῆς Λακώνων διαλέκτου, περὶ τῆς Ἰάδος διαλέκτου καὶ τῶν λοιπῶν.* Praeterea eum *περὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων διαλέκτου* quoque scripsisse demonstravit M. Schmidt in Philol. vol. 4. pg. 630. Ex Stephani Byzantii vero verbis necessario colligitur rem a Philoxeno notatam esse in Odyssias commentario; nam alio modo verba illa *τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος* explicari nequeunt. Sed ad quemnam Odyssias versum hanc notam adicere potuerit, non intellegitur; nam in Odyssia *μή* sic omnino non ponitur. Alia vero data occasione illum ad Odyssiam hanc libertatem attigisse neque per se veri simile est neque qua occasione hoc fieri potuerit, video; itaque non in adnotationibus ad Odyssiam compositis rem commemoratam esse persuasum habeo, sed in libello quodam grammatico; addendum igitur esse articulum *ὁ* in Stephani textu suspicor, ita ut legamus *Φιλόξενος ὁ τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος,* ut pg. 246. (ed. Mein.) v. 9. s. v. *Δωδώνη*: *Φιλόξενος ὁ τὴν Ὀδύσσειαν ὑπομνηματίζων.* Quibus verbis certe non contenditur rem in Odyssias commentario non esse adnotatam (nam Philoxeni notam ad Odyssias *ξ* v. 327. adiectam fuisse ex scholiis, quae habemus, elucet; cf. ed. Dind. vol. 2. pg. 592.). At cum legitur sine articulo *τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος* omnino negatur Philoxenum hoc adnotasse alio in libello. Verba igitur *ὁ τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος* nullo alio consilio Stephanus vel potius Herodianus addidit, nisi ut eiusdem nominis scriptores dignosceret.

Sed revertamur ad institutam disquisitionem; in qua ut ad aliquem finem perveniamus, contingit solius verbi *Ἀλαβανδιακός* auxilio. Alabanda enim, quod Cariae oppidum passim in veterum scriptis commemoratur, cum agri ubertate tum incolarum luxuria

---

[1]) Homer. Iliad. 1 v. 698.

[2]) Velut apud

anonymum quendam *περὶ σολοικισμοῦ*, quem edidit Valckenaer l. l. pg. 192. sqq.

Polybium quendam de barbarismo et soloecismo, quem edidit Boissonade in anecdot. Graec. vol. 3. pg. 229.—237.; meliorem vero textum praebet Nauck in calce editionis lexici Vindobonensis pg. 283.—289.

anonymum quendam de eadem materie, cf. Boissonade l. l. pg. 238.—240., Nauck l. l. pg. 290. sqq.

Pseudo-Herodianum *περὶ σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν*, cf. Boissonade l. l. pg. 241.—261., Nauck l. l. pg. 294.—312.

Similia exstant apud Quintilianum, instit. orat. 1. cp. 5. (ubi inde ab § 34. de soloecismo agitur) § 50.: . . et „ne“ ac „non“ adverbia: qui tamen dicat pro illo ne feceris non feceris in idem incidat vitium, quia alterum negandi est alterum vetandi.

[3]) Eadem de causa facere vix possum, quin omnia illa testimonia ex uno eodemque fonte derivata esse sumam; hunc autem esse Philoxenum veri simile est.

[1]) Hic dumtaxat a praeceptore suo in scholis didicit.

magnificentiaque nota est.[1]) Alabandenses vero in hac re, quam tractamus, offensionem praebuisse neque alibi usquam traditur, neque exhibent illum usum, id quod non mirum, inscriptiones Alabandenses (incisae saeculo quidem altero ante Christum natum usque ad primum post Chr.), quas publicaverunt Diehl et Cousin in bulletin de corresp. Hellén. vol. 10. (1886) pg. 299.—314. et vol. 18. (1894) pg. 33.—35. Ac ne Lesbonax quidem, qui in libello *περὶ σχημάτων* conscripto[2]) enumerat *σχήματα Εὐβοϊκόν, Κορίνθιον, Χαλκιδιακόν, Κλαζομένιον, Κολοφώνιον,* alia, de hac re quidquam profert; immo vero de proprietate plane diversa [*τῶν*] *Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας* verba facit.[3])

Valde vero arridet mihi illa coniectura, quam proposuit Guilelmus Schmid,[4]) qui ex Stephani verbis colligit ab Hierocle et Menecle, rhetoribus Alabandensibus,[5]) ipsis eorumque ab secta adverbium *μή* imprimis adamatum esse. Huic vero opinioni eo magis assentior, quod Mueller l. l. pg. 79. sq. ex Lesbonacte[6]) quoque ostendit singula *σχήματα* nomen accepisse ab ea urbe, in qua quisque auctor, qui *σχῆμα* aliquod in suum usum accepit, aut natus erat aut moratus est. Ad firmandam vero Schmidii sententiam id quoque addo non modo Meneclem et Hieroclem sed etiam Apollonium Molonem et Apollonium *τὸν μαλακόν,* clarissimos illos rhetores Rhodios, Alabanda oriundos fuisse et ut Meneclis discipulos commemorari a Strabone libro 14. pg. 655.

Unde etiam de aetate Philoxeni aliquid lucramur;[7]) elucet

---

[1]) Unde exortum est proverbium illud a Stephano Byzantio pg. 66. v. 9. relatum: *Ἀλάβανδα Καρῶν εὐτυχεστάτη πόλις.* Quidnam fuerit illud *σύγγραμμα Ἀλαβανδιακόν,* vix quisquam pro certo affirmaverit; verisimile autem est hanc fuisse historiam rerum Alabandensium.

[2]) Primum editus est ab Valckenaerio post Ammonium pg. 177.—188.; nunc sola adhibenda est ea editio, quam Rudolfus Mueller inseruit dissertationi „de Lesbonacte grammatico“ inscriptae pg. 33.—55.

[3]) Pg. 45. sq. ed. Muell.; Cares omnino ut *βαρβαροφώνους* notos fuisse tradit Strabo 16, pg. 662. sq.; idem pg. 663. testatur *καρίζειν* eodem sensu adhiberi atque *βαρβαρίζειν* et *σολοικίζειν.*

[4]) In libro illo luculento: der Atticismus in seinen Hauptvertretern von Dionys v. Halicarnass bis auf den zweiten Philostratus vol. 2. pg. 60. nota 78.

[5]) Cf. Cic. Brut. 95, 325. et Strab. 14, pg. 661.

[6]) Eadem docuit de Aristophane Byzantio v. Wilamowitz in Antigono Carystio, in philologische Untersuchungen vol. 4. pg. 139. et nota 9.

[7]) Philoxeni aetas tantummodo per terminum, ante quem vivere potuit, definita est; Herodianus enim et Nicanor nituntur in eius auctoritate; cf. Hillscher, hominum litteratorum Graecorum ante Tiberii mortem in urbe

enim Philoxenum Menecle fuisse aetate posteriorem, Apollonii Molonis aequalem vel illo quoque posteriorem. Meneclem inde ab anno fere 140. a. Chr. Rhodi artem rhetoricam docuisse satis constat, Apollonium se Rhodi audivisse anno 78. Cicero narrat;[1]) sequitur Philoxenum ante annum 100. scribere non potuisse; immo verisimile est eum saeculo primo medio floruisse.

Sed hoc certe ab initio reiciendum est Alabandenses rhetores omnino coepisse particulam *μή* liberiore ratione ponere; nam iam ante eorum aetatem occurrit illud *μή* contra veterem scribendi morem adhibitum apud Polybium.

Nostrae autem aetatis viri docti saepe de hac dicendi proprietate egerunt eamque in omnibus fere auctoribus, qui *κοινῇ διαλέκτῳ* scripserunt, animadverterunt; sed dispersissima sunt huius rei testimonia neque satis congesta; itaque de his, quantum novi, referam[2]) ita re instituta, ut scriptores ordine temporis enumerem, quo floruerunt, viros autem doctos eos tantum laudem, qui accuratius exempla collegerunt.

Philo Judaeus	Treitel, de Ph. J. sermone, diss. Vratislav. 1870 pg. 25.—27.
Scriptores Novi Testamenti	Winer, Grammatik des neutestamentlichen Sprachidioms edit. 7. (cur. Luenemann) §§ 55. et 56. (pg. 441.—473.).
	Wilke-Grimm, lexicon Graeco-Latinum in libros N. T. ed. 3. pg. 284.—288.
	Paul Thouvenin, les négations dans le N. T., in revue de philologie vol. 18. (1894) pg. 229.—240.
Josephus	Schmidt, de Fl. J. elocutione observationes criticae, in Fleckeiseni annal. supplem. 20. (1894) pg. 436. sq.

Roma commoratorum historia critica, in Fleckeiseni annal. supplement. 18. (1892) pg. 371. et nota 4.

[1]) Cf. Susemihl, Geschichte der griechischen Litteratur in der Alexandrinerzeit vol. 2. pg. 488.—491.

[2]) Eos libros, quos ut ipse inspicerem mihi non contigit, asterisco signavi.

Dio Prusaënsis	Gildersleeve, encroachments of *μή* on *οὐ* in later Greek, in the American Journal of philology vol. 1. (1880) pg. 50. n. 1. 53. n. 1. 54. 57.
	Schmid l. l. vol. 1. pg. 99.—101.
Plutarchus	Stegmann, über den Gebrauch der Negationen bei Pl., prgr. Geestemuend. 1882.
Polemo	Schmid l. l. vol. 1. pg. 50.
Antoninus Liberalis	Blum, de A. L., diss. 1892 pg. 14.
Justinus Martyr	* Gildersleeve, in editione ad 1, 5, 4. et 9, 4.
Appianus	Godofr. Kratt, de A. elocutione, diss. 1886 pg. 51. sq.
Arrianus	Boehner, de A. dicendi genere, in actorum semin. Erlang. vol. 4. (1885) pg. 53.
Polyaenus	Malina, de dictione Polyaeana, Berolin. 1854 pg. 86.—89.
Lucianus	du Mesnil, grammatica, quam L. in scriptis suis secutus est, ratio cum antiquorum Atticorum ratione comparatur, prgr. Stolp. 1867 pg. 40.—48.
	Gildersleeve l. l. (Amer. Journ.) pg. 45.—57.
Aristides	Schmid l. l. vol. 2. pg. 60.—63.
Galenus	Marquardt, in edit. scriptor. minor. vol. 1. praef. pg. 27. 50.
	Mueller, in edit. scriptor. minor. vol. 2. praef. pg. 20. 65.
Aelianus	Schmid l. l. vol. 3. pg. 88.—90.
Philostratus	Schmid l. l. vol. 4. pg. 91.—96.
Babrius	* Rutherford in editione.
Pappus	Hultsch, in indice graecitatis edit. suae s. v. *μή, μηδαμῶς, μηδέ, μήτε.*

Chariton	Gasda, quaestiones Charitoneae pg. 21. sq.
Alciphron	Seiler, in edit. ind. voc. s. v. *μή, μηδέ, μηδείς, μήτε.*

Sed etiam ex aliis scriptoribus pauca huius licentiae exempla obiter afferuntur et ab eis, quos modo laudavi, et ab aliis viris doctis, ex papyris inquam, ex Philodemo, Ptolemaeo gnostico, Ptolemaeo geographo, Herodiano, Pausania, Apollodoro, Sexto Empirico, Clemente Alexandrino, Diogene Laërtio, Athenaeo, Cleomede, Achille Tatio, Eusebio, Himerio, ex Geoponicis et scholiis Aristophanis et Sophoclis.

At longe plurimi inter viros doctos nil aliud docuerunt, nisi illud ipsum particulam *μή* fieri usitatiorem, atque locos collegerunt, qui ad hanc rem cognoscendam alicuius sunt momenti; altius se immerserunt his rebus Gildersleeve in American journal, Schmid l. l. vol. 1. 2. 4., Stegmann. Praeterea notas nonnullas adiciunt viri docti Hultsch, Kratt, Marquardt, Mueller, Thouvenin, Treitel.

Non siluerunt de re videlicet grammaticarum scriptores, velut Kuehner, ausführliche Grammatik der griechischen Sprache vol. 2. (edit. 2.) pg. 747. 3., 756. nota 3. et Brugmann, griech. Grammatik in Iwani v. Mueller, Handbuch der klassischen Altertumswissenschaft vol. 2. pg. 189.

Quamquam apud plurimos scriptores recentiores rem observatam esse ex longa nominum serie apparet, tamen non collecti sunt loci ex vetustissimo quoque *κοινῆς διαλέκτου* scriptore, dico Polybium, Dionysium Halicarnassensem, Diodorum, Strabonem, nedum quisquam accuratius de hac quaestione disseruerit. [1])

Itaque operae pretium esse censeo omnes eos locos ex his quattuor auctoribus colligi, qui ad rem diiudicandam aliquo modo attinent. Praemittam autem, quasnam operum partes adhibuerim et quibus editionibus utar in locis laudandis.

Inter Polybianos igitur libros in meum usum converti primos quinque libros, quos integros ad nos pervenisse notum est, inter fragmenta autem tantummodo ea, quae in codice Urbinati 102. (F)

[1]) Sed ne aliquid silentio praetercam, afferam eos locos, quos viri docti iam attigerunt; sunt

Polyb. **18**, 7, 5. et **5**, 30, 5.	apud	Thouveninum l. l. pg. 239.
Dionys. *ἀρχαίων κρίσις* pg. 433, 3.	„	Schmidium l. l. vol. 1. pg. 100.
Strab. **6**, pg. 286.	„	Thouveninum l. l. pg. 236.
9, pg. 401.	„	Schmidium l. l. vol. 1. pg. 100.

nobis servata sunt ex libris sexto usque ad duodevicesimum (excerpta antiqua); reliqua omnia fragmenta repudiavi, quoniam, utrum scriptoris ipsius an excerptoris verba praebeantur, nescitur.[1]) Ad hanc vero dubitationem illustrandam uno verbo te admonuerim loci illius apud Aeschinem in Ctesiphontea servati (§ 16.), ubi Stobaeus (floril. cp. 46. n. 18.) pro οὐ genuino, quod in codicibus omnibus Aeschineïs exstat, praebet particulam μή. Laudantur verba Polybii, libri quidem 1.—8. secundum Friederici Hultschii editionem alteram (vol. 1. 1888, 2. 1892), libri 9.—18. secundum eiusdem viri docti editionem priorem (vol. 3. 1870).

Ex Dionysii vero Halicarnassensis operibus solam adhibui archaeologiam Romanam, quoniam scriptorum rhetoricorum textu nondum certa fide constituto utimur. Ac ne Dionysii quidem perquisivi excerpta (Constantina) neque fragmenta neque eclogas Ambrosianas, in quibus genuina Dionysii verba saepe commutari et contrahi demonstravit libri decimi auxilio Ambrosch.[2]) Laudantur libri 1.—9. secundum Jacobyi editionem (vol. 1. 1885, 2. 1888, 3. 1891) [capita et paragraphi], libri 10. et 11. secundum Kiesslingii editionem (vol. 4. 1870) [capita cum paginis editionis Reiskianae].

Etiam inter Diodori libros solis usus sum integris 1.—5. et 11.—20.; nam ne Hoeschelianis quidem quae vocantur excerptis eandem fidem haberi licet, quantam Polybii excerptis antiquis; nam eorum fidem examinare non possumus, ita ut cum integris partibus Diodoreïs comparemus.[3]) Libri autem 1.—5. et 11.—15. laudantur secundum Vogelii editionem (vol. 1. 1888, 2. 1890, 3. 1893) libri 16.—20. secundum Dindorfii editionem (vol. 3. 4. 1867).

Ex Strabonis denique libris septendecim praetermisi tantummodo ea frusta, quae libri septimi lacunam explent; reliqua omnia perlegi usus editione Meinekii (vol. 1. 2. 3. 1866); cito libros cum paginis et litteris marginalibus editionis Casauboni (Paris. 1620).

---

[1]) Confer ea, quae exposuit Kaelker in dissertatione, quae inscribitur quaestiones de elocutione Polybiana, in Leipziger Studien vol. 3. pg. 221.—228.

[2]) Ambrosch, eclogas Ambrosianas, quae ad Dionysii Halicarnassensis antiquitatum Romanarum librum 10. pertinent, ex codicibus manuscriptis edidit et adnotatione instructas praemisit indici lectionum Vratislav. per aetatem 1841 habend.

[3]) Cf. Wachsmuth, Einleitung in das Studium der alten Geschichte pg. 76.

Primum igitur huius usus omnia exempla, quae apud hos quattuor scriptores inveni, proferam, totam materiam dispositurus secundum singulas syntaxeos partes ut

1) de oratione recta,
2) de enuntiatis relativis dicam.
3) contraham enuntiata consecutiva, orationem obliquam per coniunctiones ὡς vel ὅτι instructam, enuntiata temporalia et causalia, interrogationes obliquas; nam non opus esse videtur multa verba de his seorsim fieri propter scribendi constantiam.
4) de infinitivis,
5) de participiis exponam.

Altera autem huius disquisitionis parte conabor de causis huius usus et singulorum scriptorum proprietatibus quid ipse sentiam, proferre et de virorum doctorum sententiis quid iudicem, exponam.

Sed priusquam locos ad singulas syntaxeos partes enumerabo,[1]) praemittam pauca de vetere adverbiorum οὐ et μή adhibendorum ratione, quae scire eius, qui sequentia leget, interest; nam qui iudicare volet de licentia ea, per quam labentis Graecitatis auctores particulam μή posuerunt, imprimis veterum scribendi usum penitus noverit necesse est.

Postquam igitur God. Hermann, Hartung, Baeumlein, Aken, alii de particularum negantium usu disputaverunt, nemo nescit veteres scriptores μή et οὐ adverbia non sine discrimine usurpasse, sic quidem, ut altera occasione posuerint vocabulum μή, altera adverbium οὐ. Sed quamvis in universum certus quidam usus cognoscatur, tamen multi restant loci, quibus auctores optimae Graecitatis ab hoc usu recedant; quibus locis plerumque quidem satis manifesta est causa, ex qua particula, de qua

---

[1]) Nondum invenitur haec licentia apud Dinarchum, qui ultimus veteris scribendi generis auctor est; nam quod legitur μή apud eum **1**, 66. et 90. et **3**, 20., certe mirum non est. Inter Dinarchi autem et Polybii aetatem nullum pedestris sermonis scriptorem intercedere notum est; servata enim sunt ex hoc toto duorum fere saeculorum intervallo tantummodo ea, quae mathematici scripserunt; quorum ex numero apud Archimedem quidem huius licentiae vestigia latere arguo indicis verborum auxilio, quem editioni suae adiecit Heiberg; elucet enim μή particulam contra veterem scribendi usum poni post δῆλον, ὡς vol. 2. pg. 242. v. 14. (ed. Heiberg.), apud infinitivum post γιγνώσκω ibidem v. 14., post ὑπολαμβάνω ibidem v. 7., ut praetermittam reliqua. De loco illo Antiphonteo 5, 21. infra dicam, ubi verba fient de oratione obliqua per vocabula ὡς vel ὅτι instructa.

agitur, posita est. Attamen non desunt loci, quibus nos quidem non possumus intellegere, cur non sit adhibita particula, quam exspectamus; quibus locis cavendum est, ne incertam aliquam causam, quae mera nititur coniectura, unam veram et iustam esse nobis persuadeamus neve aliis persuadere conemur. Huius modi enim locis, si quis acquiescere non vult in eo, ut confiteatur se non posse explicare scriptoris consilium, id quod ego equidem maluerim, ei certe praeferendum erit cogitare de librariorum errore, qui ipsi in sermone cotidiano alteram cum altera particula, qua erant harum rerum ignorantia, commutabant.

At hoc quidem optimo iure mordicus tenendum esse censeo: auctorem veterem aliquem, cum negationes non secundum sollemnem usum scribendi usurpasse videtur, non sine aliquo consilio ac fine sic scripsisse; sed accuratius et pro certo hoc auctoris consilium explicare et definire nolle (certe non omnibus, sed quibusdam locis) hoc puto esse non regredientis artis grammaticae sed interpretationis cautae et sine arbitrio procedentis, praecipue cum nos non deceat vindicare nobis linguae Graecae iudicium, quale vivum quidem habuerunt veteres, attamen saeculis posterioribus adeo evanuit, ut recentiores scriptores in hunc soloecismum delabentes videamus; confer ea quoque, quae in altera huius dissertationis parte exposita sunt.

Quod igitur attinet ad hos *κοινῆς διαλέκτου* scriptores, haud pauci loci inveniuntur, quibus particula *μή* eodem modo, quo apud veteres scriptores, explicari possit; qui utrum hac particula usi sint consulto et ad certum aliquem efficiendum colorem, an adverbium *μή* licentiae, de qua agitur, tribuendum sit, saepe admodum dubium est nonnullisque locis pro certo diiudicari nequit. Hoc autem praecipue cavendum est, ne quis unumquemque locum in recentiorum scriptis comparentem metiatur usu vetere dicendi, id quod eo magis ab veritate recedit, quo quis auctor recentior est; cum aliqua dumtaxat veri similitudine fortasse de Polybio hoc aliquis sumat.

Immo ea ipsa in re posita est haec labentis Graecitatis proprietas, quod inter adverbia *μή* et *οὐ* non iam accurate discernere potuerunt, atque quod illud usurpaverunt sine ullo certo iudicio et consilio; quod vel inde apertum fit, quod Caesarianis temporibus in eas syntaxeos partes, in quibus veteres auctores omnino non aut rarissime particulam *μή* admiserunt, haec negatio gradatim irrumpit, ita ut *μή* vix minus frequenter

quam *οὐ* inveniatur et explanari possit tantummodo causis quibusdam generalibus, de quibus infra expositurus sum.

Hoc quoque praemoneam me, quia de tota re iudicanda maximi momenti erit quaestio, num propter hiatum illud *μή* invaserit, in sequentibus asterisco notasse eos locos, quibus hiatus efficiatur, si pro particula *μή* altera *οὐ* inseratur, nulla interim ratione adhibita, utrum illis locis legitimus fuerit hiatus necne; omnino non positum est hoc signum ad locos Strabonianos, utpote qui hiatum non evitaverit.

Cap. I. de oratione directa.

Oratio directa, per quam quidem non optetur vel vetetur vel dubitetur, fere semper apud veteres scriptores negatur particula *οὐ*; ubicunque autem *μή* invenitur (imprimis apud poetas), non sine causa positum est; exempla collegit Aken, die Grundzüge der Lehre von Tempus und Modus im Griechischen, § 60., cf. Kuehner, vol. 2. §§ 512. 4a., 513. 2. Eo magis hoc statim in capite elucet, quanta licentia usi sint recentiores; nam pro particula *οὐ* mox apparet altera illa *μή* nullo discrimine intercedente; observata enim est haec particula in oratione directa iam apud Philonem Judaeum (primo post Chr. n. saeculo florentem), tum apud Lucianum, Aristidem, Aelianum, Philostratum, Charitonem; non videtur sic usurpari illud *μή* a Plutarcho, ut observavit Stegmann l. l. pg. 5.; nam loco illo, qui solus afferri potest (mor. pg. 571. v. 46. ed. Did.) codicum scriptura vix recte se habet. Apud vetustissimos *κοινῆς* scriptores adverbium *μή* non eadem licentia positum comparet; nam ubique Polybius, Diodorus,[1]) Strabo enarrationem per vocabulum *οὐ* negant; at apud Dionysium Halicarnassensem exstant duo loci, quos propter singularitatem adscribo:

2, 25, 7. *ὁμολογεῖται γὰρ ἐντὸς ἐτῶν εἴκοσι καὶ πεντακοσίων μηδεὶς ἐν Ῥώμῃ λυθῆναι γάμος.*

---

[1]) Apud Diodorum **11**, 92, 3. codices praebent *ἐστι* cum particula *μή* coniunctum (iam antea exstat *δεῖ*); sed totius loci habitus infinitivum orationis obliquae exigit; Diodorus igitur infinitivum scripsisse videtur, quem primus restituit Eichstaedt in editione sua (Halae, 1800) reliquis editoribus sequentibus; de adverbio *μή* ad infinitivum orationis obliquae posito confer, quae infra dicta sunt. Sed propterea locus est memoratu dignus, quod nullus librarius in constructione illa (*μή* coni. c. indicat.) offendit; ex quo manifestum fit hanc eis fuisse usitatam et consuetam.

* 7, 52, 2. *Δέκιος οὐκ ἂν ἔχοι δεῖξαι . . . κτλ., εἰ δὲ φήσει, δειξάτω καὶ μηδὲν ἔτι δεόμεθα λόγου.*

Utroque loco codices consentiunt. Prioris autem loci rationem quivis perspicit; illud *ὁμολογεῖται* enim sequente infinitivo nullam difficultatem affert; aliter autem res se haberet, si, ut apud Isocratem **9**, 13., exstaret accusativus cum infinitivo, sic quidem: *ὁμολογεῖται μηδένα γάμον λυθῆναι* (de *μή* particula usurpata in hac structura infra ad verba dicendi agam); sed ad nominativum cum infinitivo coni. nemo scriptor antiquus illud *μή* posuerit; irrupit autem certe ex altera structura modo commemorata.

In interrogationibus directis semper sollemnem negationem *οὐ* adhibent hi auctores; de particula autem *μή* apud veteres posita cf. Aken l. l. § 286.; eodem sensu quo latina lingua „nonne" habes

ἆρ' οὐ: Polyb. **2**, 61, 8. **9**, 37, 4. 5. 38, 4. **11**, 4, 8. 5, 9. **12**, 15, 8.
Dionys. **4**, 82, 3. **7**, 31, 2. 42, 1. 46, 1. 4. **8**, 32, 1. 33, 3.
Diodor. **13**, 24, 6.
Strab. **1**, 17 A. 18 A.
οὐκοῦν: Dionys. **6**, 9, 2. Diodor. **13**, 21, 6.
οὐ: Polyb. **9**, 34, 7. 11. **18**, 23, 3.
Dionys. **3**, 11, 3. **4**, 29, 3. 39, 4. 81, 2. **6**, 9, 3. 83, 5. **8**, 31, 3. **10**, 4, 1991. 39, 2095. **11**, 5, 2170. 41, 2262.
Strab. **2**, 101 C.

Eodem sensu, quo imperativus non negatus, comparet *οὐ* coni. cum prima pers. ind. fut. apud Dionys. **6**, 86, 4. **11**, 18, 2198., cum secunda pers. ind. fut. apud eundem **4**, 39, 5. **11**, 41, 2262.; ubi semel adverbium *μή* adhibet Plutarchus, cf. Stegmann l. l. pg. 6.

Sed transeamus ad enuntiata secundaria.

Cap. II. de enuntiatis relativis.

Quantam inconstantiam et fluctuationem vel veteres scriptores ostendant, apparet ex eis, quae inveniuntur in libris grammaticis, cf. Kuehner vol. 2. §§ 512. 2b β., 513. 4., 513. 5. not. 2., 512. 4b β et ε., 513. 3. med. et Krueger (edit. 4.) § 67. 4. not 2. Invenitur igitur et structura *τοιοῦτος — οἷος* (vel *ὅς*) *οὐ* et *τοιοῦτος — οἷος* (vel *ὅς*) *μή*, et *τοσοῦτος — ὅσος οὐ* et *τοσοῦτος — ὅσος μή*, sed ita, ut unoquoque loco auctores veteres certum ef-

fici colorem voluerint; velut post simplex *ὅσοι*, ut hoc unum eligam, usurpatur et *μή* et *οὐ* particula, ut tamen certum aliquod intercedat discrimen, quod etiam nobis in aperto est. Differunt enim inter se Thuc. **2**, 90, 5.: *ἄνδρας δὲ τῶν Ἀθηναίων ἀπέκτειναν, ὅσοι μὴ ἐξένευσαν αὐτῶν.* et **3**, 81, 3.: *οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, διέφθειρον ἀλλήλους*; hoc loco nil aliud per enuntiatum relativum efficitur, nisi ut illud *οἱ πολλοί* accuratius describatur; vox *ὅσοι* igitur pertinet ad illos ipsos (*τοὺς πολλούς*) neque de alteris quibusdam hominibus cogitatur.

Altero autem loco illud *ὅσοι* non spectat ad eos *ἄνδρας τῶν Ἀθηναίων*, qui necati sunt, sed verba fiunt solum de eis, qui ex illis excepti sunt, ut nos dicimus „ausser wer" vel „ausser wenn welche"; minime igitur sunt iidem homines ei, de quibus in enuntiato primario praedicatur, et ei, qui in enuntiato secundario dicuntur, quamvis eiusdem sint generis. Quare fit, ut illud *ὅσοι μή* saepe inveniatur post pronomina, quibus ipsis iam alii quidam homines excluduntur, velut post vocabula *οἱ λοιποί* apud Thuc. **5**, 110, 2. **7**, 85, 2., *οἱ ἄλλοι* **6**, 60, 4. (Apud Thuc. **1**, 7. post verba *οἱ ἄλλοι* adverbium *οὐ* positum est, quia illud *οὐ θαλάσσιοι* tanquam in unam vocem coaluit.) Diversum igitur ab hoc est illud *οἱ ἄλλοι, ὅσοι οὐ*, quod apud Dionys. **6**, 43, 3. **5**, 21, 3. (*οἵ*) exstat, ubi non de aliis quibusdam in enuntiato secundario cogitatur, sed iidem *οἱ ἄλλοι* accuratius describuntur. Post vocem autem *ἄλλα* (*τινά*), quia accuratiore descriptione eget, consentaneum est scribi illud *ὅσα οὐ*, cf. Thuc. **1**, 122, 1. **7**, 69, 2.

Hoc autem silentio praeterire nolo iam Demosthenem[1]) paucis quibusdam locis adverbium *μή* scripsisse, quamquam ibi minime de eis cogitatur, qui ex aliquo hominum genere excluduntur, velut **23**, 126. **45**, 15.; quibus locis res sic comparata est, ut non illud *οὗτοι, ὅσοι μή* compareat, sed verba *ὅσοι μή* antecedant et per illud *οὗτοι* resumantur; at antepositi prono-

[1]) Structura *ὅσα ἂν μή* sequente coniunctivo, quantum rem perspexi, ab Demosthene nusquam ponitur, nisi in prooemio **35**, 3.; hoc autem cum reliquis prooemiis non genuinum esse multi viri docti contenderunt; itaque hoc quoque quamvis exiguum argumentum contra originem Demosthenicam afferri potest, praesertim cum aliis quoque in rebus ab sollemni dicendi usu recedant, velut *προ* **6**, 2.: *οὐδὲν τοιοῦτο, ὃ μή*; non ignoro talia, etiamsi enuntiatum primarium negatum est, saepius legi, cf. Kuehner § 558. 6., unde exstitit vel illud *ὅσον μή* et *ὅ τι μή* (= praeter, nisi). At nusquam inveni illud *οὐδὲν τοιοῦτο, ὃ μή*, sed semper in hac structura exstat adverbium *οὐ*, cf. Thuc. **2**, 88, 2., Plat. civ. **3**, 416 D.

minis οὗτοι, ita ut subsequatur ὅσοι μή, neque exemplum inveni et omnino sic scribere potuisse veteres infitior.

Ex eis, quae adumbravi, etiam ea praecepta repeti possunt, quae ad ipsum pronomen relativum ὅς negatum spectant; nam relativa enuntiata plerumque particula οὐ negantur, μή autem iure exspectabitur, ubi οἵ idem valet atque ὅσοι, ita ut οἵ μή sit idem atque nostrum „ausser wenn welche".

Quod attinet ad auctores recentiores, fere nullum exstat exemplum, in quo adverbium μή non excusari et defendi possit aliqua consideratione instituta; sed quia dubium est, an illi scriptores subtilium et tenuium discriminum facultatem non habuerint, ac quia altera ex parte hoc quoque cavendum est, ne quis affirmet omnino colorandae narrationis vel orationis eos expertes fuisse, iam vides, quantis in hac re illustranda et exponenda opus sit cautelis.

Initium capio a Polybio.

Quod attinet ad pronomina correlativa, semper usurpatur particula οὐ post pronomina οἷος, ἡλίκος, ὅσος eis locis, ubi nil aliud fit nisi comparatio; aut idem verbum finitum est utrique enuntiato **18**, 3, 9. (διαφθείρω) aut simile eiusdem notionis **3**, 1, 10. (περιέχω — περιλαμβάνω) aut additur pronomen ἄλλος **5**, 24, 2. aut legimus illud οὐδεὶς πρότερον **2**, 23, 11. **3**, 1, 10. (τῶν προγεγονότων). Ac ne post τοιοῦτος, ὅς quidem verba et similia adverbium μή adhibetur; habes enim

τοιοῦτος, ὅς οὐ: **3**, 54, 7. **5**, 14, 9. **9**, 6, 9. **13**, 3, 1.
τοσοῦτος, ὅς οὐ: **12**, 20, 3.
τηλικοῦτος, ὅς οὐ: **9**, 33, 4.
οὐ τηλικοῦτος, ὅς οὐ: **1**, 83, 4.

Eodem modo vel eis locis, quibus indicativus futuri ponitur, **8**, 2, 5., mire quidem, quia finis et consilium exprimi videntur; idem accidit **3**, 44, 7., ubi negatur participium, cuius negatio non semper cum enuntiati sui natura et vi congruit (cf. infra ad participium). **9**, 3, 10. adhibetur ἔμελλε βλάψειν (cf. Aken l. l. § 188.).

Pronomina οἷος et ὅσος sine pronomine demonstrativo antecedente ad efficiendam comparationem nusquam adhibentur; ac structura ὅσοι οὐ abhorret ab usu Polybiano; semper enim scribit illud οἵ οὐ, ita ut idem valeat: **3**, 109, 7. **9**, 31, 6. 36, 10. **10**, 43, 10. (ter sequente vel antecedente pronomine οὗτοι).

Verba ὅσοι μή repperi quater, ter usurpata sollemni significatione, quam supra ostendi: **1**, 51, 12. **10**, 35, 3. **16**, 34, 11.

Sed ut iam Demosthenem illud ὅσοι μή supra demonstravi scribere vel, ubi ὅσοι οὐ habet locum, ita censeo Polybium quoque hac licentia usum esse * **16**, 12, 6. δοκεῖ γάρ μοι τὰ τοιαῦτα παντάπασι παιδικῆς εἶναι διαγωγῆς, ὅσα μὴ μόνον τῆς τῶν εὐλόγων ἐκτὸς πίπτει θεωρίας ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ δυνατοῦ. Nam quia antecedit illud τὰ τοιαῦτα, quo iam certae quaedam res terminantur, exspectatur ὅσα οὐ; si vero quis in his non acquiescit, ille non impeditur, quominus rem ita sibi fingat, ut dicat verba ὅσα μή esse idem atque εἰ μή et ὅτι οὐ, cf. Kuehner § 512. 4 b. ad fin.

In enuntiatis autem, quae mero pronomine relativo ὅς instruuntur, rarissime occurrit negatio μή, semper fere οὐ; atque illud οὐ quidem ita usurpatur, ut saepissime ante pronomen relativum graviter interpungi liceat, vel totum enuntiatum relativum quasi per parenthesin dictum videatur, confer: **1**, 39, 2. 56, 11. 60, 8. 64, 2. 65, 4. **2**, 11, 3. 13, 7. 22, 4. 58, 11. 61, 11. 62, 8. **3**, 6, 10. 11. 10, 2. 30, 3. 48, 2. 54, 4. 98, 5. 107, 9. 109, 5. **4**, 14, 6. 35, 14. 39, 11. 56, 5. **5**, 12, 7. 34, 5. 44, 5. 62, 3. 95, 12. **6**, 37, 4. 45, 3. **8**, 2, 8. 4, 4. **9**, 3, 7. 13, 3. 14, 5. 35, 2. **10**, 1, 6. 31, 9. **11**, 19, 3. 4. 34, 11. **16**, 4, 10. Eiusmodi enuntiata etiam cum infinitivo orationis obliquae reperiuntur: **3**, 15, 7. 20, 3. **5**, 67, 6. 101, 10. **15**, 11, 9.

Per οὐ adverbium negatur etiam eis locis, quibus nihil nisi praedicatur aliquid: **3**, 46, 5. 48, 2.; praeterea post τίς οὕτως .. ἐστὶν, ὅς: **1**, 1, 5. (ἄν c. opt.) **6**, 2, 12. (ἄν c. opt.) **5**, 33, 4. (ind. praes.), et οὐκ ἐστὶν, ὅ **9**, 29, 2. (ind. pf.) **10**, 20, 7. (ἄν c. ind. aor.); sic etiam οὐκ ἐστὶν, ὁποῖον οὐ c. ind. praes. **1**, 81, 9.

Mire ponitur particula οὐ fortasse **10**, 24, 3., ubi alteram μή exspectamus; subest enim cogitatio: ita comparatus, ut ....

Quod attinet ad particulam μή in enuntiatis relativis adhibitam, ab initio praetermittendi sunt loci hi: **11**, 26, 5. (ὅς ἂν μή c. coniunct.) **3**, 109, 12. (apud coniunct. adhortantem) **10**, 25, 5. (optatur per optativum in enuntiato relativo parenthetico).

Praeterea invenitur particula μή **10**, 32, 9. τί γὰρ ὄφελος ἡγεμόνος ... μὴ διειληφότος, διότι τῶν κατὰ μέρος κινδύνων, οἷς μὴ συμπάσχει τὰ ὅλα, πλεῖστον ἀπέχειν δεῖ τὸν ἡγούμενον. Ubi tamen illud οἷς μή idem videtur valere atque εἰ μὴ αὐτοῖς.

18, 31, 7. εὑρεῖν τόπους, ἐν οἷς μηδέν τι τοιοῦτον ὑπάρχει, ἀδύνατόν ἐστιν. Illud τόπους, ἐν οἷς hoc loco certe idem valet atque: locos ita comparatos, ut ...; etiam ad participia, quae pro eiusmodi enuntiato relativo comparent, ponit Polybius particulam μή: **3**, 6, 6. **5**, 30, 5. **10**, 32, 9. **18**, 31, 5. Hoc autem memoratu

2*

dignum videtur Polybium post structuram *τοιοῦτος — ὅς* quidem particulam *οὐ* scripsisse, post simplex autem *ὅς*, quamquam hoc idem valet, adverbium *μή*; affero solos eos locos, quibus occurrit *τοιοῦτος τόπος, ὅς οὐ* **3**, 54, 7. 5, 14, 9. **9**, 3, 10. 6, 9. (semel adverbium *οὐ* ad simplex pronomen *ὅς* poni (**10**, 24, 3.) supra adnotavi).[1]

Transeo ad Dionysium Halicarnassensem.

Correlativa raro inveniuntur; quater comparet correlatio *τοσοῦτος — ὅσος οὐ* sensu comparativo: **2**, 63, 2. **7**, 12, 4. **8**, 16, 4. 26, 2., praeterea per contractionem, ita ut verbum finitum ex enuntiato primario repetendum sit: **10**, 38, 2094. Enuntiatum hoc modo contractum persaepe etiam non antecedente pronomine *τοσοῦτος* legitur (plurimum sic formatum: *ὅσοι οὔπω πρότερον*, similiter): **1**, 3, 3. 16, 5. 31, 3. **6**, 12, 6. **7**, 59, 1. **8**, 20, 3. **9**, 19, 2. 40, 2. 44, 5. **10**, 9, 2003. **11**, 42, 2266.; eodem modo *οἷος οὐ*: **8**, 17, 1.[2])

Semel offertur in eiusmodi comparationibus particula *μή*: ***4**, 82, 1. *ὑπέμεινε, ὅσα μὴ θέμις ἐλευθέρᾳ γυναικὶ παθεῖν.* Vel verborum finitorum similitudo (*ὑπομένω — πάσχω*) comparationem indicat; tamen hic locus aliquo modo diversus est ab eo, quem fingamus *ὑπέμεινε τοσαῦτα, ὅσα οὐ θέμις ἄλλῃ ἐλευθέρᾳ γυναικὶ παθεῖν*, atque propius accedit ad alium *ὑπέμεινε τοιαῦτα, ἃ αὐτῇ μὴ θέμις παθεῖν.*

Praeterea saepius scripsit Dionysius *ὅσοι μή* quam *ὅσοι οὐ*; illud *ὅσοι μή* sollemni significatione comparet: **1**, 3, 3. 30, 5. 87, 3. **7**, 48, 2. **8**, 17, 6. 48, 3. 65, 5. **10**, 15, 2029., *ὁπόσοι*: **9**, 56, 5.; post vocem *οἱ ἄλλοι*: **3**, 36, 3. Minus autem accurate adhibitum est (ut apud Polybium **16**, 12, 6.) **3**, 11, 11. (*ὁπόσοι*) et 64, 2.; ad quae fortasse addas: ***2**, 73, 2. ***11**, 1, 2158. Sic particula *μή* invenitur cum optativo iterativo **7**, 10, 4.

Ὅσοι οὐ repperi **1**, 42, 1. 67, 4. **2**, 68, 2. **3**, 25, 4. **5**, 67, 3. **6**, 2, 1. 46, 3. (post vocem *οἱ ἄλλοι*) 60, 1. 63, 1. 76, 1. (ad pt.) **7**, 42, 3. **8**, 16, 5. **10**, 5, 1994. 26, 2058. **11**, 22, 2211. De structura *ὅς οὐ* eodem sensu usurpata conferas infra.

---

[1]) Praeterea unum forte locum legi inter excerpta: **26**, 1, 9. (servatum ab Athenaeo), quem saltem commemorari liceat: *καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ τισι συντυγχάνων, οὓς μὴ ἑωράκει ποτὲ, ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκήτους*, ubi particula *μή* minime locum habere videtur. Quartus locus est **8**, 18, 2., ubi fortasse enuntiatum relativum, in quo vel finis vel rei proprietas exprimitur, effecit, ut participium adverbio *μή* negaretur; de quo infra ad participia disseretur.

[2]) Semel occurrit structura *τοιοῦτοι, οἳ οὐ* c. ind. aor. et *ἄν*: **5**, 48, 2., ubi tantummodo factum ipsum exprimitur.

Transgredior nunc ad ea enuntiata, quae ipso pronomine relativo instruuntur; multo autem praevalet particula *οὐ*, cf. **1**, 2, 1. 3, 6. 5, 2. 3. 6, 1. 5. 7, 3. 18, 2. 23, 1. 33, 1. 34, 2. 36, 3. 42, 4. 87, 3. **2**, 1, 1. 10, 1. 16, 1. 18, 1. 30, 2. 38, 4. 62, 3. 67, 2. 3. 75, 2. **3**, 8, 4. 11, 2. 5. 16, 2. 24, 5. 72, 4. **4**, 13, 1. 30, 5. 31, 2. 34, 6. 52, 2. 62, 1. 2. 5. **5**, 5, 2. (bis) 19, 2. 29, 1. 44, 1. 47, 1. 48, 2. 65, 2. 66, 3. **6**, 8, 3. 9, 3. 48, 2. 56, 1. 58, 2. 62, 3. 63, 3. 87, 3. **7**, 35, 2. 48, 3. 70, 4. **8**, 26, 3. 42, 1. 51, 1. 3. 69, 4. 78, 1. 2. 89, 2. **9**, 1, 2. 12, 5. 52, 3. 4. **10**, 14, 2022. 15, 2025. 28, 2064. 29, 2067. 35, 2085. 43, 2105. **11**, 2, 2160. 18, 2199. 19, 2201. 31, 2237. 39, 2256. Sic etiam cum infinitivo orationis obliquae: **2**, 3, 3. **11**, 30, 2233.; praeterea habes adverbium *οὐ* in his structuris:

τίς οὕτως . . . . ἐστὶν, ὅς οὐ: **7**, 42, 2.
οὐδεὶς οὕτως . . . . ἐστὶν, ὅς οὐ: **5**, 46, 3. **6**, 51, 3. 81, 1. **7**, 12, 3. 43, 2. **8**, 29, 5. **9**, 45, 2. **10**, 47, 2116. 49, 2122. His addas: **5**, 77, 2. **10**, 29, 2067.
τινὲς, οἳ οὐ: **6**, 87, 3. **8**, 49, 5.
ἡμεῖς, οἳ οὐ: **4**, 32, 2. **6**, 44, 1. 68, 3. **10**, 28, 2063. **11**, 42, 2266.
ὑμεῖς, οἳ οὐ: **4**, 29, 3. **7**, 55, 6. **11**, 5, 2169.

Inter enuntiata autem relativa, quae particula *μή* negantur, seponenda sunt ea, quibus illud *ὅς ἂν μή* coni. c. coniunctivo comparet: **5**, 19, 4. **6**, 62, 1. 95, 2.[1]) Praetermitto etiam **3**, 23, 19. (prima pers. plur. coniunct. adhort.). Sine dubio ad exprimendum consilium auctor adhibet hanc particulam cum indic. fut.: **1**, 1, 2., cf. Kuehner § 558. 4.

Haud raro occurrit illud *οὐδὲν, ὃ μή* vel *οὐδὲν, ὅ τι μή* per notionem condicionalem, partim sequente indicativo: **3**, 22, 2. **5**, 54, 5. **6**, 38, 1. **8**, 24, 1. 42, 2. **9**, 52, 2. **11**, 30, 2234. (cf. Xen. Hell. **6**, 1, 5. **7**, 4, 37.), partim sequente optativo: **1**, 86, 2. **3**, 70, 5. **4**, 42, 4. **7**, 38, 4. (cf. Thuc. **8**, 66, 1.).[2])

Neque ullam offensionem praebent ei loci, quibus pronomen *οἳ μή* idem valet atque structura *ὅσοι μή*: **2**, 19, 5. **5**, 24, 2. **9**, 42, 1. **11**, 2, 2161. 12, 2185. 37, 2250 (sicut *οἳ οὐ* invenitur

---

[1]) Corruptum esse locum **7**, 60, 2., ubi particula *οὐ* comparet, cum viris doctis consentio; conferre ad maximum potuerit quispiam ea, quae Aken l. l. § 232. attulit.

[2]) Confer illud *ὅτι μή* sine verbo finito post enuntiatum negativum positum, ita ut sit = „praeter“ vel „nisi“: **1**, 2, 4. 5, 4. 15, 1. 21, 4. 33, 4. 86, 2. **4**, 33, 2. **5**, 26, 2. 67, 5. **6**, 5, 2. 24, 1. 33, 3. **7**, 3, 1. **8**, 73, 5. 80, 2. 87, 6. **9**, 59, 5. **10**, 13, 2019. 16, 2027. 47, 2116. 59, 2151. **11**, 26, 2221.

pro illo *ὅσοι οὐ*: 1, 49, 3. 5, 21, 3. 7, 17, 3. 30, 4. 31, 3. 8, 75, 3. 9, 60, 2. 10, 22, 2047.).

Difficilior est locus * 7, 45, 2. *πῶς ἑτέροις βοηθήσαιμεν, οἷς γε μηδ' αὐτοῖς ὑπάρχει τἀσφαλές*; sed defendat fortasse quispiam argumentatus esse *οἷ μή = εἰ μή*; at confer eos locos, quos supra collegi, ubi exstat *ἡμεῖς . . . , οἳ οὐ* vel *ὑμεῖς . . . , οἳ οὐ*.

Sunt quoque loci, quos sic aliquis, fortasse iure, interpretetur, ut dicat subesse notionem: ita comparatus, ut . . . : * 5, 5, 1. *εἰ δέ τινος ἄλλου δεῖσθε τῶν μετρίων, ἃ μὴ νόμοις μηδ' ὅρκοις κεκωλύμεθα δρᾶν, λέγετε.* * 9, 54, 3. *διπλασίως ἂν αἰδεσθείη ταῦθ' ὑπὲρ αὐτοῦ ποιοῦντας ἑτέρους ὁρῶν, ἃ μηδ' αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ πράττειν πρέποντα ἡγεῖται.*

Vix particulam *μή* posuerint veteres tali loco: * 2, 26, 6. *ἐῶ, ὅσους ἀπέκτειναν οἱ πατέρες ἄνδρας ἕτερόν τι διαπράξασθαι ἔργον γενναῖον προαχθέντες, ὃ μὴ προσέταξαν αὐτοῖς οἱ πατέρες.* Nam hic neque per condicionis neque per rei indolis significationem adverbium *μή* explanari potest propter illud *ἕτερόν τι*.

Ad vocem *ἔνθα* posita exstat particula *μή* semel: * 1, 40, 6. *σπανίως ἂν εὕροι τις Ἰταλίας χῶρον, ἔνθα μὴ τυγχάνει τιμώμενος ὁ θεός.* Ne hoc quidem loco adverbium *μή* defendi posse videtur; vix enim verum assecutus sit, si quis idem esse atque „ita comparatus, ut“ dicat; illud *ἔνθα οὐ* occurrit 2, 67, 1. 6, 15, 1. (ind. fut.), 8, 67, 2. et 9, 14, 4. (*ἔμελλε* c. inf. fut.), 9, 65, 1. 10, 23, 2049. 11, 26, 2222. (3, 24, 6. de tempore usurpatur.); cf. etiam 8, 18, 3. *σπάνιοι δή τινές εἰσιν οἷς οὐ . . . .*[1])

Pauca satis erunt enarrari de Diodoro.

Correlationem exscripsi unam: 15, 57, 3., ubi adverbium *οὐ* scriptum est eodem verbo finito (*γίγνεσθαι*) in enuntiato secundario posito.[2])

Non occurrit illud *ὅσοι οὐ* (30, 2, 15. Photius auctor est.).

Ὅσοι μή autem sine offensione legimus: 1, 57, 1. 2, 58, 4. 13, 17, 4. 108, 2., et fortasse ita usurpatum ut potius alterum *ὅσοι οὐ* quadret: * 14, 32, 4. Praeterea in usu est structura *ὅσοι ἂν μή* cum coniunctivo: 14, 8, 6. 36, 1. 81, 6. 18, 58, 1.

Relativum pronomen *ὅς* semper coniungitur cum particula *οὐ*: 1, 2, 5. 33, 8. 39, 12. 59, 3. 2, 1, 4. 17, 5. 37, 1. 48, 6. 3, 3, 7.

[1]) Paucos locos tractaturus sum, ubi de participiis loquar: 2, 17, 1. 4, 29, 5. 5, 55, 3. 8, 27, 1.; nam ibi adverbium *μή* attinet ad participium.

[2]) Mirum in modum semel scripsit Diodorus *τοιαῦτα — οἷα ἄν* c. coniunct. 14, 46, 4. sine negatione.

15, 3. 62, 8. 4, 12, 6. 5, 10, 1. 12, 4. 19, 3. 33, 4. 41, 4. 11, 11, 2. 3. 19, 6. 12, 82, 6. 13, 23, 3. 31, 4. 81, 5. 94, 4. 14, 25, 8. 27, 5. 67, 4. 15, 15, 3. 18, 5, 5. 6, 1. 28, 4. 19, 67, 7. 76, 5. 98, 1. Praeterea has structuras affero seorsim: *οὐκ ἔστιν, ὃς οὐ*: 3, 13, 2. 16, 11, 2. 17, 13, 5. (*ἄν* c. ind. aor.) 19, 7, 4. (*ἄν* c. opt. aor.); *οἳ οὐ* pro structura *ὅσοι οὐ* habes 1, 92, 6. 2, 40, 6. 20, 4, 2.; *οἳ μή* autem pro structura *ὅσοι μή* positum abhorret ab usu Diodoreo; qui semper adhibet *οἳ ἂν μή* cum coniunct.: 14, 32, 5. 101, 1. 16, 81, 4. 18, 1, 1. 19, 23, 3. 20, 4, 7.

Praeterea *μή* particula eis tantummodo locis scribitur, ubi simul infinitivus orationis obliquae legitur, id est per hunc ipsum effecta: 1, 24, 5. 25, 6. 45, 3. 3, 54, 5. 5, 75, 5., et quae per *διό* vel *διόπερ* adserta sunt: 2, 58, 1. 3, 7, 3. 10, 6. 48, 3. 69, 2. 4, 9, 3. 55, 1.; de his confer ea, quae de oratione obliqua ad infinitivum dicturus sum (sic semel particula *οὐ* quoque cum inf. or. obl.: 1, 41, 6., semel *μή* ad infin. vetantem: 16, 60, 2.).

Agmen claudit Strabo.

Quod attinet ad pronomina correlativa, invenitur *τοσοῦτος — ὅσος* in comparatione 13, 598 A., et pronomen *ὅσος* sine demonstrativo *τοσοῦτος* 16, 770 A., in enuntiatis per idem verbum finitum in unum contractis 3, 169 A. et 16, 742 D.

Post pronomen *τοιοῦτος* adhibetur solum *ὅς*; cum particula *οὐ* quidem coniunctum habes: 3, 144 D. 16, 761 B. (c. ind. fut.) (5, 250 A. relativum pertinet non ad vocabulum *τοιαῦται* sed ad *ἄλλαι*.); ab hoc non multum distat *τοιοῦτος, ὅς μή* = ita comparatus, ut . . . : 2, 110 A. 115 D.; notabile vero videtur *τοιοῦτος, ὅς μή* nusquam legi apud Polybium, Dionysium, Diodorum.

Illius *ὅσοι οὐ* nullum exstat exemplum; *ὅσοι μή* habes 6, 288 A. 10, 449 D. 15, 696 B. 17, 832 D.

Ad simplex pronomen *ὅς* fere semper particula *οὐ* ponitur: 1, 2 B. 4 B. 5 B. 13 B. 33 A. 45 B. 47 B. D. 62 B. 2, 74 B. C. 85 B. 99 A. 103 B. 104 B. C. 3, 174 D. 4, 182 A. 203 A. 5, 210 A. 214 D. 6, 262 A. 266 C. 279 C. 7, 322 C. 8, 338 A. 339 C. 340 C. 348 C. 352 D. 361 A. 9, 395 D. 398 A. 425 D. 442 A. 10, 447 C. 455 D. 11, 493 A. 498 A. 520 B. 528 A. 12, 551 C. 552 B. 554 C. 13, 609 A. 610 A. 617 A. 619 B. 622 B. 14, 679 D. 681 A. 15, 696 A. 698 C. 703 C. 710 C. 718 B. 719 C. 16, 758 B. 782 C. 17, 809 C. 826 C. 829 A. B.

μή particulam in enuntiatis relativis adhibitam habes (*ὅς*

μή = ὅσος μή vel *εἰ μή*): 1, 13 C. 6, 286 C. 15, 730 B., praeterea 1, 62 A., ubi enuntiatum primarium si minus negationem, at certe colorem negativum ostendit.

Notione „ita comparatus, ut“ explanari potest particula *μή*: 1, 16 D. 19 A. 11, 507 D.[1])

Neque hac neque illa ratione explanari possunt loci hi:

1, 14 D. *δεῖ . . . . τοὺς μὲν πολλοὺς ἐᾶν, οἷς μηδὲ ἀκολουθεῖν ἄξιον* (ubi maxime *ὅσοι οὐ* veteres scribere potuerunt; cf. Thuc. 3, 81, 3.).

14, 671 C. *ἐδόκει μᾶλλον . . . . ἢ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις ἡγεμόσιν εἶναι, οἳ μήτ' ἀεὶ παρεῖναι ἔμελλον μήτε μεθ' ὅπλων.* Nam hic enuntiatum relativum cum enuntiato causali facile commutari potest.

15, 703 C. *ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ Σίλαν ποταμὸν εἶναι, ᾧ μηδὲν ἐπιπλεῖ.* Sic praebent codices; at non veri dissimile est Strabonem posuisse infinitivum *ἐπιπλεῖν*; saepius enim in enuntiatis relativis particula *μή* efficitur per infinitivum orationis obliquae, cf. 15, 686 B. 711 D. 718 B. 731 B. (cf. infra ad infinitivum); et illud *μή* quidem nulla alia causa in eiusmodi enuntiata invasisse, nisi per orationem obliquam demonstrat 15, 718 B., ubi utrumque simul habes: *ὃς φαίη μήτε ἐκεῖνον Διὸς υἱὸν, ὅν γε ἄ ρ χ ε ι ν μ η δ ὲ πολλοστοῦ μέρους τῆς γῆς, μήτε αὐτῷ δεῖν τῶν παρ' ἐκείνου δωρεῶν, ὧν ο ὐ δ ε ὶ ς κόρος* (scil. *ε ἴ η*).

Ad haec vero addo duos locos, quibus adverbium relativum *ὅπου* cum voce *μή* coniunctum legitur; non offendo in 6, 285 B., ubi *ὅπου δὲ μή* idem est atque *εἰ δὲ μή* (*εἰ δὲ μή* habes 5, 210 C. 6, 280 B. 8, 368 A. 385 A. 9, 397 C. 16, 785 B.), quamquam hac notione etiam *ὅπου οὐ* legitur: 1, 5 B. 2, 74 A. At non excusari potest alter locus: 2, 73 D. *τίν' οὖν τοιαύτην εὕροις εὐδαιμονίαν περὶ Βορυσθένη καὶ τὴν Κελτικὴν τὴν ὠκεανῖτιν; ὅπου μηδὲ φύεται ἄμπελος ἢ μὴ τελεσφορεῖ.* Nam hic comparet adiunctio, quae vocatur relativa, ita ut facile pronomen relativum commutari possit cum verbis *ἐκεῖ γάρ.* (Illud *ὅπου οὐ* repperi: 1, 43 B. 2, 103 C. 8, 346 C. 11, 498 C. 12, 544 B.) Ex hoc loco vel id apparet, quam facile particula *μή* in enarrationem directam irrumpere potuerit.

---

[1]) Hic locus idcirco memoratu dignus est, quod utraque particula et *οὐ* et *μή* in uno eodemque enuntiato comparet (*ἃ μηδέποτε εἶδον ἢ οὐ παρά γε ἰδόντων*); illud *οὐ . . γὲ* extollit negationem, ut fieri potest maxime.

Caput III.

Hoc capite complecti in animo est enuntiata comparativa, consecutiva, temporalia, causalia, orationem obliquam per coniunctiones *ὡς* vel *ὅτι* instructam, interrogationem obliquam. Rarissime enim loci notandi sunt, quibus negatio *μή* pro altera *οὐ* adhibita sit; itaque haec omnia paucis absolvi possunt neque opus esse censui omnes illos locos enumerari, ubi *οὐ* suo iure et legitimo ex usu comparet.

In e n u n t i a t i s c o m p a r a t i v i s, quae per vocabula *καθάπερ, ὥσπερ, ὡς* instituuntur, semper adhibetur adverbium *οὐ*.

In e n u n t i a t i s c o n s e c u t i v i s post coniunctiones *ὥστε* vel *ὡς* cum indicativo coniunctas semper comparet *οὐ*; particula *μή* non invenitur nisi cum infinitivo iuncta.

Etiam de e n u n t i a t i s t e m p o r a l i b u s breviter licet referri; omnibus locis particulae *μή* et *οὐ* secundum veterem scribendi usum usurpantur; duos tantummodo locos enotavi, alterum ex Dionysio: 5, 64, 3., ubi habes illud *ἕως μή* cum infinitivo orationis obliquae coniunctum (cf. infra ad infinitivum). *ἕως οὐ* c. ind. exstat apud eundem scriptorem 1, 46, 3.

Alter locus est Strabonis 5, 241 C., ubi ad *ὅτε* c. indic. adverbium *μή* poni videtur; neque vero ad verbum finitum attinet, sed ad participium quoddam; itaque cum de participiis dicturus sum, ad hunc locum revertar.

Etiam in e n u n t i a t a c a u s a l i a particula *μή* rarissime quidem uno alterove loco apud hos auctores incessit; semper fere enim adverbium *οὐ* ponitur, ut in operibus veterum scriptorum; hi quidem raro adhibent *μή* negationem, velut Demosth. 21, 151., ubi post *ἐπεί* sequitur optativus praesentis eodem modo, quo in enuntiatis temporalibus iterativis. Frequentari autem particulam *μή* ab recentioribus, velut a Plutarcho, Luciano, aliis viri docti locis laudatis exposuerunt, imprimis post coniunctionem *ὅτι* apud verba affectuum (cf. Stegmann, Gildersleeve l. l.). Cuius usus apud Polybium, Dionysium, Diodorum, Strabonem nullum invenitur exemplum; semper comparet illud *ὅτι οὐ*, ut exempla afferam: *ἀγανακτῶ, ὅτι οὐ*: Dionys. 7, 68, 4., *ἄχθομαι, ὅτι οὐ*: Dionys. 8, 74, 3., *ὀργῇ φέρω, ὅτι οὐ*: Dionys. 3, 57, 1., *ὀργίζομαι, ὅτι οὐ*: Diodor. 16, 43, 4. Strab. 8, 378 D.

Duo omnino exstant loci, quibus post coniunctiones *ἐπεί* et *ἐπειδή* particula *μή* apparet, et quidem apud Strabonem, qui

inter hos quattuor est negligentissimus; altero loco insuper verba Strabonis corrupta sunt: 9, 401 A. atque ita corruptum, ut codicum scriptura ἐπεί vix genuina esse videatur (nihilominus in suum usum convertit locum Thouvenin l. l. pg. 236.).

Sed non plane abhorrere talia a Strabonis usu demonstrat alter locus: 6, 271 A. ἐπειδὴ δὲ τοῦ ποταμοῦ στόμα φανερόν ἐστιν εἰς τὴν θάλατταν ἐκδιδόν, ἐγγὺς δὲ μηδὲν ἐν τῷ πόρῳ τῆς θαλάττης φαινόμενον στόμα τὸ καταπῖνον τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ... ἀμήχανόν ἐστιν . . . . . (Aliis omnibus locis, ubi coniunctiones ἐπειδή et ἐπεί cum negatione coniunguntur, particula οὐ apparet, cf. ἐπειδὴ οὐ: 4, 201 C. 15, 715 A. 16, 741 C., ἐπεὶ οὐ: 1, 14 A. 29 D. 38 B. C. 50 D. 56 D. 3, 169 C. 4, 192 C. 5, 234 D. 15, 732 A. 735 C. 16, 764 B.) Attamen notionis discrimen aliquod hoc loco particulae μή auxilio effici nemo potest affirmare; nullae enim aliae causae illud μή evocaverunt, nisi eae, quas in universum proponam in altera huius dissertationis parte.

In oratione obliqua per vocabula ὅτι vel ὡς instituta ex vetere scribendi ratione semper οὐ adverbium adhibetur; quantum scio, duo tantummodo exstant loci in monumentis veteribus, ubi particula μή miram per licentiam comparet, apud Antiphontem dico 5, 21.[1]) et apud Aeschinem 2, 5.

Polybius, Dionysius, Diodorus omnes omnibus locis adverbium οὐ ponunt sive post verba sentiendi, sive declarandi; suam viam ingreditur etiam hac in re solus Strabo; duo enim loci eius sunt memorabiles, quorum alter est 6, 265 B. ἔστι δέ τις καὶ οὗτος λόγος ὡς ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τὸν συνοικισμὸν Λεύκιππος εἴη, χρησάμενος δὲ παρὰ τῶν Ταραντίνων τὸν τόπον εἰς ἡμέραν καὶ νύκτα μὴ ἀποδοίη. Sollemniter autem utitur etiam Strabo particula οὐ; affero solos eos locos, quibus post verbum λέγεται illud ὅτι οὐ vel ὡς οὐ invenitur: 5, 224 B. 6, 269 D. 9, *402 B.* 10, *462 C.* 13, 600 C. 15, 698 B. (eis locis, qui typis obliquis signantur, comparet optativus orationis obliquae).

Facillime autem intellegitur μή particulam, postquam apud infinitivum orationis obliquae (cf. infra) tantum percrebruit, etiam positam esse ad illud ὡς et ὅτι.

Alter locus exstat 15, 715 A. (ubi infinitivo orationis obli-

[1]) Iam supra exposui multo magis placere confiteri non excusare nos posse hoc loco μή particulam aut, si hoc non placet, putare eam per errorem librarii in textum illatam esse, id quod iam Maetzner in editione (1838) comprobat, illud οὐ scribens pro codicum memoria μή; Archimedem semel post δῆλον, ὡς illud μή usurpasse, iam supra indicavi.

quae narratur) ἀκούειν γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον, ὡς παρ' ἄλλους μὴ βαδίζοιεν κληθέντες, ἀλλὰ κελεύοιεν ἐκείνους φοιτᾶν παρ' αὐτούς.

Sed etiam post verba sentiendi Strabonem saepius usum esse illo ὡς οὐ vel ὅτι οὐ elucet ex locis his (nullo loco optativus per οὐ negatur!): γιγνώσκω, ὅτι οὐ: 15, 696 C., καταμανθάνω, ὅτι οὐ: 5, 249 D., ὁρῶ, ὅτι οὐ: 2, 115 D. 3, 169 C.; etiam post verba sentiendi particulam μή nonnunquam ad infinitivum a recentioribus positam esse, infra manifestum fiet.

Utroque autem loco Straboniano adhibetur optativus orationis obliquae; apud posteriores vero scriptores adverbium μή vel ad indicativum positum comparet.

Transeo nunc ad interrogationes obliquas.

Nemo nescit particulam μή ab veteribus usurpari imprimis in interrogationibus deliberativis, in eis autem interrogationibus, quas vocant nominales, sollemnem fuisse negationem οὐ; in reliquis vero, quae per coniunctionem εἰ instruuntur, veteres valde fluctuasse quivis cognoscet ex Akenio l. l. § 296. sqq.

Hoc unum praesumam Polybium, Dionysium, Diodorum, ubique in interrogationibus nominalibus adhibere particulam οὐ, cf. Polyb. 1, 1, 5. 2, 58, 13. 3, 57, 2. 6, 34, 12. 8, 3, 2. 10, 9, 2.: cum ind.; 2, 61, 5.: cum opt. aor.; Dionys. 1, 89, 3. 4, 39, 4. 5, 30, 2. 50, 4. 7, 69, 1. 8, 75, 1. (πότερα — ἤ); Diodor. 15, 33, 1. 16, 55, 3.; Strab. 1, 25 D. 56 B. 7, 300 C. 14, 661 C. 15, 693 A. 699 D. 17, 790 B.; quater exhibet in his μή Dionysius: 2, 29, 5. 6, 19, 4. 28, 2. 10, 34, 2080., bis Diodorus: 20, 78, 1. 90, 1., semel Strabo: 11, 491 D., sed his locis negatio μή ad participium attinet; praeterea μή semel exstat apud Strabonem 2, 112 B.

Quod attinet ad reliquas interrogationes, ex Polybio enotavi haec: 14, 2, 5. occurrit adverbium μή post verba πυνθάνομαι εἰ, quod mirum esse non potest, quia directa interrogatio formanda fuit per illud ἆρα μή. Exstat etiam merum μή pro sollemni εἰ μή[1]), velut 7, 11, 7.: σκόπει, μή c. coniunctivo, quod persimile est constructioni verborum timendi, et 5, 50, 12.: διερωτᾶν, μή c. ind. pf., quod ideo memorabile est, quia directe interrogasse Alexin per illud ἆρ' οὐ mihi persuasi; vix enim iure quisquam rem sic sibi fingat: ἆρα μὴ κεκόμισαι ἐπιστολάς; idem esse ac: spero te non accepisse epistolas; hoc propterea absurdum esse videtur, quod Alexis ipse Epigeni clam litteras illas ei perniciosas suppeditavit.

[1]) Quod non raro invenitur apud recentiores, cf. Kuehner § 589. 1. not. 2.

Quod Dionysius semel praebet εἰ οὐ: 7, 22, 2., nescio an rectius per condicionem reddamus (adverbium οὐ pro altero μή positum est, quod illud ἀλλά subsequitur et respondet). μή pro pleniore illo εἰ μή habes c. ind. post verba ζήτησις ἐγένετο 2, 68, 3. et διερευνᾶσθαι 5, 42, 3. (nam ἐγκάθηται videtur esse forma indicativi, non coniunctivi, cf. Diodor. 4, 31, 3.); utroque loco in interrogatione directa ἆρα μή ponendum erat; semel comparet μή c. coni. post verbum ὁρᾶν: 3, 15, 2.

Diodorus semel exhibet εἰ οὐ (quae directa essent ἆρ' οὐ): 16, 54, 3.; bis apparet μή apud coniunctivum interrogationis deliberativae (post πῶς): 12, 38, 4. 14, 8, 4.; μή c. ind. = εἰ μή repperi 4, 31, 3. post verbum ἀφορᾶν et 17, 68, 4. post verbum πυνθάνομαι; proximum locum ideo extollo, quod directa interrogatio per ἆρ' οὐ instituenda erat (cf. supra ad Polyb. 5, 50, 12.). Luce enim clarius est Alexandrum non quaesivisse: num aliqua via est?, sed: nonne aliqua via est?

Apud Strabonem inveni μή c. ind. = εἰ μή bis, utroque loco ita, ut directe quaeratur per ἆρα μή: 8, 342 A. antecedente verbo ζητεῖν et 9, 432 D. post verbum ἀπορεῖν (μὴ . . . οὐ — ἀλλά).

Proximum est, ut proferam, quae de particula μή ad infinitivum apposita indagavi:

Cap. IV. de infinitivis.

Quod attinet ad veterum scriptorum dicendi usum, hi quidem particulam μή semper adhibebant, ubi articulum τό ad infinitivum ponebant nunquam οὐ admisso nisi sic, ut facile explicari possit; atque hoc quidem nunc nostra non interest; quamquam unum praetermittere nolo: hunc infinitivum auctoribus labentis Graecitatis in deliciis fuisse, ita ut enuntiati coniunctionalis loco saepissime ponerent.

Ac ne de eis infinitivis quidem multa edoceri oportet, qui pendent ex verbis studendi et postulandi aut ex verbis impersonalibus, velut χρή, ἔστι, καλόν ἐστι, ἄτοπόν ἐστι (cf. Kuehner § 514. 2.); pauca ex his, quae notabilia videntur, in capite extremo tangam.

Sunt autem aliquo numero nobis sola verba cogitandi, sentiendi, dicendi; atqui vel ad ea particulam μή ab optimae Graecitatis scriptoribus poni quis est qui nesciat? praecipue cum

coniunctiones εἰ, ἵνα vel ὥστε cum infinitivo vel imperativus (εἰ νομίζω, ὥστε λέγειν, ἡγοῦ alia) suam vim in infinitivi quoque negationem transferant; ac memoratu digna est haec Akenii opinio l. l. § 321.: „es ist hier μή eigentlich nirgends falsch (sic!), aber auch οὐ häufig, nach gewissen Verbis ausschliesslich."

Veteres ipsos autem certo discrimine has particulas usurpasse aut earum ope certum aliquem colorem efficere potuisse, neque demonstrari neque redargui potest.

Hoc unum in universum praemittam particulam οὐ comparere imprimis, quibus locis contrarium opponitur per ἀλλά vel legitur οὐ μόνον — ἀλλὰ καί vel ubi coaluit cum vocibus πολύς, ὀλίγος, aliis; uncis vero inclusa addam, sicubi exstant μὴ — ἀλλά, μὴ μόνον — ἀλλὰ καί, μὴ πολύς alia.

Initium capio a verbis cogitandi singulos ad quodque verbum locos horum quattuor auctorum adiciens, praemissis exemplis particulae μή, quae ex scriptoribus veteribus adnotavi.

νομίζω.

μή: Xen. Cyrop. 7, 5, 59., Thuc. 6, 102, 4. (utroque loco cum ἄν)[1]), Thuc. 6, 18, 6. (praecedente imperativo νομίσατε), Andoc. 1, 70. (praec. εἰ), Isocr. 15, 234. (praec. ὥστε c. inf.; μὴ μόνον — ἀλλὰ καί), Ps.-Isocr. 1, 42. (praec. imperativo).[2])

Polybius μή solum adhibet post ὥστε νομίζειν 11, 3, 6.

Dionysius nusquam μή particulam praebet;

Diodorus duodecies exhibet, et cum infinitivo praesentis vel aoristi coniunctum, velut 17, 32, 3. νομίσας αὐτὸν μὴ τολμᾶν ἐν τῷ πεδίῳ διαγωνίζεσθαι, προῆγεν. 1, 71, 3. *5, 24, 1. 13, 14, 1. (μὴ — ἀλλά) *13, 32, 2. 17, 38, 4. *20, 54, 1. et cum infinitivo futuri (ubi fere idem valet, quod ἐλπίζω): 11, 8, 4. 13, 11, 2. *43, 6. 14, 68, 1.[3]) 17, 9, 2.; praeterea post ὡς ἂν νομίζοντες (participium, quod cum vocibus ὡς ἄν coniungitur, fere semper particula μή ope negatur, cf. infra.) 19, 95, 3., post διὰ τὸ νομίζειν 2, 16, 8.

Strabo ponit μή 1, 22 B. (inf. praes.) 1, 38 D. (inf. praet.)

---

[1]) Infinitivus cum ἄν et οὐ: Thuc. 4, 99.

[2]) Plat. leg. 10, 885 C. totum illud enuntiatum a Cornaro nullo iure interpolatum est et recte ab editoribus recentioribus omissum.

[3]) Negatio μή attinet fortasse non ad ἐπιχειρήσειν verbum ipsum, sed pendet ex eo; ἐπιχειρῶ inf. μή: Dionys. 5, 65, 4. (post coniunctionem εἰ καί), inf. οὐ: apud eundem 11, 30, 2233. 19, 2202.

οὐ[1]): Polyb. c. inf. praes. vel praet.: 1, 53, 5. 2, 21, 9. 3, 118, 12. 5, 32, 5. 35, 13. 6, 42, 2. 8, 34, 4. 9, 26, 2. 11, 10, 7. (inf. aor c. ἄν) 16, 26, 4.; c. inf. fut.: 1, 31, 4. (ὅσον οὔπω) 4, 10, 6.

Dionys. 2, 18, 1. 35, 3. 75, 2. 3, 37, 2. 6, 4, 2. 23, 1. 43, 1. 7, 9, 1. 46, 2. 69, 2. 9, 14, 6. 10, 43, 2106. 11, 43, 2267.; fut.: 4, 51, 3. (ὅσον οὔπω); vel εἰ coniunctione praecedente: 4, 35, 2. (praes.) 7, 55, 1. (fut.).

Diodor. novies decies (decies in formula νομίζω οὐκ ἀνοικεῖον εἶναι simil.), c. inf. praes. vel praet.: 1, 77, 1. 87, 7. 90, 3. 2, 44, 3. 47, 1. 4, 34, 1. 85, 2. 5, 24, 1. 13, 2, 3. 14, 11, 1. 61, 2. 69, 1. 15, 66, 2. 16, 43, 1. 17, 71, 3.; c. inf. fut.: 11, 48, 7. 13, 56, 2. 14, 4, 7. 25, 4.

Strab. (1, 54 C.) 9, 390 C. (c. ἄν).

ἡγοῦμαι.

μή: Plat. apol. 27 D. Prot. 319 B., Isocr. 2, 36. (praec. imperat.), Aesch. 3, 7. (praec. χρή), Hyper. 3, 15. (praec. εἰ).

Polybius et Strabo nusquam adhibent.

Dionys. tantummodo 9, 54, 3.

Diodorus semel usurpat c. inf. fut.: *1, 78, 2.

οὐ: Polyb. c. inf. praes. 2, 14, 2. 23, 12. 5, 31, 4. 35, 12. 6, 46, 11.

Dionys. 3, 7, 3. 5, 44, 2. (8, 10, 2.) 9, 39, 2.

Diodor. 15, 63, 4.

Strab. 6, 260 B.

Unum autem hac data occasione addam; Gildersleeve enim l. l. contendit particulam μή poni semper ad ea verba, quibus sibi persuasissimum esse aliquid auctor affirmet; sed haud scio, quo modo cum hac opinione concilietur locus Dionysii 3, 9, 7., ubi habes οὐ post ἡγοῦμαι βεβαίως (cum inf. fut.); similiter comparet οὐ post βεβαίως δοκῶ apud Polybium 16, 23, 4., διαβεβαιοῦμαι apud Diodorum 14, 20, 5.

οἴομαι.

μή: Xenoph. apol. S. 1, 2, 41. (ἄν c. inf. aor.), Dinarch. 1, 90.; praecedente εἰ: Plat. Alc. I. 109 E. et civ. 4, 435 E.[2])

Polybius semel adhibet: *1, 37, 7.

---

[1]) Eis locis, qui in sequentibus inclusi sunt uncis, fortasse negatio ad verbum ipsum et non ad infinitivum attinet.

[2]) Addas Thuc. 1, 20, 4., ubi infinitivus appositionis locum obtinet.

Dionysius ponit μή: *2, 43, 4.: οἱ δὲ τέως κατείργοντες αὐτοὺς καὶ μηδεμίαν οἰόμενοι μηχανὴν εἶναι τὸ μὴ οὐ . . . ἁλῶναι, περὶ σωτηρίας αὐτοὶ τῆς ἑαυτῶν ἐσκόπουν. *8, 8, 4. (inf. fut.); praeterea post οἱ οἰόμενοι 8, 56, 1. et εἰ οἴεται 3, 23, 21.

Non praebent μή Diodorus et Strabo.

οὐ: Polyb. 1, 67, 12. (2, 35, 4.) 2, 35, 7. 5, 11, 1. 6, 46, 9. (9, 20, 5.), etiam post εἰ . . οἴονται 4, 4, 4.

Dionys. 1, 2, 1. (inf. fut.) 34, 3. 39, 2. 2, 35, 3. 47, 4. 4, 3, 4. 6, 10, 3. (inf. fut.) 35, 2. 56, 2. (inf. fut.) 7, 5, 1. (inf. fut.) 8, 32, 2. 74, 4. Post εἰ οἴομαι 4, 23, 1. (εἰ = ὅτι).

Diodor. 1, 73, 3.

Strab. 12, 552 B. 13, 585 B. 16, 775 B.

ὑπολαμβάνω.

μή: Isocr. 5, 137. (μὴ μόνον — ἀλλὰ καί, praecedente ἐάν), Hyper. 6, 15. (praec. μηδεὶς ὑπολάβῃ).

Polybius et Dionysius nusquam μή ponunt.

Diodorus adicit μή ad inf. praes.: 16, 45, 4. et 20, 41, 5., ad inf. fut.: *2, 26, 9. ὑπολαμβάνων οὖν τοῦτο μηδέποτε ἔσεσθαι ταῖς ἐλπίσιν ἀντεῖχε. 18, 72, 5. *20, 31, 3. (ad participium attinet: 12, 4, 2. 12, 4. 18, 50, 2., cf. postea ad participia).

Strab. semel: 1, 29 D. c. inf. praes.; (praeterea apud participium 1, 17 D. et 23 B.; hoc loco praecedit ὡς = ὥστε ὑπολαμβάνειν).

οὐ: Polyb. c. inf. praes. vel praet.: 3, 109, 5. 5, 110, 4. (ὅσον οὔπω) 9, 33, 3. 13, 3, 2., inf. aor. c. ἄν: 2, 13, 6., inf. fut.: 3, 70, 4. 5, 42, 6.; quamvis εἰ praecedat: 4, 26, 4.

Dionys. c. inf. praes.: 2, 18, 3. 44, 2. 3, 52, 2. 8, 34, 3. 9, 71, 2. 11, 61, 2305., c. inf. fut.: 2, 44, 3. 3, 2, 3. 23, 8. 26, 6. 5, 62, 1. (bis) 11, 7. 2174.; post μή ὑπολάβητε: 10, 51, 2126. (praes.).

Diodor. c. inf. praet.: 1, 3, 1., c. inf. fut.: 1, 87, 7. 13, 42, 1. 14, 12, 5. (25, 8.).[1])

Strab. (1, 26 C.) 1, 43 D. (praes.).

διαλαμβάνω.[2])

μή: neque apud veteres scriptores neque apud Dionysium neque apud Strabonem adhibitum repperi.

Polybius ponit μή *8, 17, 6. (c. inf. praes.).

---

[1]) ὅτι οὐ c. ind. fut. sequitur Diodor. 11, 37, 3.

[2]) De verbo παραλαμβάνω cf. ad verba sentiendi.

Diodorus *2, 50, 6. (c. inf. praes.), c. inf. fut.: **20**, 3, 3. *πάντων γὰρ διειληφότων μηδ' ἐγχειρήσειν αὐτὸν τοῖς Καρχηδονίοις ἀντιταχθῆναι, διενοήσατο κτλ.*

οὐ: non occurrit apud Polybium,[1]) Dionysium, Strabonem; Diodorus autem scribit *οὐ* 5, 35, 1. (inf. praes.), c. inf. fut.: **14**, 5, 4. et **19**, 107, 1.; Dionysius praebet *καταλαμβάνεσθαι* = aliquid concludere ex aliqua re c. inf.: **2**, 66, 6. (*ὅτι οὐ* **2**, 27, 4.).

δοκῶ = puto.

apud veteres auctores *μή* non adhibitum inveni.

Polybius praebet *μή* tantummodo post *διὰ τὸ δοκεῖν* **4**, 27, 7.

Dionys. c. inf. fut.: *8, 67, 1. *δόξας ἐν τῷ αὐτῷ φόβῳ Ῥωμαίους ἔτι διαμένειν καὶ μηδεμίαν τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν κινδυνεύουσι πέμψειν ἐπικουρίαν.*

Diodor. **15**, 34, 2. Praeterea post verba *ἐπὶ τῷ δοκεῖν* **19**, 55, 6. (ubi per nostrum „scheinen" reddi potest).

Strabo praebet *μή* tantummodo **11**, 491 D., sed haec sunt verba Posidonii, qui floruit primo ante Christum saeculo ineunte; nota autem illud *μὴ πολύ*.

οὐ habes apud Polybium **1**, 68, 12. **4**, 49, 4. **11**, 28, 11. et post *βεβαίως δοκῶ* **16**, 23, 4.

Dionys. **3**, 46, 4. **7**, 2, 5. 17, 1. **11**, 27, 2225. nusquam apud Diodorum.

Strab. **4**, 189 A. **6**, 256 B.

δοκῶ = videor.[2])

μή: Xen. Cyrop. 5, 1, 7., Plat. Eutyphr. 12 B. et Prot. 352 C.; praeterea Thuc. **2**, 34, 3. (*ὃς ἂν δοκῇ*) et Isocr. **15**, 60. (interrog. obl. per *εἰ*).

Polyb. *9, 36, 2. *δοκεῖ γὰρ ἔμοιγε μηδ' ὑπερβολὴν ἐπιδέχεσθαι*

---

[1]) Sequitur participium instructum illo *ὡς οὐ*: Polyb. **4**, 62, 5. **8**, 27, 6., *ὡς* c. verbo finit.: **8**, 36, 10. **11**, 9, 7.

[2]) Ubi *δοκεῖ* idem est atque placet, sequitur videlicet particula *μή*:
Polyb. **1**, 30, 3. **14**, 9, 2.
Dionys. **1**, 6, 3. **3**, 10, 1. 23, 5. 29, 5. 6. **4**, 9, 8. 72, 2. 84, 2. **5**, 29, 4. **6**, 5, 3. **7**, 38, 2. 3. **8**, 36, 3. (bis) 54, 2. 88, 2. **9**, 38, 1. **10**, 31, 2073. 35, 2083. 44, 2107. (*τὸ μή* c. inf.: **11**, 3, 2163.).
οὐ etiam hic (sed cf. infra ad verbum *κρίνω*): **4**, 9, 8. (part.) 84, 4. **10**, 20, 2039.
Diodor. **13**, 60, 1. **14**, 25, 8. 44, 5. **16**, 60, 1. **18**, 3, 2. 4, 1. **20**, 107, 1. 108. 5.; *δόγμα ποιεῖσθαι*: **18**, 56, 7.

τὸ γεγονός. Praeterea post *τῷ δοκεῖν* **5**, 56, 5., *τὸ δοκεῖν* **4**, 49, 3., *ὥστε δοκεῖν* **10**, 5, 5., *ἵνα δόξωσι* **9**, 38, 4.

Dionys. nusquam particulam *μή* usurpat.

Diodor. **11, 82, 1. (bis) 82, 3. ***15**, 88, 1. **16**, 58, 6.; ad participium attinet *μή* **19**, 103, 5.; praeterea habes: *διὰ τὸ δοκεῖν* **16**, 17, 3., *ἐπὶ τῷ δοκεῖν* **19**, 55, 6., *ὥστε δοκεῖν* **1**, 32, 9. 63, 7. **20**, 92, 2., *ἐὰν δόξῃ* **1**, 92, 4., *ὅσα ἐδόκει* **13**, 108, 2., *τοῖς δοκοῦσι* **1**, 64, 9.

Strab. 1, 30 A., si modo genuina est recentiorum codicum scriptura, quam editores acceperunt.

οὐ: Polyb. **3**, 19, 13. 111, 5. **4**, 21, 1. 30, 4. 50, 9. **6**, 48, 6. 56, 12. **8**, 3, 1. **9**, 3, 5. 27, 9. 37, 6. **10**, 1, 6. **18**, 55, 5.; etiam post *πέπεισμαι δοκεῖν* **10**, 34, 3. (cf. infra), *τῷ δοκεῖν* **3**, 106, 5. (*οὐχ ἥκιστα*!).

Dionys. **1**, 36, 3. **2**, 24, 3. **3**, 14, 3. **5**, 25, 1. 30, 2. 58, 1. **6**, 61, 1. 69, 1. 76, 1. **9**, 52, 5. **10**, 49, 2123. **11**, 3, 2164. 13, 2187.

Diodor. **1**, 30, 1. 31, 6. 49, 6. **2**, 8, 3. 29, 1. **5**, 33, 2. **13**, 87, 5. **15**, 33, 2. **16**, 95, 2. **19**, 100, 1.; etiam post *ὥστε δοκεῖν*: **5**, 19, 5. **19**, 71, 3.

Strab. **1**, 11 B. **2**, 80 C. 94 B. 112 D. **4**, 206 B. **5**, 220 C. **8**, 340 B. **9**, 431 B.

δόξαν παρέχω cum infinitivo et *μή* coniunctum scribit Dionysius *9, 23, 1.[1])

προσδοκῶ; invenitur sola particula *οὐ*:

Polyb. **3**, 118, 5. (*ὅσον οὔπω*; fut.) **6**, 58, 7. (praes.),
Diodor. **13**, 111, 3. (*ὅσον οὔπω*) **14**, 15, 4.

εὐδοκῶ = consentio me aliquid facturum esse (ita ut idem maneat subiectum); particula *μή* ponitur a Polybio **2**, 12, 3. (inf. fut.); sed *οὐ* comparet sequente accusativo cum infinitivo (aoristi) **18**, 52, 4. (*οὐ — ἀλλά*);
in scriptis novi testamenti octies occurit *εὐδοκῶ* cum inf. aor., sed semel negatum (ad Thess. ep. **1**, 2, 8.) (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*); est autem simillimum verbo *ἀξιῶ* (cf. postea); *εὐδοκῶ* sine negatione: Polyb. **1**, 8, 4. **5**, 93, 7. **7**, 4, 5.

Ad verbum *φαίνομαι*[2]) semper ponitur infinitivus particula *οὐ* negatus:

---

[1]) *δόξα* = opinio, *ὡς οὐ*: Dionys. **1**, 4, 2. **8**, 5, 2., Strab. **13**, 622 C.

[2]) Saepissime sequitur *ὅτι οὐ*; eadem ratione post verba *φανερόν ἐστι* et *δῆλόν ἐστιν*.

φαίνομαι = placet *μή*: Dionys. **2**, 47, 4. **10**, 42, 2102.

Polyb. 4, 2, 3.
Dionys. 6, 15, 1., etiam post *εἰ* 4, 31, 4.
Diodor. 12, 15, 1. 13, 81, 4.
Strab. 17, 818 A.

Idem accidit post verbum *ἔοικα*:
Dionys. 2, 56, 6. 4, 36, 3.
Strab. 13, 608 B.

Sed ad infinitivum, qui pendet ex verbo impersonali *εἰκός ἐστι*, vel ab optimae Graecitatis scriptoribus adicitur *μή*: Thuc. 1, 81, 2., Plat. Theaet. 152 A., Andoc. 1, 7.; comparet autem inter hos auctores apud solum Strabonem particula *μή*: 1, 29 D. 12, 544 A. 15, 688 C. et post *οὐκ ἄπεικος* 8, 341 B.; attamen non desunt loci, quibus *οὐ* exstet:
Dionys. 1, 89, 3. (part.)
Strab. 2, 103 C. 131 C. (part.) 8, 370 A.; *ὅτι οὐ* habes 3, 174 C.

Post *εἰκάζω* invenitur *μή* apud Plat. Menon. 89 E. Etiam hic solus Strabo exempla praebet:
μή: 1, 23 B. 6, 274 C.
οὐ: 1, 54 B. 2, 102 C. (part.)

Semel occurrit *μή* post *κινδυνεύω* = videor, cuius usus apud veteres nullum exemplum repperi, nam illi semper *οὐ* ponunt: Plat. civ. 1, 334 E. conviv. 201 B. Theaet. 151 E.;
μή autem apud Dionysium 1, 10, 2.

Semel habes *μή* post *ὑπονοῶ*[1]) apud Diodorum 16, 62, 1. *λόγον ἀλλήλοις ἐδίδοσαν ὑπονοοῦντες μηδένα μεταπέμψασθαι σφᾶς.* Contra *οὐ* post *ὑποπτεύω* apud Dionysium 7, 13, 2.

λογίζομαι[2]) et composita.
μή: Thuc. 4, 73, 4.
Dionys. *5, 70, 3.
Diodor. 20, 12, 5. *διελογίζετο πρὸς ἑαυτὸν, εἰ μὲν ἡ μεθ' Ἀγαθοκλέους διαφθαρείη δύναμις, μὴ δυνήσεσθαι τὴν ἐπίθεσιν ποιήσασθαι τῇ δυναστείᾳ.*
οὐ: Polyb. 2, 52, 7. (*ὅσον οὔπω*)
Diodor. 13, 112, 5. (aor. inf. c. *ἄν*).

---

[1]) *διανοεῖσθαι* = decernere *μή*: Diodor. 18, 47, 5.

[2]) *μή* adhibetur videlicet, ubi notio subest: decerno, ut aliquis faciat aliquid: *ἦν αὐτῷ συλλελογισμένον*: Polyb. 14, 4, 4.; praeterea tantummodo *ὅτι οὐ* sequitur.

πέπεισμαι = persuasum habeo.[1])
μή: Xen. memor. 1, 1, 20.
Plat. apol. 37 A. B.
Polyb. *1, 49, 4. (inf. aor.) 68, 6. *ἦν πολὺ τὸ παρὰ τοῖς μισθοφόροις ἐπινοούμενον, ἅτε πεπεισμένων μὴ οἷον Καρχηδονίους ἀντοφθαλμῆσαι ποτ' ἂν πρὸς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις, ἀλλὰ μηδὲ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων μηδένα ῥᾳδίως.* 10, 39, 5. (inf. fut.); praeterea post *ὥστε πεπεῖσθαι* 1, 32, 7., post *τῷ πεπεῖσθαι* 4, 71, 5.
Dionysius non utitur particula *μή* post *πέπεισμαι*.
Diodor. *4, 8, 4. (inf. aor.) 11, 61, 4. (inf. praes.).
Strabo praebet *μή* solum post adiectivum *πιθανόν* 8, 368 A.[2])
οὐ: Polyb. c. inf. praes.: 6, 43, 2., aor.: 9, 28, 1., aor. c. *ἄν*: 3, 49, 2., fut.: 3, 5, 8. 111, 10. (*ὅσον οὔπω*) 4, 22, 5. 5, 66, 6. 10, 34, 3.
Dionys. 7, 72, 18.

πιστεύω.
μή: saepissime apud veteres et c. inf. praes. vel praet.: Xen. Hellen. 2, 4, 23. sympos. 4, 8. (*ἵνα*) anab. 1, 9, 8. (aor. c. *ἄν*), Andoc. 1, 3., et c. inf. fut.: Xen. Hellen. 1, 5, 13., Andoc. 1, 2., Dem. 21, 221.
Dionys. *8, 43, 6. (inf. fut.)
οὐ: Dionys. 6, 92, 3. (inf. fut.; *οὐ διὰ μακροῦ*)[3])
Strab. 7, 303 C.

ἐλπίζω.
μή: Xen. Cyrop. 2, 4, 23. (inf. aor.); post *ὅταν*: Plat. civ. 9, 572 E. (inf. fut.).
Polybius solus *μή* ponit, et id quidem post *διὰ τὸ ἐλπίζειν* 1, 61, 5. 5, 66, 7. (part.).

οὐ: Xen. anab. 4, 6, 18. (inf. fut.), Plat. soph. 219 A. (inf. praes.).

---

[1]) *πείθω τινὰ, ὡς οὐ* = persuadeo alicui c acc. c. inf.:
Polyb. 5, 57, 7.
Dionys. 5, 4, 2. 8, 78, 2. 9, 29, 3.
πείθω inf. *μή* = persuadeo alicui, ut faciat aliquid:
Dionys. 3, 2, 2. 34, 5. 4, 30, 6. 5, 11, 3. 6, 28, 3. 30, 2. 7, 32, 1. 37, 1. 8, 47, 3. 9, 17, 1. 10, 11, 2011. 27, 2061. 11, 17, 2197.
Diodor. 12, 39, 5. 40, 5. 82, 5. 13, 41, 4. 18, 46, 4. 65, 4. 19, 13, 1.
Polyb. hic semel *οὐ* 8, 1, 7. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*).

[2]) *μή* post *ἀπίθανον* 2, 69 A., sed hoc loco ad infinitivum articulus *τό* mente subaudiendus est; nam antecedit infinitivus cum articulo coniunctus.

[3]) *διότι οὐ*: Polyb. 10, 47, 9. 16, 12, 3., Strab. 3, 157 C.

Polyb. c. inf. aor.: 3, 61, 5. (16, 23, 4.), c. inf. fut.: 4, 26, 5. (9, 6, 9.) 10, 28, 1.

Dionys. c. inf. fut.: 1, 47, 3. (*οὐ διὰ μακροῦ*) 4, 55, 4. (*οὐ διὰ μακροῦ*) 8, 68, 2.

Diodor. non nisi c. inf. fut.: 4, 14, 4. (11, 50, 5.) 13, 95, 3. 14, 47, 4. 19, 43, 2. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*); etiam post *τοὺς ἐλπίζοντας* 19, 68, 1.

κρίνω = puto.[1])

μή: Xen. Hellen. 5, 4, 23.

Apud hos auctores solum *οὐ* comparet: Polyb. 2, 26, 8. 10, 23, 10.; Diodor. 4, 56, 2., etiam post *δεῖ κρίνειν* 12, 20, 2.

ἀξιῶ.

Post hoc verbum plurimum *μή* usurpatur et ad accusativum cum infinitivo et ad infinitivum solum; hoc habes: Thuc. 1, 74, 2., Isocr. 15, 51., Andoc. 1, 93., illud: Thuc. 1, 90, 2. 95, 1., Isocr. 15, 32. 99., Dem. 9, 3. 8.; sed etiam *οὐ* particulam inveniri demonstravit Krueger gr. Sprl. § 67. 7. nota 3.

Polybius semper adhibet *μή*, ad acc. c. inf.: 3, 63, 10 4, 85, 4. 5, 56, 6. 16, 34, 7. 18, 51, 2., ad inf.: 4, 85, 6. 14, 9, 8. (part.) 15, 19, 4. 7.

Dionysius mirum in modum inter utramque particulam fluctuat, ita ut nullum discrimen inter eas intercedat; qua re fit, ut exstet locus, quo ab illo *οὐδέ* se vertat Dionysius ad particulam *μηδέ* (6, 22, 2.); itaque fieri non potest, ut ullum consilium vel ullae leges constituantur; habes *μή* positum ad. acc. c. inf.: 3, 30, 2. 4, 37, 4. 5, 30, 2. 52, 4. 69, 3. 6, 47, 3. 49, 5. 58, 1. 7, 27, 4. 41, 4. 54, 3. 5. 8, 37, 1. 9, 51, 4. 10, 5, 1995. 36, 2086. 47, 2117. 11, 9, 2178. 14, 2190., ad infin. autem: 1, 78, 4. 2, 37, 4. 4, 27, 4. 48, 1. 61, 1. 5, 9, 3. 37, 3. 49, 4. 6, 22, 2. 23, 3. 28, 1. 7, 25, 2. 8, 1, 5. 9, 3. 39, 2. 11, 21, 2207.

---

1) Ubi idem est atque decernere, sequitur videlicet *μή*:
Polyb. 1, 21, 1. 60, 9. 3, 60, 13. 4, 75, 3. 76, 8. 8, 21, 3. 9, 10, 2.
Dionys. 5, 56, 1. 6, 96, 3.
Diodor. 4, 77, 9. 11, 42, 1. 13, 10, 1. 52, 2. 16, 81, 4. 18, 58, 4.

Sed etiam *οὐ*, si haec notio subest, usurpatur sic re comparata, ut verbum *δεῖν* omissum esse videatur, cf. Kuehner § 473. 1. not. 2., sed tantummodo, ubi idem subiectum manet:
Polyb. 1, 17, 1. 3, 57, 5. 94, 4. 110, 8. 18, 51, 10.
Diodor. 16, 85, 5. 18, 55, 5.

At *κρίνω* inf. *οὐ* = glaube thun zu müssen haud longe distat ab *κρίνω* inf. *μή* = beschliesse zu thun; conferas velim Polyb, 3, 94, 4. cum 8, 21, 3.

38, 2253. Praeterea ad participium ponitur: 4, 8, 2. 5, 32, 2. 6, 60, 3. 11, 33, 2242.

οὐ particulam repperi apud Dionysium in structura accus. c. inf.: 10, 11, 2011. 13, 2018., in structura inf. meri: 1, 16, 4. 2, 36, 1. 3, 17, 1. 23, 3. 28, 6. 4, 79, 2. 5, 61, 5. 6, 22, 2. 7, 34, 3. 8, 52, 2. 10, 15, 2024. (bis) 11, 15, 2191. 44, 2271.; praeterea apud participium: 2, 32, 3. 4, 9, 4. 6, 18, 2. 28, 1. (c. *ὡς*) 9, 3, 4. (c. *ὡς*); etiam post *εἰ ἀξιοῦσι* 10, 15, 2024. Solam particulam *οὐ* apponit Dionysius etiam ad verbum *δικαιῶ*: 3, 10, 3. 8, 58, 1. 11, 9, 2232. (*μή* apud Thuc. 1, 140, 2.).

Diodorus plurimum adhibet particulam *μή*, et id quidem cum acc. c. inf.: 3, 57, 6. 13, 15, 2. 19, 97, 4. 102, 3., cum inf. mero: 11, 28, 1. 12, 30, 5. 14, 5, 2. 19, 25, 2. 20, 19, 2. 82, 2. 84, 1.; semel autem tantummodo exstat *οὐ*: 16, 55, 3., sed hoc loco per illud *οὐδέν* fortasse verbum *ἀξιῶ* ipsum negatur.

Strabo semel, quantum repperi, *οὐ* ponit post *ἀξιοῦμαι*: 17, 798 B. (*οὐ μεγάλων*).

Post verbum *μανθάνω*, ubi idem est atque disco aliquid facere, iam apud veteres *μή* occurrit: Thuc. 1, 36, 3.; idem habes apud Dionysium 7, 68, 4.[1])

Quod autem post verba *αἱροῦμαι* et *προαιροῦμαι* particula *μή* scribitur, non mirum est; nam haec attingunt iam ea verba, quae voluntatem complectuntur; itaque exstat *μή* iam apud Isocr. 6, 8. (ad part.); idem invenitur apud Dionysium 5, 4, 2. (praecedente *ἐάν*), et post *προαίρεσις* = propositum 11, 9, 2179.; particula *οὐ* usurpata est tantummodo 5, 48, 4. et apud Polybium 5, 11, 9. Semel exhibet Diodorus particulam *μή* post *αἱρετός*: 13, 12, 2.

Praeter haec breviter absolvo nonnulla, quae non recedant ab vetere usu: *ἐπῆλθέ τινι μὴ ποιεῖν τι*: Strab. 1, 45 B. 13, 596 B.
εἰς νοῦν ἦλθε „ „ : Dionys. 10, 28, 2065.
εἰςέρχεται „ „ : Dionys. 8, 55, 3.
πρόκειταί μοι „ „ : Polyb. 4, 72, 6.

De verbis *συγχωρεῖν* et *συντίθεσθαι* disseram sub verbis dicendi post vocem *ὁμολογεῖν*.

---

1) Ubi pronuntiatur aliquid factum esse, comparet *ὅτι οὐ* (cf. ad verba sentiendi) vel participium (cf. infra); de verbo *διδάσκω* cf. ad verba dicendi.

Transeo nunc ad verba sentiendi, de quibus perpauca habeo, quae dicam.

πυνθάνομαι. Particulae *μή* apud veteres scriptores nullum exemplum inveni; occurrit autem apud Dionysium *5, 52, 2. *ἡ βουλὴ οὔπω τὸν πόλεμον ἐκφέρειν πρόθυμος ἦν πυνθανομένη μὴ πᾶσιν εἶναι τὰ ψηφισθέντα ὑπὸ τῶν προβούλων κατὰ νοῦν, ἀλλὰ κτλ.* et apud Diodorum 12, 33, 4. (*μὴ μακράν*) 49, 2. *19, 43, 2. (*μὴ μακράν*)[1]; *οὐ* usurpatur a Polybio 3, 80, 3. 10, 7, 5.

Praeter hos non exstant loci notatu digni; apud veteres autem pedestris sermonis scriptores unum repperi exemplum, quod simile est, apud Xenophontem dico Hellen. 3, 2, 31. post *γιγνώσκω*.[2])

Sollemni autem usu usurpatur particula *οὐ*, post

ἀκούω: Polyb. 1, 22, 2.
ὁρῶ: Dionys. 11, 16, 2195.

Omnino paucissimi sunt infinitivi; plurimum comparet participium (cf. infra), saepe *ὡς* et *ὅτι* (*διότι*) *οὐ*, velut:

ὁρῶ: Dionys. 2, 28, 2. 4, 23, 1. 6, 44, 3. 7, 51, 3. 9, 53, 6.
Diodor. 19, 21, 2. 26, 6.
Strab. 2, 115 D. 3, 169 C.
συνορῶ: Dionys. 7, 46, 5.
αἰσθάνομαι: Dionys. 7, 22, 1.
γιγνώσκω[3]): Dionys. 7, 23, 1. 46, 6.
Strab. 15, 696 C.
(*κατα-*)*μανθάνω*: Dionys. 4, 42, 5. 6, 60, 2. 73, 3. 7, 43, 2. 8, 6. 2. 11, 18, 2200.
Diodor. 11, 58, 6.
Strab. 5, 249 D.
συμφρονῶ: Dionys. 1, 61, 2.
ἀκούω: Dionys. 8, 82, 2.

---

[1]) Semel ponitur *οὐ* ad participium pendens ex verbo *πυνθάνομαι*: 14, 22, 3. (*οὐ μακράν*).

[2]) Apud Dinarchum 1, 66. comparet *μή* ad infin. positum post *κατεγνωκότες*, quod idem valet atque *εἰ κατεγνώκατε*.

[3]) Ubi *γιγνώσκω* est = decernere, adhibetur *μή*: Dionys. 2, 58, 1. 5, 32, 2. 7, 49, 2. 9, 41, 5. 11, 33, 2240. (*οὐ*: 8, 91, 1.); *γνώμη* = placitum *μή*: Dionys. 3, 8, 5. 4, 38, 1. 47, 1. 5, 69, 2. (bis) 6, 19, 4. 24, 1. 38, 1. 8, 56, 4. 63, 2. 88, 2. 9, 55, 4. 11, 15, 2193. 55, 2291. (bis), Diodor. 18, 41, 5. 55, 2.

Restat, ut de eis infinitivis agam, qui pendent ex verbis dicendi.

λέγω.[1])

μή: apud veteres raro occurrit; Xenoph. symp. 4, 5., Plat. civ. 1, 346 E. Phaed. 101 B.

Polybius neque *μή* ponit neque *οὐ* ad infinitivum, sed tantummodo *ὅτι οὐ* scribit.

Dionysius semel praebet particulam *μή*: *3, 29, 1. *οἰμωγαὶ ἐγίνοντο καὶ . . δεήσεις τοῦ δήμου μηδὲν ἐγνωκέναι λέγοντος, ὧν ὁ Μέττιος ἐμηχανᾶτο.*

Diodor. *1, 94, 4. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) *2, 16, 3. *38, 1. 4, 39, 4. 5, 3, 2. 71, 6. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 11, 45, 6. 15, 49, 2. (*μὴ — ἀλλά*) 20, 101, 2., et praecedente *τὸ λεγόμενον* 11, 23, 2.; praeterea ad participium attinens (cf. infra): 1, 56, 3. 63, 6. 3, 2, 4. 20, 2. 5, 69, 5.

Strab. 7, 301 D. Praeterea post *τοὺς λέγοντας* 1, 22 C. et post *εἰ λέγοι* 1, 62 A.

Sed non plane evanuit particula *οὐ*; immo admodum saepe comparet:

Dionys. 2, 39, 2. 3, 22, 4. 4, 40, 1. (part.) 5, 62, 3. 6, 13, 2. 19, 3. 22, 1. 8, 64, 2. 9, 13, 4. 60, 4. 10, 3, 1988. 5, 1994. 11, 14, 2189. 34, 2244. 49, 2282.; etiam cum inf. fut.: 4, 23, 5. 33, 2. 5, 62, 2. 6, 65, 2. 11, 54, 2290.

Diodor. 2, 31, 5. (part.; *οὐ — ἀλλά*) 3, 3, 2. (*οὐ — ἀλλά*) 5, 60, 2. (*οὐ πολλῷ*) 15, 10, 2. (*οὐ — ἀλλά*).

Strab. 15, 701 A. (*οὐκ ἐλάττ.*).

φημί.

μή: Xen. memor. 1, 2, 39., Plat. Theaet. 155 A., Antiph. 3. *γ* 5.; praecedente coniunctione *ἐάν*: Plat. civ. 4, 419 A., *εἰ*: Isocr. 15, 210.

Polyb. *2, 49, 7. 14, 9, 9. *τινὲς δὲ ταύτας* (scil. *τὰς ἀφορμὰς πρὸς σωτηρίαν*) *μὲν ἔφασαν μηκέτι φέρειν τοὺς καιρούς*; praeterea post *ἐκ τοῦ φάναι* 14, 2, 7. et post *τὸ φάσκειν* 16, 12, 7.; nec non ad participium attinens 12, 16, 9.

Dionys. 2, 60, 4. *69, 3. *11, 59, 2300.; praeterea post *ὁ φάμενος* 11, 30, 2235. et ad participium positum 2, 71, 1. 3, 67, 5. (cf. infra).

Diodor. *1, 24, 2. 43, 4. 84, 1. *89, 2. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*)

---

[1]) *μή* nimirum, ubi aliquid per infinitivum imperatur vel potius interdicitur: Dionys. 7, 60, 3. 11, 60, 2302.

2, 15, 2. * 30, 1. (inf. fut.) * 30, 1. (quo loco primum *μή* ponitur, tum *οὐ*, cui respondet *ἀλλά*) 36, 4. * **3**, 5, 3. * 18, 4. 18, 6. 51, 2. 51, 4. **4**, 63, 4. **5**, 44, 7. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) **11**, 42, 4. **15**, 10, 2. 16, 1. **16**, 4, 4. * **17**, 2, 2. **19**, 9, 3. * 12, 2. 86, 2., et ad participium attinens: **3**, 73, 8. **4**, 65, 5. (cf. infra).

Strab. **1**, 29 B. 30 D. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 45 A. 61 D. **2**, 77 A. C. **3**, 138 D. 174 D. **4**, 183 D. (*μή — ἀλλά*) 193 C. (*μηδὲν ἧττον*) **6**, 260 D. 276 C. **7**, 300 B. **8**, 366 A. 370 A. 385 A. **9**, 401 D. 402 A. 439 B. (hoc loco Strabo subito a particula *οὐ* ad alteram *μή* deflectit; idem habes **15**, 695 D.) **10**, 472 C. **13**, 604 D. **14**, 643 A. **15**, 695 D. 696 A. 707 A. 709 B. 710 A. 717 B. 718 B. 726 A. 732 A. **16**, 742 A. 758 A. 764 A. (*μή — ἀλλά*) **17**, 824 B., praeterea post *ὥστε* c. inf. **1**, 15 A., *τὸ φάσκειν* **2**, 76 C., similiter **1**, 66 A., *οἱ φάσκοντες* sim. **5**, 224 A. **10**, 464 A. **15**, 695 C.; apud participium comparet quinquies: **8**, 333 B. **11**, 501 D. **14**, 639 A. **15**, 721 D. 731 A.

Valde autem erret, qui putet particulae *οὐ* pauca tantummodo exempla reperiri; immo etiam saepius illa exstat quam altera:

Polyb. **1**, 88, 10. **3**, 31, 1. 2. 4. 44, 10. 77, 4. 98, 6. **4**, 5, 8. (fut.) 84, 7. **5**, 15, 8. 26, 10. 38, 3. 56, 3. 100, 10. 101, 10. **10**, 19, 4. 23, 6. 48, 7. **11**, 31, 4. 5. **15**, 1, 8. 8, 1. 11, 7. **18**, 1, 7. 3, 1. 9, 7.

Dionys. c. inf. praes. vel praet.: **1**, 53, 4. 84, 1. 4. **2**, 8, 3. 47, 4. 66, 2. **3**, 10, 5. **4**, 47, 1. 60, 3. 70, 4. **6**, 7, 4. 25, 4. 72, 1. 5. **7**, 68, 4. **10**, 9, 2006. 11, 2011. 19, 2037. **11**, 57, 2296.; c. inf. fut.: **1**, 86, 4. **5**, 10, 4. 60, 1. 66, 3. 68, 2. (part.) **6**, 16, 3. **7**, 49, 2. 61, 1. **8**, 70, 4. **9**, 1, 3. 54, 3. **10**, 27, 2061. **11**, 58, 2298.

Diodor. fere semper ita, ut *οὐ — ἀλλά* vel *οὐκ ὀλίγος* similia scribantur: **1**, 22, 3. 25, 4. 31, 8. 39, 1. 45, 7. 64, 1. 67, 6. (inf. fut.) **2**, 14, 4. 30, 1. 31, 2. 34, 2. 4. 47, 1. **3**, 34, 2. 40, 3. 48, 1. 62, 3. 74, 6. **4**, 44, 3. 49, 4. **5**, 70, 1. 74, 1. **11**, 50, 4. **12**, 35, 2. **14**, 8, 5. 24, 6. 32, 6. (fut.) 54, 6. **16**, 56, 7. **19**, 43, 7. (fut.) 85, 3.

Strab. **1**, 5 D. 15 D. 37 C. 48 A. 56 C. 58 A. 65 C. **2**, 72 B. 77 D. 86 A. 105 A. **3**, 147 A. C. 148 D. 153 A. 159 D. 170 B. 171 B. 175 A. **4**, 188 B. 198 B. **5**, 232 B. **6**, 255 D. 282 B. **7**, 302 A. **8**, 347 D. 356 B. 362 A. 364 A. 375 C. **9**, 419 B. **10**, 462 C. 479 A. D. **11**, 531 B. **12**, 537 C. 540 C. 543 D. **14**, 661 C. 684 A. **15**, 693 C. 706 D. 707 A. 718 A. **16**, 769 B. **17**, 802 C. 821 A. 826 C. 830 A.

Praeterea illud *φασί* mente addendum est, ubi exstant sola verba *τινὲς δέ* sequente infinitivo; in hac structura *μή* ponitur a Strabone **8**, 345 B. **10**, 456 D.

Verbum *εἶπον*[1]) sequitur saepius *ὅτι οὐ*, quam infinitivus; hunc habes cum particula *μή* coniunctum ut apud Xen. Cyrop. **7**, 1, 18. ita apud Diodorum **17**, 114, 2. *ἐπεὶ γάρ τις τῶν ἑταίρων εἶπε μηδὲν καταδεέστερον Ἡφαιστίωνος τὸν Κράτερον στέργεσθαι, ἐπεφθέγξατο.* **17**, 116, 4., apud Strabonem **1**, 64 A. **10**, 463 B. (bis); contra *οὐ* apud Polybium **12**, 3, 2., Dionysium **4**, 5, 2., Strabonem **1**, 16 A. **12**, 551 C.

Post verbum *ἀποφαίνω, -ομαι* particula *μή* invenitur solum apud Diodorum * **3**, 18, 5. * **12**, 14, 2. **17**, 68, 4. *πάντων δ᾽ ἀποφαινομένων δίοδον μὲν μηδεμίαν ἄλλην ὑπάρχειν . . . προςέταξε.* * **19**, 34, 2.; idem post *οἱ ἀποφαινόμενοι* **3**, 62, 2.; apud participium autem **1**, 6, 3. [**3**, 18, 5.] (cf. infra); particulam *οὐ* vero observavi apud Dionysium **2**, 47, 2. **5**, 64, 2. 65, 4. 67, 5. **6**, 47, 4. **8**, 2, 1. 43, 4. **10**, 4, 1991., apud Diodorum **3**, 65, 7. (*οὐ — ἀλλά*) **11**, 81, 5. (inf. fut.).

Etiam verbum *ἀποκρίνομαι* regit saepius enuntiatum secundarium per *ὅτι οὐ* instructum, quam infinitivum; nihilominus non desunt exempla particulae *μή*; ex veteribus enoto Xen. Hellen. **3**, 3, 11., Aeschin. **2**, 133.; cum his confer quaeso Dionys. * **3**, 23, 1. **4**, 27, 2. **8**, 15, 2. et Diodor. **13**, 59, 2. (apud participium); particula *οὐ* nullum locum habet.

Breviter absolvo haec:

ἱστορῶ μή: Diodor. **2**, 38, 6. (ad part.), *οὐ*: **1**, 15, 2.
μυθολογῶ μή: Diodor. **5**, 4, 3. (ad part.), *οὐ*: **1**, 26, 2. **3**, 56, 3. (part.) **5**, 50, 2.
προςμυθεύω μή: Strab. **5**, 215 C.
ἐλέγχω μή: Strab. **14**, 677 A. (ubi *ἐπικούρους εἶναι* mente addendum est; fortasse vero *ἐπικούρους ὄντας*, cf. **9**. 438 A.), *οὐ*: Strab. **6**, 265 A.

Transeo nunc ad verba, ad quae rarius *οὐ* ponitur quam *μή* iam ab veteribus auctoribus, dico *ὁμολογῶ, ὑπισχνοῦμαι, ὄμνυμι.*

Quod verbum *ὁμολογῶ μή* sequitur, nemo mirabitur, ubi notio subest concedendi, ut aliquid facias; *οὐ* autem exspectatur, ubi hoc verbum idem valet atque concedo te hoc fecisse; nihilominus etiam his locis ab optimae Graecitatis scriptoribus parti-

[1]) *μή* ponitur, cum aliquis vetatur aliquid facere: Polyb. **1**, 81, 3. **11**, 27, 4. (part.), Dionys. **4**, 43, 2., Diodor. **13**, 83, 4. **14**, 35, 6, Strab. **6**, 278 D.

cula μή usurpatur: Plat. Eutyphr. 6 B. Phaed. 93 D. 94 C. 103 C. civ. 5, 456 B. 477 D., Xen. Cyrop. 2, 1, 21., Isocr. 5, 23., post ἐποίησας ὁμολογεῖν Xen. Oicon. 2, 9., ἀνάγκη ὁμολογεῖν Plat. civ. 1, 345 D.

Quod ad recentiores auctores attinet, μή ponitur, ubi idem est ὁμολογῶ atque nostrum: ich gebe zu, dass etwas ist, apud Dionysium *8, 31, 1. (de loco 2, 25, 7. cf. ea, quae ad orationem directam supra adnotavi pg. 16.), apud Diodorum 12, 56, 5., apud Strabonem 2, 93 A. πάντες γὰρ ὁμολογοῦσι μὴ πλειόνων εἶναι — τὸν .... πλοῦν σταδίων ἢ ἐνακιςχιλίων. 2, 106 D. (μὴ μείζω); sed hac notione etiam οὐ adhibetur: Dionys. 9, 60, 6. (οὐκ ἀκούσιοι), Diodor. 1, 64, 11. (οὐ μόνον — ἀλλὰ καί). Strab. 5, 227 B. (οὐδὲν ἧττον). Non mirum est μή apud Dionysium (post διομολογεῖσθαι) 4, 55, 3. (c. inf. fut.); sed eadem notione Dionysius particulam οὐ quoque scribit 8, 75, 1.[1])

Non aliter res se habet de verbo συγχωρῶ; non mirum est μή apud Polybium 5, 50, 2. (insuper ἐάν praecedit) et apud Dionysium 7, 16, 4.; altera cum subest notio, adhibetur οὐ a Dionysio 9, 30, 2. (οὐχ ἧττον) (hic mirum est μή apud Platonem civ. 2, 383 A. infinitivo variato cum participio cum ὡς coniuncto); ad infinitivum, qui pendet a verbo συμφωνῶ = gebe zu, dass etwas ist, mire adicit μή Strabo 12, 552 D.[2])

μή praeterea scribitur ad nonnulla verba eiusdem notionis, cf.

ἐπιτρέπω: Dionys. 2, 26, 3. 3, 2, 2. (ad part.)
(tamen οὐ: Dionys. 7, 55, 5.)

ἐῶ: Dionys. 11, 42, 2265.
attamen οὐ: Dionys. 11, 54, 2289. 2290., Diodor. 1, 79, 3., Strab. 6, 270 A.

δίδωμι: Dionys. 3, 13, 4. 8, 50, 1.; apud Strabonem etiam, cum subest notio: gebe zu, das setwas ist: 1, 29 D.

ὑπισχνοῦμαι.

μή: Xen. Anab. 1, 2, 2. (c. inf. aor.)
Hell. 4, 4, 5. (c. inf. fut.)

---

1) ὁμολογία = συνθῆκαι: Polyb. 3, 15, 5. (sine negatione)
ὁμολογίαν τίθεσθαι μή: Diodor. 4, 58, 3.
sic etiam συντίθεμαι μή: Polyb. 13, 3, 4
συμβαίνω μή: Dionys. 5, 23, 3.

2) Ubi factum aliquod narratur, usurpatur structura ὅτι οὐ:
ὁμολογῶ, ὅτι οὐ: Polyb. 3, 89, 3., Dionys. 4, 33, 2., Strab. 1, 37 C. 5, 210 D.
συμφωνῶ, ὅτι οὐ: Diodor. 3, 2, 1.
συγχωρῶ, ὅτι οὐ: Polyb. 6, 11, 8. 50, 2.

Polyb. *4, 23, 6.: πάντα δὲ ὑπισχνοῦνται ποιήσειν τὰ κατὰ τὴν συμμαχίαν καὶ μηδενὸς ἐν μηδενὶ φανήσεσθαι δεύτεροι τῶν δοκούντων ἀληθινῶν αὐτῷ φίλων ὑπάρχειν; Strab. 5, 222 D. (inf. fut.); particula οὐ autem comparet Polyb. 5, 36, 3. (inf. fut.), Dionys. (1, 5, 1.) 8, 72, 1. 10, 10, 2009. 48, 2120.; μή ad infinitivum quoque apponitur, qui pendet ex verbo (κατ-)ἐπαγγέλλομαι apud Diodorum *13, 1, 2. ἐπεὶ δὲ ἐν ὀλίγαις βίβλοις ἐπηγγειλάμεθα μὴ μόνον τὰς πράξεις ... γράφειν, ἀλλὰ καὶ κτλ. *16, 50, 5. 18, 45, 5.

ὄμνυμι.

μή: sescenties reperitur apud veteres auctores, velut Herod. 1, 165, 2. (fut.) 2, 179. (aor.), Plat. Phaedr. 236 E. (fut.), Xen. sympos. 4, 11. (aor. c. ἄν), Lycurg. L. 76. (fut.), Andoc. 1, 90. (fut.), Dem. 21, 119. (perf.). [οὐ: Plat. apol. 35 C. (οὐ — ἀλλά)].

Itaque apud scriptores posteriores non mirum videbitur; comparet autem apud Polybium 11, 30, 4. (fut.) et 3, 11, 7. (fut.; κελεύω ὀμνύναι), Dionys. 5, 1, 3. (fut.) 5, 1. ὀμωμόκαμεν ἅπαντες μήτ' αὐτοὶ κατάξειν τοὺς τυράννους μηδὲ .... ἐπιτρέψειν κτλ. 10, 18, 2034. (fut.) et ad participium: 3, 18, 2., Diodor. 1, 22, 1. (fut.) 15, 66, 3. (fut.) 19, 5, 4. (fut.), Strab. 6, 279 B. (fut.) 15, 692 D. (fut.).

οὐ praebent Dionys. 4, 70, 5. (fut.) 9, 10, 4. (fut.) et Diodor. 1, 27, 1. (ubi ad verbum repetitum legitur, quod iam 1, 22, 1. narratum erat, et ibi quidem particula μή usurpata!).

Praeterea particula μή scripta exstat[1]) post verba

ὅρκος ἐστὶ: Polyb. 6, 33, 2. (fut.)
ἐνόρκον ποιῶ τινα: Polyb. 6, 49, 2. (fut.)
συνόμνυμι ἐφ' ᾧ c. inf. fut.: Polyb. 1, 72, 5.
ἐγγυητὰς δίδωμι: Dionys. 8, 47, 1. (fut.); cf. ἐγγυᾶσθαι inf. fut. c. μή: Plat. Prot. 336 D.
ἐξορκίζω: Diodor. 1, 21, 6. (fut.)
ὁρκωμοτῶ: Diodor. 14, 34, 6. (fut.)
πίστεις λαμβάνω[2]): Polyb. 11, 30, 4. (ἐφ' ᾧ c. inf. fut.)
Diodor. 11, 56, 8. (fut.) 58, 6. (fut.)

---

1) μή comparet videlicet post verbum (δια-)μαρτύρομαι = obsecro aliquem, ne faciat: Polyb. 1, 33, 5. 37, 4. 3, 15, 5. 5, 49, 4., Diodor. 13, 32, 6. 15, 52, 6. 16, 66, 6. 18, 62, 2.; μαρτυρῶ, ὅτι οὐ = testor aliquid factum esse: Dionys. 3, 11, 9.

2) Eadem notione sequitur structura ὅτι οὐ c. indic. fut.: Dionys. 4, 55, 2.

πίστεις δίδωμι: Diodor. **14**, 9, 6. (fut.) **16**, 43, 4. (*οὐδὲν μή* c. inf. fut.)

Attamen negatio *οὐ* adhibetur a Diodoro post *διαβεβαιοῦμαι* **14**, 20, 5. (inf. praes. *οὐ — ἀλλά*).

διδάσκω.[1]) Ad hoc verbum ponitur infinitivus particulae *μή* auxilio negatus etiam si idem valet atque edoceo aliquid factum esse; sic: Xen. Cyrop. **1**, 6, 31. 33., Thuc. **8**, 54, 1.

Nemo igitur mirabitur *μή* scribi, ubi *διδάσκω* idem est quod doceo non licere aliquid facere, velut apud Polyb. **2**, 4, 5., Diodor. **15**, 33, 3.

Quod autem Dionysius **11**, 24, 2218. post verbum *κατηγορῶ*[2]) ad infinitivum ponit *μή*, velim conferas Thuc. **3**, 13, 6., ubi *μή* comparet post verbum *αἰτίαν ἔχω*; sed post verbum *αἰτιῶμαι* particulam *οὐ* scribere Dionysium demonstrant loci **4**, 37, 3. et **10**, 58, 2147.

Semel exhibet Diodorus particulam *μή* post verbum *χρησμὸν δίδωμι*[3]) * **4**, 64, 1. *τῆς δὲ Πυθίας δούσης χρησμὸν αὐτῷ μὴ συμφέρειν γενέσθαι τέκνα . . . . κτλ.*; cum his confer Plat. civ. **6**, 506 A., ubi *μή* usurpatur apud infinitivum futuri pendentem ex verbo *μαντεύομαι*.

Non praetermittam semel usurpari particulam *μή* post verbum *καυχῶμαι*[4]) a Diodoro * **4**, 16, 2.[5])

---

[1]) In factis enarrandis adhibetur *ὅτι οὐ*: Polyb. **4**, 22, 10., Dionys. **2**, 38, 3., Diodor. **11**, 54, 4. **13**, 37, 4. **16**, 23, 4. **20**, 8, 7., Strab. **1**, 23 D. **16**, 760 D.

[2]) Sequitur participium c. *ὡς οὐ* coniunctum apud Dionysium **1**, 5, 2., *ὅτι οὐ* c. verb. finit. apud eundem **5**, 61, 4. **6**, 30, 2. **9**, 18, 2.

[3]) *σημαίνεται* inf. *μή* = portenditur, ne aliquis faciat aliquid: Diodor. **2**, 19, 10.; *λόγιον παραδίδωμι, ὅτι οὐ*: Diodor. **2**, 26, 9.; *ὁ θεὸς ἀνεῖλεν, ὅτι οὐ*: Dionys. **1**, 23, 4.

[4]) *καυχῶμαι, διότι οὐ*: Diodor. **5**, 29, 5.
σεμνύνομαι, διότι οὐ: ibidem.

[5]) Praeter ea, quae iam commemoravi, particula *μή* usurpatur, ubi infinitivo interdictum aliquod subest, cf.:
βοῶ: Polyb. **1**, 45, 4. 49, 11., Diodor. **12**, 62, 2. **19**, 6, 5. 9, 3.
ἀναβοῶ: Dionys. **6**, 87, 1., Diodor. **13**, 94, 5.
διαπειλῶ: Polyb. **1**, 78, 15.
παραγγέλλω: Polyb. **2**, 57, 4. **3**, 102, 2. **4**, 76, 9. **10**, 15, 4., Dionys. **5**, 42, 1. **11**, 28, 2229., Diodor. **4**, 44, 1. **11**, 22, 4. 32, 5. **13**, 12, 5. **14**, 59, 7. **15**, 17, 3. **18**, 9, 4.
πείθω: cf. supra sub voce *πέπεισμαι* in nota.
καταδείκνυμι: Diodor. **1**, 89, 5. **4**, 4, 7.

Frequentissimus autem est *μή* particulae usus in oratione obliqua per infinitivum instructa.[1]) Polybius nimirum duos tantummodo locos praebet, quorum altero insuper *μή* positum est ad participium (**4**, 24, 6. cf. infra); relinquitur igitur solus locus * **12**, 26, 8. (nullius momenti est, quod hic antecedit illud *τὸ μέγιστον*; nam idem habes cum particula *οὐ* coniunctum Polyb. **10**, 6, 5.)

Sexies autem exhibetur *μή* a Dionysio, semel post *ἕως* **5**, 64, 3. (cf. Krueger § 55. 4. not. 9.); **5**, 71, 3. * **7**, 17, 1. **9**, 28, 4. 51, 6. *τοῖς γ' ἀκλήροις ἢ ἀρχῆθεν μὴ ἐμφύεσθαι ἔρωτα γενεᾶς τέκνων ἢ ἐμφύντα πονηρὸν ἐκφέρειν καρπὸν καὶ οὐδ' εὐτυχῆ.* **11**, 58, 2297. *οὐκ ἄλλης τινὸς χάριν αἰτίας μὴ παραλαβεῖν.*

Vehementer augescit particula *μή* apud Diodorum, praecipue in quinque primis libris, ubi Diodorum per tota capita in oratione obliqua loqui notum est: * **1**, 7, 6. 8, 6. * 12, 9. 28, 7. * 40, 4. 43, 6. (*μὴ — ἀλλά*) 46, 1. * 47, 4. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 66, 11. * 76, 3. 89, 2. 4. 98, 6. * **2**, 15, 2. 32, 2. * 33, 6. * 39, 4. 56, 3. (bis) 56, 7. * 58, 1. * 58, 7. * **3**, 3, 1. 7, 3. 10, 6. 35, 9. * 48, 2. * 48, 3. * 48, 3. 51, 2. 53, 2. 5. * 67, 2. 69, 2. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 70, 7. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 73, 5. **4**, 9, 3. * 22, 5. (*μὴ μόνον —*

κηρύττω: Diodor. **13**, 67, 5. **15**, 52, 3.
προτρέπομαι: Diodor. **14**, 109, 3.
παροξύνω: Dionys. **5**, 33, 2.
φράζω: Strab. **10**, 448 D., et post alia verba, velut *κελεύω, προστάττω* etc., quae enumerare longum est.

Particulam *οὐ* autem ad infinitivum appositam repperi (praeter ea, quae iam commemoravi) post verbum *διασαφῶ*: Polyb. **18**, 8, 9., Dionys. **9**, 62, 1.
γράφω: Dionys. **4**, 7, 5.
ἀγγέλλω: Dionys. **6**, 41, 1.
παραδίδωμι: Diodor. **4**, 49, 7.
μνημονεύω: Diodor. **11**, 61, 7. **15**, 57, 3.

Sed omnes eos locos, quibus *ὅτι οὐ* comparet, enumerare desino.

[1]) *μή* usurpatur videlicet, quotiens per orationem obliquam aliquid interdicitur:
Polybius **3**, 11, 9. (**3**, 22, 5.) (**3**, 24.) (**3**, 27.) **3**, 29, 9. 10. **4**, 52, 5. 6 **8**, 28, 9. **15**, 7, 8. 18, 4. 18, 8. (part.); quae uncis inclusi, pactionis ipsius cuiusdam neque igitur Polybii verba sunt!
Dionys. **2**, 27, 4. **5**, 19, 4. **6**, 61, 1. 65, 1. 66, 1. **7**, 51, 5. 54, 3. **9**, 7, 2. 59, 5. **10**, 21, 2044. (part.); hic mirum est *οὐ*: **5**, 45, 2. (*οὐκ εἰς μακράν*) **7**, 51, 5.
Diodor. **1**, 77, 9. **12**, 4, 5. (ter) 18, 1. 21, 1. (*μὴ πλείω*) 25, 3. **16**, 60, 1. 60, 2. (*μὴ πλέον*) 82, 3. **18**, 4, 5. (part.) 56, 5. **20**, 77, 3.
(Strab. **17**, 790 B. aut articulus *τὸ* aut verbum *χρή* subaudiendum est.) (**7**, 299 C. non puto subesse interdictum).

ἀλλὰ καί) * 27, 4. 44, 1. 45, 3. 50, 6. 64, 3. * 65, 1. 69, 4. 5, 23, 2. (tum οὐκ ὀλίγην!) 50, 2. * 66, 6. * 73, 6. 76, 1. 11, 23, 2. (μὴ μόνον — ἀλλὰ καί) 37, 2. 42, 1. 50, 6. * 92, 3. (secundum Eichstaedtii emendationem, cf. supra pg. 15. not.) * 12, 17, 4. 83, 6. (bis) * 13, 94, 3. 15, 11, 1. * 50, 3. 17, 62, 2. * 62, 3. 118, 2. 18, 10, 4. 60, 1. * 60, 2. 60, 3. (sed antecedit οὐχ ἑκουσίως) 64, 6. * 20, 40, 4.; praeterea in enuntiato relativo: 1, 24, 5. 25, 6. 45, 3. 3, 54, 3. 5, 75, 5., et multis locis, quibus μή attinet ad participium: 1, 8, 5. 23, 4. 2, 58, 1. 3, 2, 4. 58, 1. 4, 2, 1. 4, 6. 55, 1. 65, 2. 77, 7. 5, 70, 2. 18, 10, 4. 20, 41, 5. (cf. infra); interdum autem μή subito in alteram negationem οὐ transvertitur et vice versa, velut 4, 9, 3. 45, 3. 13, 94, 3.; cf. etiam 5, 23, 2. et 18, 60, 3.

Nec non frequentatur particula μή a Strabone, cf. 1, 23 C. 31 C. 61 D. 62 A. 65 C. 2, 76 B. 77 B. (bis) 80 B. 95 D. 3, 138 C. 174 B. 4, 198 C. 208 C. (μὴ πλειόνων) 6, 260 D. (μηδὲν ἧττον) 267 D. 7, 298 C. (bis) 299 C. 8, 366 B. 9, 402 B. 412 C. 10, 462 B. (bis) 481 C. D. 482 A. (bis) 11, 510 C. 12, 552 B. 13, 613 C. 14, 641 A. 676 A. 678 A. B. 15, 687 A. (bis) 692 D. (ubi iure puto μή particulam additam esse a Coraë) 695 D. 696 A. 701 D. 702 A. 706 D. 711 A. B. 712 D. 713 A. C. 717 B. 718 B. 726 A. B. 731 B. 16, 769 C. (μὴ πολλάς) 17, 830 A.; praeterea in enuntiato relativo: 15, 686 B. 711 D. 731 B., et ad participium attinens: 1, 65 C. 2, 98 C. 104 B. 3, 144 D. 170 A. (bis) 6, 274 B. 8, 389 C. 9, 401 A. 15, 692 A. 717 D. 719 A. 726 B.; particula οὐ continuatur per alteram μή his locis: 3, 138 C. 7, 298 C. 8, 366 B. 15, 702 A. 713 A. 731 B. 16, 769 C.

Neque vero celabo te de eis locis, quibus particula οὐ legitur; sunt autem hi:

apud Polybium 1, 15, 2. 2, 8, 8. 49, 3. 50, 11. 3, 8, 7. 15, 7. (enunt. rel.) 63, 4. 7. 12. 64, 6. 10. 98, 9. 108, 6. 4, 5, 7. 24, 6. 5, 41, 8. 58, 7. 67, 6. (enunt. relat.) 104, 8. 6, 58, 6. 10, 6, 2. 6, 4. (part.) 6, 5. 34, 6. (part.) 38, 2. (part.) 11, 34, 2. 5. 12, 17, 4. 26, 2. 15, 8, 3. 11, 9. (enunt. relat.) 11, 10. 18, 1, 9. 3, 4. 7, 4. 9, 9. 10. 11, 6. 7. 50, 9. 51, 2. 6. 7. 9.

apud Dionysium 1, 28, 1. 84, 5. 2, 3, 2. 3, 3. (enunt. relat.) 3, 7. 4, 2. 31, 3. 65, 2. 3, 35, 2. (part.) 37, 3. 4, 27, 5. 37, 3. 5, 65, 1. 66, 4. 67, 1. 68, 2. (part.) 68, 3. 69, 3. 6, 4, 2. 18, 2. 19, 3. 20, 4. 48, 1. 58, 3. 72, 1. 87, 2. 94, 2. 7, 35, 3. 54, 3. 68, 6. 8, 9, 3. 45, 2. 54, 3. 10, 52, 2130. 54, 2136. 55, 2139. 11, 34, 2244. 43, 2268. 49, 2283. 57, 2296.

apud Diodorum, plerumque ubi οὐ — ἀλλά, οὐκ ὀλίγος,

οὐ μόνον — ἀλλὰ καί, alia eiusmodi exstant: 1, 8, 4. 12, 8. 16, 2. 18, 1. 2. 19, 7. 23, 4. 24, 4. 26, 4. (bis) 33, 2. 41, 6. (bis) 44, 2. 45, 5. 62, 4. 88, 2. 90, 1. 95, 3. 98, 7. 2, 30, 5. 33, 3. 39, 3. 3, 48, 2. 4. 54, 7. 60, 5. 69, 3. 4. 72, 5. 74, 2. 3. 4, 9, 2. 3. 21, 4. 40, 2. 41, 1. 45, 3. 70. 3. 82, 6. 5, 3, 6. 23, 2. 48, 5. 60, 4. 64, 4. 68, 3. 78, 1. 2. 3. 79, 1. 11, 92, 3. 13, 94, 3. 18, 60, 3. (ter) 19, 33, 4.; sed etiam alias: 1, 18, 5. 38, 10. (bis) 41, 8. 63, 7. 65, 7. 69, 6. 89, 2. 2, 35, 2. 3, 69, 4. 73, 6. 4, 9, 3. 5, 76, 4. 11, 4, 4. 13, 37, 4. 91, 5. 14, 45, 3. 17, 51, 3. 18, 17, 7. 19, 9, 4. 20, 9, 3. 34, 4.; praeterea ad participium attinens: 1, 10, 3. 20, 4. 46, 6. 48, 2. 95, 3. 2, 56, 6. 57, 1. 59, 3. 5. 3, 54, 7. 64, 4. 71, 1. 72, 2. 73, 6. 4, 2, 5. 6, 3. 40, 5. 54, 3. 56, 4. 70, 2. 5, 75, 2. 19, 56, 2.

apud Strabonem 1, 16 C. 25 B. 26 D. 31 B. (part.) 50 B. 56 C. 65 D. 2, 68 D. 76 C. (bis) 77 D. 87 C. 97 D. 98 A. 105 B. 106 C. 113 D. 119 D. 3, 138 A. (quinquies) 138 B. C. 147 B. 170 C. 4, 198 B. 5, 229 D. 6, 257 D. 260 B. 267 D. 274 C. 276 C. 7, 298 C. 299 A. (ter) 299 C. 328 D. 8, 358 A. 358 B. (part.) 358 C. 365 B. 366 B. 368 D. 9, 390 C. 421 A. 439 B. 10, 472 A. 480 C. (bis) 481 B. 489 C. 11, 502 A. (part.) 12, 551 B. 13, 600 B. 14, 640 D. 641 A. (part.) 15, 686 D. 691 D. 692 A. 694 C. 695 D. (post ὥστε!) 696 B. 699 A. 700 B. 702 A. 703 A. 703 B. (part.) 706 D. 709 B. C. 712 D. 713 A. D. 714 A. 716 B. 728 D. (part.) 731 C. 16, 742 A. 17, 814 A.

Restat, ut pauca addam de aliis quibusdam verbis, velut de verbo impersonali συμβαίνει; post hoc plurimum particulam μή adhibitam esse ex veteribus auctoribus elucet, cf. Plat. Prot. 351 A., Isocr. 5, 87. 136. Sed non plane abhoruisse ab usu dicendi particulam οὐ, colligitur ex similitudine, quae intercedit inter verba συμβαίνει et alia: ἀξιῶ, δεῖ, χρή, cf. Krueger § 67. 7. not. 3.

Polybius igitur infinitivum ex verbo συμβαίνει pendentem mox per μή, mox per οὐ negat; itaque repperi μή his locis: 1, 75, 6. (μὴ οἷον — ἀλλὰ μηδέ) 84, 5. 2, 32, 1. (μὴ μακράν) 4, 12, 8. (μὴ πλείους) 5, 44, 8. (μὴ πολύ; οὐ: 5, 13, 6.!) 101, 3. 6, 31, 3. (μὴ μόνον — ἀλλὰ καί) 53, 3. (μὴ μόνον — ἀλλὰ καί) 8, 7, 11. (idem) 9, 17, 8. (idem) 10, 13, 5. (idem) 15, 3, 4. (idem); praeterea post εἰ συμβαίη: 2, 64, 4. 12, 16, 2., et apud participium: 3, 84, 4. 12, 16, 2. 16, 36, 9.; infinitivus cum articulo τό coniunctus exstat 18, 33, 4.

Contra *οὐ* ponitur in contrariis rebus: 1, 32, 2. 2, 12, 6. 28, 6. 3, 16, 6. 115, 7. 6, 7, 9. 9, 10, 9. 43, 5., atque cum arte cohaeret cum alia quadam voce: 1, 84, 1. 2, 25, 9. 4, 32, 8. 5, 13, 6. 23, 2. (part. c. *ἅτε* coniunct.) 10, 31, 6. 11, 23, 3. 12, 16, 13. 17, 1.; attamen alias quoque: 1, 67, 11. 2, 41, 12. 3, 48, 6. (4, 40, 7.) 5, 31, 2. (*ὅσον οὔπω*) (10, 1, 9.) 10, 27, 10.; sic etiam post verbum *συμπίπτει*: 3, 107, 4. (*οὐ μικρόν*).

Dionys. scribit *μή*: 1, 6, 3. 5, 27, 1. 8, 63, 1. 10, 11, 2012. 8, 77, 3. (*ἢ οὐχ ἕξειν ἢ μηδὲν ἑαυτοῖς καταλείψειν*); (eadem particula post verbum *συμπίπτει*: 3, 30, 2.); sed *οὐ*: 4, 19, 2. (part.) 7, 70, 4. 8, 77, 3. 10, 23, 2049.

Diodor. *μή*: 1, 2, 7. 30, 8. 64, 4. 72, 6. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 3, 22, 3. 11, 45, 1. 61, 5. 86, 2. 15, 60, 2. 17, 42, 2. 20, 58, 2.; post illud *εἰ συνέβαινε*: (1, 87, 5.) 13, 82, 2. 17, 20, 2. 19, 32, 2.; ad participium autem attinet: 2, 5, 2. 12, 58, 4. 18, 56, 3. 19, 32, 2. 20, 79, 1.; uno eodemque loco *οὐ* et *μή* usurpantur: 1, 2, 7. 17, 42, 2. 19, 33, 2.; *οὐ* exstat: 1, 2, 7. 38, 5. (*οὐ πολλῆς*) 2, 17, 3. 4, 44, 5. 55, 3. (*οὐ — ἀλλά*) 11, 76, 2. (*οὐκ ὀλίγ.*) 13, 39, 5. 40, 2. 84, 1. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) 14, 47, 2. (15, 37, 1.) 15, 48, 2. 17, 42, 2. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) 19, 33, 2. (*οὐκ ὀλίγ.*) 33, 4. (*οὐ μόν. — ἀ. κ.*) (36, 4.) 64, 7. (*οὐκ ὀλίγ.*) 70, 5. (*οὐκ ὀλίγ.*) 20, 57, 3. (*οὐ μόν. — ἀ. κ.*) 109, 3. (*οὐκ ὀλίγ.*), ad participium: 19, 53, 3. (*οὐκ ὀλιγάκις*).

apud Strabonem *μή*: 13, 609 B. 17, 833 D. (*μηδὲν ἧττον*) 12, 544 B. (part.) (idem adhibet particulam *μή* post illud *παρακολουθεῖ*: 9, 406 C.); contra *οὐ*: 5, 229 A. (part.) 6, 275 A. 8, 358 D. 12, 560 B. (part.) 16, 770 B. 17, 831 C.

Neque vero desunt loci, quibus *οὐ* comparet post verbum impersonale *δεῖ*, ita ut *δεῖ τοῦτο οὐ ποιεῖν* idem sit atque *οὐ δεῖ τοῦτο ποιεῖν*; repperi apud

Polybium *μή*: 2, 26, 6. 46, 4. 3, 23, 3. 24, 2. 64, 3. 69, 12. 92, 4. 4, 14, 7. 34, 5. 5, 25, 6. 41, 7. 49, 2. 104, 1. 9, 20, 1. 10, 17, 5. 12, 12, 2. 15, 9. (*μὴ μόνον — ἀλλὰ καί*) 15, 1, 12. (idem) 11, 12. 18, 9, 6.

οὐ: 2, 56, 10. 3, 9, 5. (*οὐ — δέ*) 5, 11, 5. (*οὐ — ἀλλά*) 6, 11, 7. (*οὐ — ἀλλά*) (44, 9.) 9, 36, 7. (*οὐ — ἀλλά*) 10, 32, 11. (contrar.!) 11, 6, 10. (contrar.!) 18, 51, 9. (*οὐ — ἀλλά*).

Dionys. *μή*: 1, 58, 4. 3, 6, 3. 7, 5. 21, 1. 23, 21. 28, 4. 4, 4, 5. 24, 7. 33, 1. 47, 4. (bis) 80, 3. 6, 35, 2. 7, 42, 5. 8, 79, 1. 9, 32, 3. 11, 44, 2272. (part.).

οὐ: 1, 76, 3. (*οὐκ ἐλάττ.*) 2, 62, 2. 65, 2. 4, 28, 3. 73, 1. 5, 17, 6. (contrar.!) 67, 2. (contrar.!) (6, 83, 3.) (7, 28, 1.) 7, 45, 2. 59, 10. (contrar.!) (8, 43, 4.) 8, 58, 1. (*οὐ — ἀλλά*).

Diodor. *μή*: 1, 54, 1. 3, 6, 2. 9, 3. 59, 4. 11, 9, 1. 12, 38, 3. (*μὴ — ἀλλά*) 13, 21, 8. 84, 4. 15, 19, 4. 46, 5. 17, 117, 5. 20, 78, 3.

οὐ: 1, 48, 6. 3, 59, 3. (contrar.!) 11, 55, 4. (*οὐ — ἀλλά*) 11, 92, 3. (*οὐ — ἀλλά*) 12, 20, 3.

Strab. *μή*: 1, 12 D. 26 C. (part.) 48 D. 8, 356 A. (part.) 10, 453 D. (contrar.!) 474 C. (*μὴ — ἀλλά*) 15, 702 A. 16, 761 A. 784 D.

οὐ: (1, 12 D.) (1, 22 D.) 2, 73 B. 8, 337 A. (*οὐ — ἀλλά*) 348 B. (contrar.!) (10, 465 B.) 11, 497 D. (*οὐ — ἀλλά*) 12, 551 C.

Idem accidit post verbum *χρή*:

Polyb. *μή*: 4, 60, 10. 5, 10, 9. 9, 13, 1.; *οὐ*: 3, 12, 5. (*οὐδενὸς μᾶλλον*) 81, 3. (*οὐ — ἀλλά*) (4, 11, 7.) (6, 47, 8.)

Dionys. *μή*: 2, 74, 5. (part.) 4, 75, 4. (bis) 7, 44, 1. 11, 16, 2194.; *οὐ*: 6, 36, 3. (*οὐκ εἰς μακράν*)

Diodor. *οὐ*: 11, 11, 2. (*οὐ — ἀλλά*)

Strab. *μή*: 13, 603 D.

οὐ comparet post verbum *προςήκει* apud Diodorum 14, 8, 5. (*οὐ — ἀλλά*) et Strabonem 5, 234 D. (*οὐ — ἀλλά*).

Praeterea particula *μή* cum aliis locis reperitur ad infinitivos posita tum post haec verba:

apud Polybium

ἄτοπόν ἐστι: 4, 24, 7.
δεινόν: 3, 112, 9.
ἔθος: 9, 38, 6. 18, 5, 1.
ἕτοιμος: 5, 45, 5. (*πρὸς τό* c. inf.: 15, 3, 2.)
κύριος: 6, 16, 3.
ὀφείλω: 4, 16, 5.

Praeterea particulae *μή* ope negatur infinitivus hic: *4, 4, 5. *ἦν τις ἄνθρωπος, ᾧ τις εἰ περιέθηκε τὴν καυσίαν τοῦ Δωριμάχου, μὴ οἷόντ' εἶναι διαγινώσκειν.*

Apud Dionysium *ἔχω*: 7, 8, 2. (*ἵνα*)
ὀρθῶς ἔχει: 4, 19, 3.
καλῶς ἔχει: 7, 73, 5.
καλόν: 11, 22, 2211.
πέφυκα: 1, 13, 4. (*εἰ*); *οὐ*: 3, 29, 2. 4, 28, 4 (*τὸν πεφυκότα*) 5, 76, 6.

ἄκυρος: 5, 70, 2.
χρήσιμος: 4, 74, 2.
χάρις: 7, 32, 2.
ὑπάρχει: 6, 7, 2. 11, 13, 2186.; οὐ: 6, 6, 3. (fit contrarium!)
μέλλω: 10, 15, 2024.; εἰ μ.: 3, 29, 4. 5, 66, 3.; οἱ μέλλοντες: 5, 64, 1.
καιρός: 11, 14, 2189.
ἁρμόττει: 11, 44, 2272.
πάτριος: 11, 9, 2180.
ἔθος: 2, 6, 1.
ἀπόχρη: 5, 5, 2.; οὐ: 2, 33, 1. 7, 71, 1. et post ἱκανός: 8, 45, 1.
ἔργον: 5, 65, 4. 6, 20, 4.
ἔστι c. gen.: 8, 48, 4. 11, 41, 2262.; οὐ: 5, 76, 1.
σημεῖον: 7, 46, 4.
ῥύομαι: 4, 68, 2. 77, 4.
συμφέρον: 6, 61, 4. 9, 51, 4.
ἕτοιμος: 11, 29, 2232.
δίκαιον: 7, 16, 4. 32, 2. 52, 5. 8, 71, 5. 9, 51, 4. 11, 30, 2234.
οὐ μικρὸν διαφέρον: 7, 43, 2.
ἄξιος: 2, 72, 6. 5, 43, 2. 9, 22, 1.
δεινός: 5, 68, 3. (part.).

Praecipue animadverte locum *4, 13, 4., ubi μή comparet post ἄρχομαι: διαγνώσεται, πόθεν ἄρχεται μήκετ' εἶναι πόλις.

Apud Diodorum ἄτοπον: 1, 78, 3. 4, 8, 5. 5, 69, 3. 13, 27, 4. 29, 1.
δεινόν: 13, 30, 2.
καλόν: 13, 32, 3.
δίκαιον: 13, 30, 5.
ἄδικον: 1, 79, 2. 13, 31, 3.
ἐθίζω: 1, 77, 6.; οὐ: 13, 53, 2.
ἔθος: 1, 70, 11. (part.) 3, 5, 2. 5, 31, 4. 11, 56, 7.
κατατάσσω εἰς ἔθος: 1, 86, 5.
πάτριον: 11, 5, 5.
ἔργον ἐστί: 13, 102, 3.
συμφέρει: 14, 43, 4.

Apud Strabonem πρέπει: 1, 23 C.
διαφέρει: 1, 9 C.
ἄξιον: 1, 14 D. 48 C.
μέλλω: 6, 257 D.; οὐ: 2, 101 B. 8, 337 D. (part.)

ἱκανόν: 17, 810 D.; οὐ: 2, 101 A. (part.) 5, 219 D.
ἔχω: 11, 491 D.
κρεῖττον: 2, 93 C. 4, 183 C.
εὖ: 1, 27 A.
χαλεπόν: 9, 408 B.
ἔθος: 5, 215 D. 224 D.; οὐ: 14, 663 A.

Iam reliquum est, ut aggrediar ultimam quam mihi proposui partem.

Cap. V. de participiis.

Participiorum duo secernenda sunt genera: alterum eorum, quae ponuntur post verbum aliquod sentiendi eadem fere ratione, qua infinitivus, alterum eorum, quae enuntiati cuiusdam secundarii locum obtinent. Et de illis quidem, observavi haec:

ὁρῶ.[1])

μή: Dionys. *6, 40, 3. δοκεῖτε . . . ὑποπτεύειν, ὁρῶντές (=quia) τινα τῶν ὑπάτων ὑπισχνούμενον παρὰ τῆς βουλῆς διαπράξεσθαι, μηδὲν δ' ἐπὶ τέλος ἄγοντα. *11, 22, 2213. (sed antea: τὴν βουλὴν οὐδενὸς ἔτι οὖσαν κυρίαν).

Diodor. 11, 17, 1. *65, 3. *15, 93, 2. 18, 59, 4. (μὴ μόνον-ἀλλὰ καί) *60, 1. *20, 42, 3.; praeterea post structuram ἔστιν ἰδεῖν: 1, 74, 7. 3, 33, 6.

Strab. 16, 785 B.

Contra οὐ: Polyb. 1, 4, 3. 2, 41, 14. (ὅσον οὐ) 69, 6. (ὅσον οὔπω) 3, 90, 10. 9, 29, 10. 10, 2. 10.; etiam post illud ἔστιν ἰδεῖν: 11, 2, 6.; ἐφορῶ οὐ: 2, 57, 7., συνορῶ οὐ: 1, 59, 2.

Dionys. 1, 2, 1. 2, 23, 5. 38, 1. (63, 1.) 3, 5, 3. (20, 2.) 25, 1. 36, 2. 4, 39, 4. (51, 3.) (5, 8, 6.) 6, 7, 4. 14, 2. 56, 3. (7, 67, 2.) 8, 11, 3. 65, 6. 9, 30, 3. 10, 19, 2037. 44, 2109. 11, 22, 2213.; etiam post verba μὴ περιίδῃς: 8, 40, 2.; συνορῶ οὐ: 3, 4, 2.

Diodor. 2, 1, 8. 11, 7, 4. 34, 3. 84, 5. 12, 15, 2. 13, 51, 2. (75, 5.) 112, 3. 14, 51, 4. 15, 73, 1. 17, 7, 6. (13, 2.) 19, 15, 6. 50, 4. 62, 2. 20, 6, 1. (10, 5.) 50, 5.; etiam post ἀναγκάζομαι ὁρᾶν: 13, 58, 1., παρῆν ὁρᾶν: 13, 89, 2., ἦν ἰδεῖν: 17, 82, 8. (ὁρῶ, ὅτι οὐ: 19, 21, 2. 26, 6.).

Strab. (14, 674 A.).

---

[1]) Apud veteres auctores nullum exemplum particulae μή repperi.

θεωρῶ.

μή: Diodor. 13, 78, 3. *Ἀθηναῖοι θεωροῦντες μηδεμίαν σωτηρίαν ἄλλην ὑποκειμένην* .... *17, 68, 3. 19, 64, 5.

Contra *οὐ*: Polyb. 1, 10, 5. 45, 13. 50, 1. 2, 26, 3. 3, 72, 10. 5, 56, 1. 10, 35, 5. 11, 32, 6. 18, 22, 7. 24, 6. 25, 4.; etiam praecedente illo *διὰ τὸ θεωρεῖν*: 18, 10, 1.

Diodor. (1, 38, 12.) (39, 12.) 4, 57, 4. 11, 14, 1. 13, 43, 6. 16, 59, 2.

αἰσθάνομαι.

μή: praecedente coniunctione *ἐάν* apud Xen. memor. 3, 5, 23.; similis est locus Dionysii 2, 73, 2., ubi antecedit *εἰ*.

Contra *οὐ*: Dionys. 1, 18, 2. 76, 4.
Strab. 7, 293 B. (quamquam participium pendet ex verbis *τὸ αἰσθάνεσθαι*).

κατανοῶ μή: semel apud Strab. 16, 741 A.

γιγνώσκω μή: Xen. Cyrop. 1, 2, 7. (*ὃν ἂν γνῶσι κτλ.*).

Diodor. *18, 64, 3. *οἱ δ' Ἀθηναῖοι γνόντες τὸν Νικάνορα μηδὲν ὑγιὲς πράττοντα .... πρεσβείαν ἐξέπεμψαν.*

Sed *οὐ*: Polyb. 8, 34, 4., Dionys. 8, 12, 4. 10, 53, 2133., Diodor. 12, 73, 2.

οἶδα.

μή: Thuc. 1, 76, 1., Isocr. 5, 133. (post imperativum); *πρόοιδα*: Thuc. 2, 17, 2.; *σύνοιδα*: Antiph. 6, 1. (*εὔχομαι συνειδέναι!*), Xen. Hellen. 2, 3, 12. (*ὅσοι*).

Dionys. *7, 53, 3. *καὶ ταῦτ' ἐτόλμησεν εἰπεῖν εἰδὼς ὑμᾶς ..... καὶ μηδὲ πολεμίων τοὺς καταφεύγοντας ἐνθάδε ταύτης ἀποκλείοντας τῆς φιλανθρωπίας.*

Diodor. *19, 9, 2.
Strab. 1, 28 D. 16, 748 D.

Sed *οὐ*: Polyb. 2, 47, 5. 48, 1.
Dionys. 3, 23, 16. 30, 4. (*ὅσον οὔπω*) 4, 77, 2. 10, 10, 2007.
Diodor. 11, 55, 6. 20, 111, 2.
Strab. 3, 150 D. (*οὐ πολύ*) 175 C. 6, 272 D. 279 C. (7, 294 C.).

φαίνομαι.

μή: Aesch. 2, 5. (*ἐάν*), Dem. 31, 5. (*εἰ*); *φανερός εἰμι*: Antiph. 3. *β*. 5. (*εἰ*).

Dionys. *3, 3, 6.[1])

Diodor. *1, 39, 8. *ὁ δὲ συγγραφεὺς οὗτος οὐ μόνον ἡμῖν φαίνεται μὴ τεθεαμένος τὴν φύσιν τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τόπων, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν εἰδότων ... πεπυσμένος.*

οὐ autem: Dionys. 7, 22, 4. (*ἀναφαίν.*) 55, 5. 10, 45, 2112.
Strab. 14, 622 C.

ἀποφαίνω.

μή: Isocr. 15, 144. (ubi particula *οὐ* subito devertitur in alteram *μή*).

Dionys. 1, 30, 2. (ubi antecedit *οἱ ἀποφαίνοντες.*)[2])

οὐ autem: idem 7, 54, 4.

ἀποδείκνυμι.

μή: Dem. 22, 18. (*ἐάν*); (*οὐ* quamvis antecedente coniunctione *εἰ*: Dem. 24, 48.)

Polyb. *5, 26, 4. *τὸν μὲν γὰρ βασιλέα νέον ἔτι .... ὄντα καὶ μηδενὸς κύριον ἀπεδείκνυε.*

Sed *οὐ*: Polyb. 3, 21, 5. (*παραδείκν.*)
Dionys. 1, 5, 1. (post *ὑπισχνοῦμαι ἐπιδείξειν!*) 6, 28, 1. (*ἐπιδείκν.*) 8, 35, 3. (*ἐπιδείκν.*)
Strab. 2, 82 C. 12, 555 A.

ἐλέγχω.

μή: Dem. 23, 68. (*ἐάν*).
Strab. 14, 677 A.[3])

οὐ: Strab. 9, 438 A. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*).

εὑρίσκω.

μή: Ps.-Andoc. 4, 37.

Dionys. 3, 3, 6.[4]); praeterea post verba *τὸ εὑρεθῆναι* 3, 14, 1. et *ἐὰν εὕρωσι* 8, 27, 2.

Contra *οὐ*: Polyb. 4, 30, 4., Dionys. 5, 35, 2. 9, 20, 3., Diodor. 3, 40, 3. 12, 10, 6. 14, 68, 1. (28, 4.), Strab. (2, 111 D.) (2, 117 B.) 4, 188 D., etiam post *ἔστιν εὑρεῖν*: 1, 22 A.

---

[1]) Totum illud enuntiatum exstat tantum in codicibus deterioribus lacunam praebentibus codicibus Chisiano et Urbinati.

[2]) Illud *οἱ* necessario addidit Reiske.

[3]) Si modo hoc loco participium *ὄντας* mente addendum est, sed fortasse *εἶναι*; cf. supra pg. 41.

[4]) Ubi in lacuna, quae hiat, participium exstiterit necesse est; sola ad nos pervenere verba *καὶ μηδὲν εὑρόμενος*.

διατελῶ μή semel exstat et quidem post coniunctionem *εἰ*: Dionys. **9**, 38, 3.; *οὐ* autem apud eundem **5**, 58, 4. (75, 2.) **10**, 37, 2089. 50, 2124.

Apud Strabonem vero **1**, 65 D. particulae *μή* ope, ni fallor, *ἄρξωμαι* ipsum negatur (antecedente coniunctione *ἵνα*); eandem rationem esse puto loci cuiusdam Diodorei **1**, 57, 1., ubi exstat *ὅσαι μὴ ἔχουσαι ἐτύγχανον*.

Praeter ea autem, quae iam commemoravi, haec inveni participia per particulam *οὐ* negata, quae quidem ex verbo aliquo pendeant:[1])

ἀκούω: Dionys. **6**, 78, 1. **9**, 30, 3. (bis)

(*κατα-*)*μανθάνω*: Dionys. **3**, 25, 2. 65, 2. **6**, 47, 2. **7**, 51, 2. **10**, 59, 2150. **11**, 44, 2271.; etiam post imperativum: **6**, 63, 1.

πυνθάνομαι: Diodor. **14**, 22, 3.

ἀγνοῶ: Dionys. **10**, 6, 1996.

φωρῶ: Dionys. **3**, 67, 3.

φανερός εἰμι: Diodor. **17**, 28, 2.

καταφανὴς γίγνομαι: Dionys. **9**, 62, 3.

δῆλός εἰμι: Dionys. **4**, 77, 3. **7**, 72, 4.

(*παρ-*)*εἰσάγω*: Polyb. **9**, 16, 1., Dionys. **7**, 72, 4.

ἱστορῶ: Strab. **7**, 293 C.

ποιῶ: Strab. **12**, 572 D.

λογίζομαι: Polyb. **10**, 4, 3. (*μή* comparet post imperativum *λογίζεσθε* apud Herodotum **3**, 65.)

τυγχάνω: Polyb. **1**, 82, 8. **10**, 38, 7., Dionys. **4**, 4, 2. **9**, 23, 1., Strab. **3**, 156 B.

διαμένω: Dionys. **2**, 28, 1. **4**, 40, 7.

λείπομαι: Dionys. **6**, 68, 1.

πέπαυμαι: Dionys. **2**, 11, 3. **11**, 15, 2191.

Apud reliqua participia *μή* in usu est iam veteribus eis locis, ubi articulus adhibetur, velut *οἱ μὴ νομίζοντες*; apud hos auctores conferas velim:

P o l y b. **1**, 67, 12. 78, 14. **2**, 44, 3. 58, 10. **3**, 6, 6. 7, 5. 103, 3. **5**, 11, 5. **6**, 47, 8. 56, 2. **9**, 16, 2. (ex coniectura Reiskii vel Hultschii) **9**, 34. 5. **10**, 5, 8. 6, 11. 28. 3. **15**, 29, 13. 31, 5. 36, 8. 10.

[1]) Particulam *μή* repperi adhibitam apud veteres praeterea post verbum *νομίζω*: Thuc. 5, 60, 4.

D i o n y s. **1**, 1, 3. 2, 1. 10, 2. 30, 2. 79, 12. **2**, 15, 2. 24, 6. 59, 3. 63, 2. **3**, 1, 5. 3, 4. 22, 3. 23, 10. 17. 26, 2. 29, 6. 36, 2. 54, 1. 57, 1. 67, 3. **4**, 9, 8. 15, 6. 19, 3. 21, 2. (bis) 28, 4. 45, 1. 46, 4. 70, 5. **5**, 6, 2. 13, 2. 30, 3. 52, 1. 61, 2. 64, 1. 67, 4. (bis) 67, 5. 68, 1. 4. 69, 1. 74, 1. **6**, 18, 3. 38, 3. 46, 1. 51, 2. 53, 2. 59, 3. 60, 4. 81, 4. 83, 4. **7**, 17, 5. 23, 3. 24, 3. 28, 1. 50, 8. 52, 1. 71, 3. **8**, 3, 3. 25, 1. 29, 3. 31, 3. 34, 1. 47, 3. 56, 1. 61, 3. 69, 2. 71, 5. 72, 5. 75, 2. 4. 77, 3. **9**, 8, 2. 18, 2. 28, 2. 31, 3. 41, 3. 43, 3. **10**, 13, 2018. 37, 2090. 40, 2097. 41, 2099. 45, 2111. 51, 2127. **11**, 4, 2165. 6, 2172. 7, 2175. 11, 2184. 40, 2260. 43, 2268. 58, 2297.

D i o d o r. **1**, 2, 3. 3, 8. 60, 8. 77, 3. 77, 9. (bis) 77, 10. 78, 1. 80, 4. 84, 4. 93, 1. **2**, 21, 5. 48, 1. **3**, 33, 6. 49, 3. 62, 2. **4**, 24, 5. 38, 5. **12**, 16, 1. 61, 2. **13**, 14, 5. 28, 2. 30, 1. 3. 7. **14**, 6, 3. 71, 4. 74, 1. 110, 3. 111, 4. **16**, 94, 1. **17**, 15, 2. 66, 7. 78, 2. 88, 4. **18**, 8, 4. 46, 7. 49, 1. 56, 8. 63, 2. **19**, 1, 8. 7, 1. 8, 5. 19, 6. 30, 2. 33, 3. 47, 2. 59, 4. 62, 9. 81, 3. 94, 2. **20**, 2, 1. 4, 7. 96, 6. 101, 1.

S t r a b. **1**, 3 D. 13 A. 15 C. 31 D. 43 A. 48 A. 50 D. 52 D. **2**, 77 D. 90 D. 94 A. 102 D. 104 D. 116 D. 121 A. B. **3**, 174 C. **5**, 215 B. 220 C. **6**, 237 C. 278 C. 281 D. **7**, 295 D. **8**, 345 A. 358 A. 359 B. **9**, 409 B. **10**, 480 B. 486 D. **12**, 544 C. 552 D. 553 C. 571 A. **14**, 679 B. 680 D. **15**, 700 C. 703 B. 714 D. (bis) 731 A. **17**, 824 D. 840 A.

Rarius autem *οὐ* his locis ponitur atque ita tantum, ut auctor ad certam condicionem, ad certos homines vel res spectet; cf. Thuc. **2**, 45, 1., Andoc. **3**, 35., Plat. Lys. 218 A.

P o l y b. **1**, 35, 3. **4**, 81, 13. **15**, 26, 2.

D i o n y s i u s in his negligentior est; **1**, 4, 1. (bis) 29, 2. 52, 4. **2**, 6, 2. 64, 5. 67, 5. 75, 3. **3**, 15, 1. 22, 3. **4**, 19, 4. 27, 3. 28, 4. **5**, 63, 1. **6**, 4, 4. 21, 1. 35, 1. 43, 3. 48, 2. 50, 1. (bis) 85, 1. **7**, 54, 1. **8**, 40, 4. 41, 3. 49, 4. **10**, 19, 2037. 27, 2061. (*ὅσον οὔπω*); praecipue autem conferas: **4**, 9, 8. *τοὺς μηδένα κλῆρον ἔχοντας ὑμῶν*, **5**, 13, 2. *τοῖς μηδένα κλῆρον ἔχουσι*, **4**, 10, 3. *τοὺς οὐδένα κλῆρον ἔχοντας τῶν πολιτῶν*; et: **9**, 43, 3. *τοῖς μὴ πειθομένοις*, **9**, 38, 3. *τοὺς οὐχ ὑπακούοντας*, **8**, 87, 5. *τοὺς οὐχ ὑπακούοντας*.

D i o d o r. **3**, 33. 5. **11**, 47, 3. **13**, 21, 2. 90, 6. 7. **16**, 57, 1. **18**, 18, 5.

S t r a b. **2**, 104 D. **7**, 295 D. **8**, 346 A. **9**, 429 C. 437 A. **13**, 609 B.

Idem discrimen habes apud adiectiva (cf. Kuehner § 514. 4.): *τὸ μὴ δυνατόν*, similia, cf. exempli gratia Polyb. 12, 22, 6., Dionys. 3, 71, 2. 4, 28, 3. 29, 6. 35, 1. 6, 8, 1. 52, 1. 53, 2. 62, 5. 8, 32, 3. 39, 4. 46, 3. 61, 3. 9, 32, 4. 53, 6. 10, 12, 2016., Strab. 1, 42 C. 3, 158 B. 5, 228 D. 8, 333 B. 9, 408 B. 10, 467 C. 481 C. 12, 553 D. 15, 712 C. (cf. 7, 297 B. 15, 710 C. 731 A.); sed etiam *τὰ οὐκ ἐπιχώρια*, similia: Dionys. 2, 19, 5. 4, 28, 4. 6, 26, 1. 51, 1. 7, 73, 5., Diodor. 20, 63, 5., Strab. 8, 373 B. 13, 609 B. 15, 712 D.

Apud substantivum autem semel particulam *οὐ* repperi: Dionys. 10, 43, 2106. *ἡ οὐ προεπιχείρησις*.

Ubi vero articulus non apponitur, particula *μή* iam ab veteribus adhibetur eis locis, quibus subest notio quaedem condicionalis vel generalis (cf. nostrum „solcher, welcher"):

Polyb. 1, 10, 7. 3, 6, 6. 21, 8. 52, 6. 4, 12, 13. 38, 6. 39, 8. 87, 10. 5, 12, 6. 32, 3. 4. 51, 11. 57, 3. 6, 13, 8. 22, 3. 24, 8. 25, 2. 9, 2, 2. 14, 8. 31, 1. 6. 35, 4. 10, 32, 9. 45, 5. (bis) 16, 9, 3. 34, 4.

Dionys. 1, 37, 2. 2, 10, 1. 3, 60, 3. 61, 3. 4, 19, 4. 23, 3. 72, 2. 83, 1. 5, 45, 2. 54, 5. 65, 4. 67, 2. 71, 1. 72, 1. (bis) 6, 36, 2. 8, 8, 3. 10, 2. 3. 21, 4. 26, 1. 35, 3. 9, 29, 2. 41, 3. 42, 3. 51, 4. 10, 6, 1996. 23, 2048. 45, 2111. 49, 2123. 11, 1, 2157. 19, 2203. 34, 2245. (particula *καί* addita = *εἰ καί*: 8, 26, 5. 42, 1.).

Diodor. 1, 30, 3. 2, 6, 10. 3, 53, 3. 4, 57, 3. 11, 56, 2. 12, 25, 3. 39, 4. 14, 108, 1. 15, 83, 1. 20, 9, 3. 26, 2. 33, 7.

Strab. 1, 8 A. 13 B. 17 D. 19 B. 23 B. 2, 87 B. (bis) 89 B. 127 B. 3, 172 D. 4, 179 D. 197 B. 7, 311 C. 8, 335 A. 341 B. 10, 463 B.

Sed etiam hic *οὐ* inveni, ubi alterum *μή* exspectavi:

Polyb. 3, 85, 4. (part. fut. = *ἵνα*; *οὐ — ἀλλά*!) 10, 3, 7. (*οὐ — ἀλλ'*).

Dionys. 1, 7, 1. 3, 23, 7. 23, 20. (part. fut. = *ἵνα*) 4, 5, 2. 83, 3. 5, 66, 3. 6, 72, 4. 7, 42, 5. 46, 4. 65, 2. 8, 57, 4. 60, 1. 2. 90, 6. 9, 55, 3. 11, 19, 2202. 35, 2245. 39, 2256. 43, 2268.

Diodor. 1, 30, 7. 83, 1. 13, 73, 6.

Strab. 1, 22 B. 3, 157 C. 7, 295 D. 10, 464 B.

Reliqua participia, quae idem valent atque enuntiatum aliquod sive relativum sive causale sive temporale, sollemni usu in optima Graecitate particula *οὐ* negantur; sed vel ad haec

particulam *μή* a veteribus auctoribus poni observatum est, cf. Kuehner § 515. not. 3. et Herod. 3, 65., praecipue autem eis locis, ubi voces *εἰ*, *ἵνα*, *ὥστε* c. inf. coniunct., imperativus antecedunt; cf. Xen. Cyrop. 3, 1, 37. et infra pg. 62. sq.

At apud hos scriptores particula *μή* vehementer augescit. Hoc unum autem praemittam: participia illa saepissime aut hac aut illa ratione intellegi possunt; itaque quod ego omnia participia certis generibus subpono, hac re contendere non audeo alio modo ea verti non posse; sed ut dispositionem aliquam observarem, saepe anceps et dubium aliquid pro certo accepi.

Initium autem capio ex eis participiis, quae enuntiati relativi locum obtinent; in enuntiato autem relativo, quod in participii locum substituendum esset, fortasse ipsum quoque *μή* compareret apud Polybium * 5, 30, 5. 18, 31, 5., apud Dionysium 4, 29, 6. * 9, 44, 6., apud Diodorum * 19, 103, 5.

At certe *οὐ* exspectatur apud Diodorum * 5, 10, 2. *ἐν μόνῃ γὰρ τῇ νήσῳ Μήλῳ φύεται μικρά τις στυπτηρία μὴ δυναμένη διαρκεῖν πολλαῖς πόλεσιν.* * 5, 11, 4. 12, 12, 4., et apud Strabonem 1, 17 D. 2, 78 A. 89 B. 93 B. 113 C. 10, 463 B. 11, 501 D.

Enuntiatum vero temporale existeret pro participiis his:

apud Dionysium * 2, 42, 2. *Ῥωμαίων ἀμφοτέροις ἐπικρατούντων τοῖς κέρασι, τοῦ δὲ μέσου μηδέπω κρίσιν ἔχοντος εἷς ἀνὴρ ἐγένετο . . . κτλ.* * 3, 67, 5. * 5, 65, 4. * 6, 28, 2. 50, 1. * 9, 51, 4.

apud Diodorum * 2, 10, 6. 5, 14, 1. * 11, 64, 4. 84, 3. * 15, 33, 5. * 18, 23, 2. 20, 51, 5.

apud Strabonem 1, 45 C. 56 B. 6, 274 B. 7, 302 A. 9, 434 D. 13, 591 C. 599 C. 15, 717 D. 719 A.

Adsero his locum Polybianum, ubi participium pro enuntiato consecutivo positum esse videtur: * 8, 18, 2. *διόπερ ᾤετο δεῖν τάξασθαι καιρὸν καὶ τόπον, ἐν ᾧ μηδενὸς συνειδότος αὐτοῖς συναντήσουσιν*; at hoc loco notio finalis enuntiati relativi suam vim attulit.[1])

Transeo ad ea participia, ex quibus enuntiata concessiva fierent:

apud Polybium semel * 3, 26, 3.: *τίς οὐκ ἂν θαυμάσειεν Φιλίνου, οὐ διότι . . . . , ἀλλὰ πῶς· ἐθάρρησε γράψαι . . . . , διότι ὑπάρχοιεν συνθῆκαι καὶ διότι ὑπερέβαινον Ῥωμαῖοι τὰς συνθήκας*

[1]) Attamen quamvis ceteris omnibus paribus condicionibus particula *οὐ* exstat Polyb. 3, 44, 7. (cf. etiam Polyb. 8, 2, 5. et Diodor. 14, 107, 5. et supra ad enunt. relat. pg. 19. sq.); alius locus nititur in Athenaei auctoritate (26, 1, 13.).

καὶ τοὺς ὅρκους, μήτε γεγονότος μήθ᾽ ὑπάρχοντος παράπαν ἐγγράφου τοιούτου μηδενός. (Praeterea duo loci nituntur in aliorum scriptorum auctoritate, alter apud Strabonem nimirum; sed hic infra, ubi de Strabone verba fient, praebebitur, quia dubium est, an Strabo demum illud *μή* pro *οὐ* intulerit; alter (9, 9, 11.) exstat apud Heronem.).

D i o n y s. ***2**, 71, 1. **11**, 52, 2285.

D i o d o r. * **2**, 16, 4. *18, 1. **5**, 69, 5. **15**, 81, 4. ***18**, 9, 4. 10, 4. *52, 3. ***20**, 78, 1. *90, 1.

S t r a b. **2**, 104 C. (= Polyb. **34**, 5, 10.) **2**, 121 A. **11**, 491 D. **15**, 694 A. 721 A. D.

His adiungo ea participia concessiva, quae insuper particula *κ α ί π ε ρ* adornata sunt; negationem *μ ή* habes tantummodo apud D i o n y s i u m * **11**, 27, 2223. *οὐ μὴν ἔλαθέ γ᾽ αὐτῶν τὸ ἔργον ἀλλὰ καίπερ ἐν ἐρημίᾳ τοῦ φόνου γεγονότος καὶ μηδένα μηνυτὴν ἔχοντος, ὑπὸ ..... τῆς ἅπαντα ἐπισκοπούσης τὰ θνητὰ πράγματα δίκης ἐξηλέγχθησαν*, et apud S t r a b o n e m **1**, 23 A.

Contra *ο ὐ* adhibetur: P o l y b.[1]) **2**, 53, 1. **6**, 52, 9. **11**, 19, 3. 5. **16**, 8, 7., et quamquam *ὥστε* c. infinitivo coniunctum antecedit: **1**, 8, 4. **18**, 22, 9.

D i o n y s. **2**, 20, 2. **7**, 36, 3. et apud participium cum *καίτοι γε* coniunctum **1**, 32, 2.[2])

D i o d o r. **4**, 24, 1.

S t r a b. **3**, 141 C. **6**, 262 D. 272 B. **8**, 361 A. **10**, 488 C. **14**, 652 D.

Sed longe frequentissime ponitur particula *μή* ad participia c a u s a l i a:

P o l y b. ***4**, 24, 6. ***12**, 16, 9. *τοῦ δὲ νεανίσκου δεινοπαθοῦντος καὶ μ ὴ φ ά σ κ ο ν τ ο ς εἶναι τοῦ νομοθέτου ταύτην προαίρεσιν, προσκαλέσασθαί φασι τὸν κοσμόπολιν.* **18**, 7, 5. 30, 10.; addas **5**, 20, 7., ubi tamen non plane negaverium illud *μή* per verbum *βουλεύομαι* effectum esse.

D i o n y s. ***1**, 52, 4. 68, 1.[3]) ***2**, 17, 1. *29, 5. ***3**, 10, 1. * 73, 3. ***4**, 54, 3. ***6**, 11, 1. *56, 3. **7**, 36, 3. 54, 2. ***8**, 52, 2. ***11**, 2, 2162. 52, 2285. *56, 2293.

---

[1]) Ex Polybii quinque primis libris ex parte locos, quibus participium cum particula aliqua coniunctum exstat, collegit Brief, die Coniunctionen bei Polybius, in progr. Vindob. (1891) pg. 30. sqq.

[2]) Galenum scribere aut *καίτοι γ᾽ οὐ* aut *καίτοι μή* observavit Mueller l. l. praef. pg. 65.

[3]) Hoc enuntiatum in suspicionem vocavit Ambrosch.

D i o d o r. **1**, 6, 3. 8, 5. 23, 4. 29, 6. *30, 8. *38, 3. 56, 3. *63, 6. ***2**, 13, 6. * 38, 6. 58, 1. **3**, 2, 4. (bis) 13, 2. 20, 2. *40, 3. *58, 1. *73, 8. ***4**, 2, 1. *4, 6. 14, 2. *55, 1. 57, 4. *65, 2. *65, 5. *65, 9. *77, 7. **5**, 4, 3. *60, 5. *70, 2. **11**, 65, 4. (ubi particula *μή* vertitur in alteram *οὐ*: *καὶ τῶν Λακεδαιμονίων μ ὴ δυναμένων βοηθῆσαι . . , ἄλλων δ᾽ ο ὐ κ ὄντων συμμάχων, . . . ἥλωσαν κτλ.*; eandem rem habes: **16**, 25, 2. . . . . *ποιησάμενος καὶ μὴ δυνάμενος ἑλεῖν, τῆς μὲν πολιορκίας ἀπέστη, πρὸς δὲ Λοκροὺς συνάψας μάχην ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν εἴκοσι καὶ τῶν νεκρῶν οὐ δυνηθεὶς κρατῆσαι, . . . ᾐτήσατο κτλ.* **18**, 17, 7. 35, 5.) ***11**, 81, 2. *88, 2. ***12**, 4, 2. * 42, 2. 56, 1. *63, 2. **13**, 16, 4. 43, 7. 59, 2. 61, 6. *99, 4. 100, 8. * 106, 5. **15**, 3, 1. 15, 2. *86, 4. ***16**, 25, 2. ***17**, 5, 5. *43, 3. *85, 6. ***18**, 13, 1. 17, 7. 35, 5. *42, 3. *50, 2. *60, 3. * 74, 1. * **19**, 54, 4. ***20**, 25, 4. 41, 5. *66, 2. * 88, 7. *103, 7.; hoc unum autem addam: inter hos locos esse viginti duos, quibus participium comparet in structura infinitivi orationis obliquae vel dependentis ex verbis cogitandi vel dicendi.

S t r a b. **1**, 38 C. 44 D. 65 C. **2**, 84 B. 93 D. 98 C. 104 B. **3**, 144 D. 170 A. (bis) **4**, 188 C. **5**, 241 C. **6**, 283 C. **8**, 333 B. 341 D. 389 A. C. **12**, 544 B. 554 A. **14**, 639 A. 648 C. (ubi particula *οὐ* devertitur in alteram *μή*: *οὐ στοχασάμενος δὲ ὁ ἐπιγράψας . . . . . παρέλιπε, τοῦ πλάτους τῆς βάσεως μὴ ἐξαρκοῦντος.*) **14**, 661 D. **15**, 692 A. 704 A. 726 B. **16**, 772 B. 781 A. (*μὴ πολύ*) **17**, 820 B.

Reliquum est, ut disseram de eis participiis causalibus, quae particulis *ἅ τ ε, ο ἷ α, ὡ ς* instruuntur; veteres vero scriptores sollemni usu particulam *οὐ* his locis usurpant; sunt videlicet pauci loci, quibus *μή* ponitur vel ab illis, ad participium dico cum particula *ὡς* coniunctum, aut quotiens auctor significare voluit contendi et expeti aliquid, aut quotiens imperativus vel alia structura, quae eiusdem potentiae est, antecedit. (cf. Kuehner § 515. 3. et Plat. civ. **1**, 327 C., Xen. Cyrop. **1**, 6, 11., Ps.-Isocr. **1**, 17., Aesch. **3**, 247.)

Initium capio ex participiis, quae illo *ἅ τ ε* adornantur; *ἅ τ ε μ ή* inveni solum apud P o l y b i u m ***5**, 48, 10. *Μόλων δὲ . . . μετὰ ταῦτα διαβὰς τὸν ποταμὸν ἀσφαλῶς ἅτε μηδενὸς κωλύοντος διὰ τὸ φυγεῖν τὴν ἔφοδον αὐτοῦ καὶ τοὺς περὶ τὸν Ζεῦξιν, ἐγκρατὴς γίνεται* (sine illo *ἅτε* habes verba *οὐδενὸς κωλύοντος* velut **4**, 75, 4.). ***5**, 67, 11. ***8**, 19, 9.; sed *ο ὐ*: P o l y b. **5**, 23, 2. (*οὐ μικρά*), D i o n y s. **4**, 63, 1., S t r a b. **13**, 619 D. **14**, 673 C.

Ea vero participia, ad quae *οἷα* apponitur vel potius *οἷα δη*

repperi apud Dionysium solum; missum facio locum 2, 25, 4., ubi verbum *ἀναγκάζω*, quod antecedit, illud *μή* effecisse veri simile est; sed praeter hunc locum animadvertas * 5, 28, 2. *διαμαρτὼν δὲ τῆς δόξης, οἷα δὴ μηδέποτε τὸν βασιλέα τῶν Τυρρηνῶν θεασάμενος, τοῦτον τὸν ἄνδρα ὑπέλαβε Πορσίναν εἶναι.* * 5, 67, 5. * 11, 41, 2264.; *οὐ* semel ponitur ad attributum 11, 35, 2246. (*οἷα δὴ φύσιν τε οὐ φρενήρης ἀνήρ*).

Agmen claudunt ea participia, ad quae particula *ὡς* adicitur; praemitto autem ad participia cum illo *ὥσπερ* coniuncta semper apponi negationem *οὐ*:

Polyb. 11, 14, 7. (cum accus. particip. absol. masc. gen.)
Dionys. 3, 33, 1. 4, 11, 2. 29, 5. 8, 80, 3. 9, 47, 1. 10, 38, 2093.
Diodor. 13, 53, 2. 95, 2.
Strab. 1, 57 A. 2, 76 D. 4, 183 B. 8, 386 B. 11, 493 B. 12, 540 A. 575 A.

Reliqua dividuntur in ea, ad quae solum illud *ὡς* ponitur et ea, quae insuper particula *ἄν* exornantur; de discrimine autem, quod inter utrumque intercedit, cf. Brief l. l. pg. 31. sq.; quantum rem perspexi, *ὡς ἄν* apud veteres auctores rarissime invenitur; exempla vide infra. Ex quattuor his scriptoribus elucet, *ὡς ἄν* negari per *μή*, sed simplex *ὡς* per alterum *οὐ*.

Illud *ὡς ἂν μή* repperi:

Polyb. 1, 56, 9. 67, 3. *ὡς ἂν μήθ' ὁμοεθνῶν μήθ' ὁμογλώττων ὑπαρχόντων, ἦν ἀμιξίας ... πλῆρες τὸ στρατόπεδον.* * 2, 39, 8. * 5, 14, 11. 107, 5.; de loco Dionysii 9, 15, 1. confer statim postea; Diodor. * 1, 47, 4. * 2, 56, 7. 3, 8, 5. 18, 5.[1]) 23, 2. 33, 6. 18, 60, 2.; ergo habes particulam *μή* etiam apud infinitivum post illud *ὡς ἂν νομίζοντες* 19, 95, 3.; nihilominus *ὡς ἂν οὐ* quoque exhibet Diodorus: 3, 20, 3. 29, 4.[2]) 38, 4. 13, 98, 5.[3])

Sed particula *οὐ* ad illud *ὡς ἄν* iam ab veteribus auctoribus ponitur,[4]) sed ita quidem, ut compareat *ὡς οὐκ ἄν*; novi vero tantummodo duos locos, quibus an verba tradita non recte se habeant multi viri docti dubitant: Xen. memor. 2, 2, 3. *ὡς οὐκ ἂν μείζονος κακοῦ φόβῳ τὴν ἀδικίαν παύσοντες* et Plat. apol. 30 B.

[1]) Hoc loco illud *ὡς ἄν* certe idem valet atque nostrum „als ob“; qua de causa Vogel illud *ἄν* delevit, fortasse suo iure.

[2]) Ubi eadem fere verba occurrunt, quae 3, 33, 6., ubi exstat *μή*.

[3]) Strabo scribit semel *οὐ* 17, 816 B. *ψόφος ὡς ἂν πληγῆς οὐ μεγάλης.*

[4]) Reliqua exempla illius *ὡς ἄν* non negati quidem, quae novi, sunt haec: Xen. anab. 1, 1, 10. 5, 2, 8. 7, 7, 30. Cyrop. 1, 4, 23.

ὡς ἐμοῦ οὐκ ἂν ποιήσοντος ἄλλα, οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις τεθνάναι.[1]) Idem legitur apud Polybium 5, 63, 3. *ὡς πολεμεῖν μὲν οὐκ ἂν τολμήσαντος*, apud Dionysium 1, 57, 3. 81, 1. 3, 20, 3. (fut.) 6, 77, 1. (fut.) * 9, 15, 1. *ἡ καταγραφὴ τίνα τρόπον ἂν γένοιτο, ὡς οὐκ ἂν ἑκουσίων γέ τινων προκειμένων ἁπάντων καὶ μὴ ἐκ διαδοχῆς, ἀλλὰ συνεχῶς ταλαιπωρεῖν ὑποστησομένων*, unde elucet dici quidem *ὡς οὐκ ἄν*, sed simulatque illud *ἄν* antecessit, necessarium fuisse *μή*; apud Diodorum 14, 17, 10. (*ὡς οὐκ ἂν τολμησάντων*) et apud Strabonem 16, 759 D. (*ὡς οὐκ ἂν τολμήσοντας*).

Sed paucissimi sunt loci, quibus particula *μή* sequatur merum illud *ὡς*, et fere ubique ita res comparata est, ut illud *μή* structurae alicuius vi effectum sit (cf. antecedente imperativo: Thuc. 6, 40, 1., Ps.-Dem. 26, 21., Plat. civ. 2, 383 A.; antecedente verbo *χρή*: Thuc. 1, 120, 2., *βουλεύεσθε*: Thuc. 7, 15, 1.).

Polybius omnino non praebet negationem *μή*.

Dionysius scribit *ὡς μή* 3, 71, 2., ubi tamen verbum *ἐπιχειρεῖν* fortasse particulam *μή* effecit (sed cf. 3, 72, 6. *ἐξελαύνειν ἐπεχείρησαν ὡς οὐ καθαρόν*); eandem rem habes post verbum *παραινῶ* 7, 51, 5. et post verbum *κελεύω* 8, 2, 1. (de meris participiis, sexies per illud *μή*, quater per alterum *οὐ* negatis, quae quidem ponantur ad infinitivum post haec verba, cf. pg. 62. sq. et 64.); sed nullam per vim effecta exstat particula *μή* 9, 22, 6. *τοῖς πολλοῖς .. παρέστη ... δόξα, ὅτι μόνος ἐκεῖνός ἐστι λοιπὸς, οὐχ ὡς μηδενὸς ἄλλου ὄντος, ἀλλ' ὡς μηδενὸς ἐκείνοις ὁμοίου, ἀρετῇ τεκμαιρομένοις τὸ συγγενὲς, οὐ φύσει.*

Unum exemplum exhibet Diodorus 5, 69, 3., sed hoc loco antecedit vox *ἄτοπον* sequente infinitivo.

Apud Strabonem autem inveni hos locos: 1, 8 C. *ἔοικεν ..... συνῆφθαι τὸ τῆς γεωγραφίας εἶδος, τὰ ἐπίγεια τοῖς οὐρανίοις συνάπτον ὡς ἐγγυτάτω ὄντα, ἀλλὰ μὴ διεστῶτα τοσοῦτον.* 28 C. 43 A. 7, 303 C. 10, 472 B., et post verbum *δεῖ* 8, 356 A.; his addas 4, 206 C. *τῆς δὲ πρὸς τοὺς Ἰταλιώτας τῶν λῃστῶν τούτων χαλεπότητος λέγεταί τι τοιοῦτον ὡς, ἐπειδὰν ἕλωσι κώμην ἢ πόλιν οὐ μόνον ἡβηδὸν ἀνδροφονοῦντας, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν νηπίων προϊόντας τῶν ἀρρένων καὶ μηδ' ἐνταῦθα παυομένους, ἀλλὰ καὶ κτείνοντας* ..... cf. Kuehner § 488. 1. c. not. 6.

Attamen leguntur loci haud pauci, quibus *ὡς οὐ* usurpatur:

Polyb. c. part. praes.: 1, 40, 4. 52, 2. 6, 58, 11. 8, 27, 6.

[1]) Hoc unum nota: utroque loco exstare participium futuri, in codicibus quidem; in hoc ipso iure fortasse viri docti offenderunt.

28, 7., c. part. perf.: **3**, 21, 1., c. part. fut.: **3**, 107, 6. 109, 9. **4**, 62, 5. **5**, 20, 11. **10**, 4, 8.

Dionys. c. part. praes. vel praet.: **1**, 4, 2. 16, 3. **2**, 8, 3. 30, 5. **3**, 6, 1. 7, 1. 22, 3. 64, 3. **4**, 46, 3. **6**, 40, 3. 69, 2. 81, 3. 4. **7**, 8, 3. 29, 2. 34, 3. 50, 2. **8**, 29, 1. 33, 4. 59, 1. 74, 1. 77, 2. 82, 2. 87, 7. 89, 3. **9**, 6, 6. 12, 1. 70, 1. **10**, 6, 1997. 22, 2046. 54, 2137. **11**, 4, 2166. 34, 2244. 59, 2299., c. part fut.: **2**, 65, 3. **3**, 22, 2. **4**, 71, 6. **5**, 52, 5. 62, 4. **6**, 5, 2. 15, 3. 21, 2. 35, 1. 42, 1. 65, 3. **8**, 29, 3. 81, 3. **9**, 16, 1. 34, 2. **10**, 3, 1990. 14, 2022. 58, 2147. **11**, 22, 2210.; et apud accusativum neutrius absolutum (velut *ὡς οὐ δυνατὸν ὄν*, simil.): **1**, 53, 5. **2**, 68, 2. **4**, 24, 6. **5**, 26, 4. 74, 3. **6**, 61, 3. **10**, 55, 2139.

Diodor. **2**, 58, 5. **13**, 56, 1. 62, 5. 79, 1. (fut.) (88, 4. [fut.]) [1]) **16**, 24, 3. **19**, 48, 5. (fut.) 84, 1. (fut.) **20**, 19, 2.

Strab. **1**, 39 A. **4**, 201 B. **6**, 265 B. 280 A. **8**, 350 C. **10**, 453 C. **13**, 622 C. **14**, 677 B. **17**, 833 A.

Nec non *οὐ* scribitur, ubi structuram, quae antecedit, alterum *μή* efficere exspectaveris; cf. post imperativum: Plat. civ. **1**, 327 E. apol. 30 B. (*ὡς οὐκ ἄν* cf. supra), post coniunctionem *εἰ*: Dem. **18**, 207.; talia legis

apud Polybium post *παρακαλῶ*: **4**, 76, 9. **11**, 34, 4.
apud Dionysium post *ἀξιῶ*: **4**, 79, 2. **9**, 3, 4.
ἐπιχειρῶ: **3**, 72, 6.
orat. obl. vetant.: **5**, 68, 5.
imperativum: **6**, 62, 2. **7**, 72, 14. **8**, 29, 3.
ἐάν: **10**, 55, 2138.
εἰ: **8**, 49, 5.
apud Diodorum post *δεῖ*: **12**, 20, 2.
δίκαιον: **13**, 32, 3.

Praeterea autem participia per particulam *μή* negantur, quotiens vel verba vel aliae structurae regentes vim suam afferunt, cf.

ἀξιῶ: Polyb. **14**, 9, 8., Dionys. **4**, 8, 2. **5**, 32, 2. **6**, 60, 3. **11**, 33, 2242.
ἄξιος: Dionys. **5**, 43, 2.
λέγω (= impero): Polyb. **11**, 27, 4.
κελεύω: Dionys. **3**, 27, 1. **7**, 9, 2., Diodor. **13**, 70, 3. **15**, 82, 6.
παρακελεύομαι: Dionys. **5**, 63, 1.
παραινῶ: Dionys. **6**, 56, 5. **10**, 51, 2128.

[1]) *ὡς* non legitur in melioribus codicibus.

παρακαλῶ: Dionys. **5**, 12, 2.
συμβουλεύω: Diodor. **14**, 40, 5.
δέομαι: Dionys. **1**, 81, 1.
πείθω: Dionys. **3**, 2, 2.
ἐντέλλω: Diodor. **14**, 62, 1.
πρόςταγμα: Diodor. **4**, 13, 3.
ὄμνυμι: Dionys. **3**, 18, 2.
γνώμη (= consilium): Dionys. **11**, 55, 2291.
δοκεῖ (= placet): Dionys. **3**, 10, 1. 29, 6.
ψηφίζομαι: Dionys. **8**, 80, 1.
orat. obl. vetans: Polyb. **15**, 18, 8., Dionys. **10**, 21, 2044., Diodor. **18**, 4, 5.
δεῖ: Polyb. **3**, 64, 3., Dionys. **11**, 44, 2272., Strab. **1**, 26 C.
χρή: Dionys. **1**, 77, 3. **2**, 74, 5. **4**, 75, 4.
συμβαίνει: Polyb. **2**, 64, 4. **3**, 84, 4. **12**, 16, 2. **16**, 36, 9., Diodor. **2**, 5, 2. **12**, 58, 4. **18**, 56, 3. **19**, 32, 2. **20**, 79, 1.
σημεῖον: Dionys. **7**, 46, 4.
ἔστι: Polyb. **9**, 10, 12.
οὐ δυνατόν: Diodor. **12**, 83, 6.
ἀπόχρη: Dionys. **5**, 5, 2.
δεινόν: Diodor. **13**, 30, 2.
δεινόν καὶ οὐκ ἀνεκτόν: Dionys. **5**, 68, 3.
ἀνέχομαι: Dionys. **8**, 27, 3.
ἔθος: Diodor. **1**, 70, 11.
πειρῶμαι: Dionys. **10**, 45, 2112.
ποιῶ: Diodor. **2**, 29, 6.
παρασκευάζω: Dionys. **2**, 18, 3.
ἀντιμηχανῶμαι: Dionys. **9**, 42, 3.
ἀγωνιῶ, μή c. coni.: Polyb. **5**, 35, 9.
ἐάν: (Polyb. **3**, 24, 6. est syngrapha quaedam, verba igitur non Polybiana) Dionys. **9**, 60, 3. **11**, 52, 2286., Diodor. **19**, 99, 2.
ἐπειδάν: Diodor. **1**, 7, 3.
εἰ: Polyb. **4**, 7, 4., Dionys. **3**, 29, 4. **4**, 34, 5. **5**, 12, 1. 30, 3. **11**, 37, 2250., Strab. **1**, 66 C. **15**, 716 A.
εἴτε: Polyb. **5**, 98, 2.
ἵνα: Polyb. **6**, 10, 9., Dionys. **4**, 12, 1. **6**, 29, 5. **10**, 49, 2123. **11**, 33, 2241.
ὥστε coni. c. inf.: Polyb. **1**, 45, 12. 48, 6. 84, 9. **9**, 5, 9., Diodor. **2**, 9, 3. 50, 2. **4**, 78, 3. **14**, 71, 4., Strab. **1**, 23 B. 55 D. **15**, 707 C. **17**, 810 C. 814 D.
infin. coni. c. artic.: Polyb. **1**, 67, 1. **3**, 65, 5. **4**, 14, 3. 5.

5, 66, 7. 9, 9, 3. 4., Diodor. 1, 24, 3., Strab. 1, 44 C. 2, 78 B. 6, 271 B. 15, 697 A. 16, 780 B. C.

enunt. relat.: Dionys. 4, 29, 5. 5, 55, 3. 8, 27, 1. (cf. etiam supra de Polyb. 8, 18, 2.)

imperativus: Dionys. 4, 30, 7. 6, 45, 3. 71, 2. 8, 26, 1. 29, 3. 41, 3. 42, 2. 72, 2. 10, 39, 2095. 45, 2110. 11, 37, 2250., Diodor. 13, 27, 1.

optat.: Dionys. 8, 41, 3.

Sed saepissime in his structuris particula *οὐ* quoque invenitur:

ἀξιῶ: Dionys. 2, 32, 3. 6, 18, 2. 28, 1. 8, 52, 2.

κελεύω: Dionys. 2, 56, 3. 4, 17, 3.

παραινῶ: Dionys. 3, 72, 5. 5, 64, 3.

παρακαλῶ: Dionys. 5, 12, 2.

βουλεύομαι: Dionys. 4, 78, 1.

δέομαι: Dionys. 1, 20, 1. 8, 48, 5.

πείθω: Dionys. 10, 27, 2061.

ἐπιχειρῶ: Dionys. 11, 19, 2202.

προθυμίαν ἔχω: Dionys. 4, 44, 1.

βούλομαι: Dionys. 4, 40. 4.

ἀναγκάζω: Polyb. 8, 35, 2. 11, 22, 8., Dionys. 4, 81, 2. 10, 54, 2137. 11, 40, 2259.

τολμῶ: Diodor. 17, 46, 2.

δοκεῖ: Dionys. 4, 9, 8.

δεῖ: Dionys. 2, 65, 2.

συμβαίνει: Polyb. 5, 22, 2., Dionys. 1, 44, 2. 10, 15, 2022., Strab. 5, 229 C. 12, 560 B.

(*ἔστι*: Polyb. 11, 2, 6.)

περίεστι: Dionys. 4, 32, 1.

αἰσχρόν: Dionys. 8, 35, 3.

ἀγαθόν: Diodor. 13, 21, 2.

ἱκανόν: Strab. 2, 101 A.

ὅταν: Dionys. 6, 64, 2.

εἰ (cf. Thuc. 3, 66, 1.): Polyb. 2, 45, 5. 3, 64, 4. 11, 16, 5., Dionys. 2, 60, 2. 5, 12, 1. 77, 3. 7, 29, 3. 8, 10, 2. 33, 2. 44, 2. (*εἰ* = *ὅτι*), Strab. 1, 33 A. 35 D.

εἴτε: Dionys. 5, 76, 3. 8, 63, 4.

ἵνα (cf. Thuc. 4, 111, 2.): Dionys. 1, 4, 1. 2, 37, 3. 6, 16, 3.

ὥστε coni. c. infin.: Dionys. 9, 44, 4., Strab. 15, 693 B.

infin. coni. c. artic.: Dionys. 1, 82, 4. 2, 44, 2. 8, 56, 1. (*οὐ-ἀλλά*) 11, 9, 2181., Diodor. 13, 30, 1., Strab. 3, 158 A.

imperativus: Dionys. 6, 63, 1.

Omnes autem reliquos locos, quibus particula *οὐ* secundum veterem usum ponitur, enumerare longum est; affero vero eos locos, ubi *οὐ* positum comparet ad accusativum absolutum:

Polyb. 10, 28, 3., Strab. 1, 31 A. (confer etiam supra de partic. c. *ὡς* coni.); accusativum participii (subiecto omisso) habes velut Polyb. 5, 9, 7.

Iam restat, ut disseram de causis particulae *μή* paullatim in *οὐ* particulae provinciam irrumpentis; sed antea liceat mihi proponere tabulas quasdam, ex quibus eluceat, ad quam quisque auctor licentiam processerit et quanta in quaque syntaxeos parte sit copia locorum ob hanc rem memorabilium.

enuntiata:	oratio directa	enunt. relativ.	enunt. comparat. per illa *ὡς, καθάπερ*	enunt. consecut. per indic.	enunt. temporal.	enunt. causal.	oratio obliqua per *ὡς, ὅτι*	interrogat. obliqua	Sa. locorum	si *οὐ* positum esset, hiatus efficeretur	si *οὐ* positum esset, hiatus non existeret
μή Polyb.	/	3	/	/	/	/	/	/	3	1	2
Dionys.	2	10	/	/	/	/	/	/	12	9	3
Diodor.	/	1	/	/	/	/	/	/	1	1	/
Strab.	/	4	/	/	/	1	2	/	7	—	—
Sa.	2	18	/	/	/	1	2	/	23	11	5
οὐ Polyb.		75	7	11	5	24	81	7	210		
Dionys.	sescenties invenitur	131	/	21	39	101	155	6	453		
Diodor.		44	1	7	10	39	53	2	156		
Strab.		76	10	38	10	33	33	7	229		
Sa.		326	18	77	64	197	344	22	1048		

infinitivi:	post verba cogitandi et sentiendi	post verba dicendi: Sa.	inter haec: post illud *φημί*	inter haec: apud orat. obliq.	Sa. locorum	si *οὐ* positum esset, hiatus efficeretur	si *οὐ* positum esset, hiatus non existeret
μή Polyb.	7	4	2	1	11	8	3
Dionys.	8	16	3	6	24	16	8
Diodor.	33	119	23	75	152	60	92
Strab.	6	103	37	55	109	—	—
Sa.	54	242	65	137	296	84	103
οὐ Polyb.	66	75	26	44	141		
Dionys.	71	108	32	40	179		
Diodor.	56	146	31	99	202		
Strab.	24	130	49	77	154		
Sa.	217	459	138	260	676		

participia:	quae pendent ex verbis sentiendi	relativ.	tempor.	concess.	causal.	coniuncta cum vocibus *καίπερ*, *ἅτε*, simil.	Sa. locorum	si *οὐ* positum esset, hiatus existeret	si *οὐ* positum esset, hiatus non existeret
μή Polyb.	1	2	1	1	4	5	14	11	3
Dionys.	5	2	6	2	15	6	36	29	7
Diodor.	12	10	7	6	62	8	105	63	42
Strab.	6	7	9	6	28	7	63	—	—
Sa.	24	21	23	15	109	26	218	103	52
οὐ Polyb.	33	26	88	10	132	23	312		
Dionys.	60	84	100	17	113	81	455		
Diodor.	33	77	141	17	278	18	564		
Strab.	17	71	64	20	95	26	293		
Sa.	143	258	393	64	618	148	1624		

Has tabulas nunc contraho in unam hanc:

	enuntiata	infinitivi	participia	Sa. locorum	si *οὐ* poneretur, hiatus existeret	si *οὐ* poneretur, hiatus non existeret
μή Polyb.	3	11	14	28	20	8
Dionys.	12	24	36	72	54	18
Diodor.	1	152	105	258	124	134
Strab.	7	109	63	179	—	—
Sa.	23	296	218	537	198	160
οὐ Polyb.	210	141	312	663		
Dionys.	453	179	455	1087		
Diodor.	156	202	564	922		
Strab.	229	154	293	676		
Sa.	1048	676	1624	3348		

Quot autem partes centesimas utraque negatio in quaque syntaxeos parte inter locos negatos impleat, elucet ex hac tabula:

	enuntiata	infinitivi	participia	Sa. locorum	si *οὐ* poneretur, hiatus existeret	si *οὐ* poneretur, hiatus non existeret
μή Polyb.	1,4 $^0/_0$	7,2 $^0/_0$	4,3 $^0/_0$	4,1 $^0/_0$	71,4 $^0/_0$	28,6 $^0/_0$
Dionys.	2,6 $^0/_0$	11,8 $^0/_0$	7,3 $^0/_0$	6,2 $^0/_0$	75,0 $^0/_0$	25,0 $^0/_0$
Diodor.	0,6 $^0/_0$	42,9 $^0/_0$	15,7 $^0/_0$	21,9 $^0/_0$	48,1 $^0/_0$	51,9 $^0/_0$
Strab.	3,0 $^0/_0$	41,4 $^0/_0$	17,7 $^0/_0$	20,9 $^0/_0$	—	—
Sa.	2,1 $^0/_0$	30,5 $^0/_0$	11,8 $^0/_0$	13,8 $^0/_0$	55,3 $^0/_0$	44,7 $^0/_0$
οὐ Polyb.	98,6 $^0/_0$	92,8 $^0/_0$	95,7 $^0/_0$	95,9 $^0/_0$		
Dionys.	97,4 $^0/_0$	88,6 $^0/_0$	92,7 $^0/_0$	93,8 $^0/_0$		
Diodor.	99,4 $^0/_0$	57,1 $^0/_0$	84,3 $^0/_0$	78,1 $^0/_0$		
Strab.	97,0 $^0/_0$	58,6 $^0/_0$	82,3 $^0/_0$	79,1 $^0/_0$		
Sa.	97,9 $^0/_0$	69,5 $^0/_0$	88,2 $^0/_0$	86,2 $^0/_0$		

Ex his tabulis omnia, quae notabilia sunt, manifesta fiunt.

Primum quidem elucet maxime recedere ab antiquo usu loquendi infinitivos, quare fit ut Diodorus et Strabo negationem μή hic eodem fere modo frequentaverint, quo particulam οὐ. Omnes autem locos si computabis, quibus particulam μή ex vetere scribendi usu poni non licuit, intelleges eos sextam fere partem implere eorum locorum, quibus οὐ scriptum exstat (537:3348).

Quod autem attinet ad rationem, quae inter singulos auctores intercedit, conspicuum est latius diffundi hanc licentiam apud Diodorum et Strabonem; neque vero mirum hoc esse non potest; nam eodem fere tempore Diodorum scripsisse notum est, quo Dionysius; itaque exspectabimus Diodorum et Dionysium eandem fere condicionem ostendere; Dionysius autem eandem fere particulae μή frequentiam ostendit, quam Polybius, quamquam hic centum quinquaginta fere annis ante eum floruit.

Quod igitur inter Polybium et Dionysium differentia non maior, inter Dionysium et Diodorum differentia non minor interest, causa inde petenda esse videtur, quod Dionysium Attici sermonis imprimis studiosum fuisse constat; qua re factum est, ut non multo magis a vetere Attico usu dicendi recedat quam Polybius, sed multo minus quam Diodorus, quamvis ut iam dixi ei aequalis fuerit.

Neque vero neglegenda est ratio, quae interest inter eos locos, quibus hiatus effectus esset, si sollemnem particulam οὐ auctor adhibuisset, et eos, quibus hiatus non exstitisset. Atque cum de hac re verba facturi sumus, iam ad c a u s a s pervenimus huius licentiae.

Non enim defuere qui contenderent solum hiatus metum hunc abusum particulae μή effecisse; alii de hac re dubitaverunt, alii hoc plane infitiati sunt. Ut nonnullas opiniones ex libris, quos supra enumeravi, afferam,

Marquardt l. l. pg. 50. profitetur: quo in studio hiatus evitandi eo usque processisse videtur (scil. Galenus), ut saepissime negationes μή et οὐ omnibus grammaticae legibus postpositis inter se confunderet.

Schmidt l. l. pg. 437.: nescio an hoc hiatus evitandi causa factum sit (scil. quod Josephus μή scripsit).

Altera ex parte stant Kratt l. l. pg. 51.: .... particularum μή et οὐ commutatio, quam non tam hiatus vitandi studio attribuerim quam negligentiae.

et Stegmann l. l. pg. 16., qui de infinitivo dicit haec: dass die Rücksicht auf den Hiat nicht die Veranlassung gegeben hat, zeigen ..... folgende Stellen .... (idem tum de participio et passim affirmat).

Medium locum obtinet Schmid, qui sententiam protulit praecipue in vol. 1. pg. 101.: Die Setzung von οὐ würde in 89 von 119 Fällen den Hiatus herbeigeführt haben; zieht man dies in Erwägung, so wird man nicht abgeneigt sein zu glauben, dass oft in Fällen, wo diese späteren Autoren über die Entscheidung für οὐ und μή aus syntaktischen Gründen nicht sicher waren, die Vermeidung des Hiatus den Ausschlag gegeben hat. et vol. 4. pg. 623.: Die Scheidung von οὐ und μή war in der klassischen Sprache zu fein, dass sie nicht hätte belästigen müssen; dazu kommt die Abstumpfung der feineren Empfindung der hellenistischen Schriftsteller durch die Hiatusfurcht., cf. etiam vol. 2. pg. 62. et 4. pg. 94. Quae Schmidii sententia primo obtutu inter omnes maxime arridet; sed quantam habere ei debeamus fidem, postmodo videamus; nunc de singulis locis, quos asterisco in eis, quae antecedunt, notavi, disseram; ad omnes enim illos locos hoc signum apposui, ubi si οὐ substitueretur, duae vocales inter se concurrerent; neglexi autem hac in re tantummodo eos locos, quibus per illud ν ἐφελκυστικόν statim hiatus evitari potuit. Sed praeterea quoque restant multi loci, quibus hiatus aut facillime tolli potest (sicut multis aliis locis tollitur) aut omnino offensionem non praebet.

In his rebus examinandis initium capio a P o l y b i o, cuius de studio hiatus vitandi imprimis conferendi sunt Hultsch[1]) et Buettner-Wobst[2]), editores optime de hoc scriptore meriti.

Inter omnes enim locos, ubi μή comparet praeter usum veterem adhibitum, ex tabula supra proposita elucet octies hiatum non effectum iri: **2**, 13, 3. **10**, 32, 9. 39, 5. **14**, 9, 9. **18**, 7, 5. 30, 10. 31, 5. 7.; contrariam rem habes vicies: **1**, 37, 4. 49, 4. **2**, 39, 8. 49, 7. **3**, 26, 3. **4**, 4, 5. 23, 6. 24, 6. **5**, 14, 11. 26, 4. 30, 5. 48, 10. 67, 11. **8**, 17, 6. 18, 2. 19, 9. **9**, 36, 2. **12**, 16, 9. 26, 8. **16**, 12, 6.

Ex his per elisionem facile tolleretur hiatus post particulas δέ: **1**, 49, 4. **2**, 39, 8. **4**, 24, 6., ἔμοιγε: **9**, 36, 2. (cf. Hultsch l. l. pg. 308. inf.), etiam post ἅτε: **5**, 48, 10. **8**, 19, 9. et ὅσα: **16**, 12, 6.

---

[1]) In Philolog. vol. 14. (1859) pg. 288.—319.

[2]) In Fleckeiseni annalium vol. 139. (1889) pg. 671.—692.

(cf. Hultsch l. l. pg. 307.); interpunctione interposita excusaretur hiatus 2, 49, 7. (λαμβάνηται, οὐ) 4, 4, 5. (Δωριμάχου, οὐ) 5, 14, 11. (αὐτοῦ, οὐ) (cf. Hultsch l. l. pg. 298. sqq.).

Relinquuntur igitur decem tantummodo hi loci, quibus particula οὐ inferret hiatum a Polybio plane alienum: 5, 67, 11. (μεταξὺ οὐ) 3, 26, 3. (τοιούτου οὐ) 8, 18, 2. (ᾧ οὐ) 12, 26, 8. (πολέμῳ οὐ) 1, 37, 7. (καὶ οὐ, idem: 4, 23, 6. 5, 26, 4. 30, 5. 12, 16, 9., cf. Buettner-Wobst l. l. pg. 681.) 8, 17, 6. (ἢ οὐ, cf. Buettner-Wobst in Fleckeiseni annal. vol. 141. (1890) pg. 835. sqq.).

Transeo nunc ad Dionysium, apud quem inter septuaginta duos locos particula οὐ substituta quinquagies quater cum vocalibus concurreret; non concurreret autem duodevicies: 1, 10, 2. 68, 1. 2, 25, 7. 60, 4. 3, 11, 11. 64, 2. 4, 29, 6. 5, 64, 3. 71, 3. 7, 36, 3. 54, 2. 9, 22, 6. 28, 4. 51, 6. 11, 24, 2218. 52, 2285. (bis) 58, 2297.; de Dionysio hiatum evitante habemus Iacobyi dissertationem.[1])

Ex illis quinquaginta quattuor locis triginta septem re vera offensionem hiatus non praeberent; nam ille aut sublatus esset elisione: post voces γέ: 3, 8, 2. 7, 45, 2., δέ: 6, 50, 1., τοῦδε: 5, 70, 3., et litterae ο in fine formarum verbalium (cf Iacoby l. l. pg. 11.): 3, 23, 1. 4, 27, 2. 8, 15, 2. 43, 6. 11, 2, 2162., earundem formarum litterae ε: 11, 56, 2293. (cf. Iacoby l. l. pg. 11.); littera α elidenda esset in vocibus ταῦτα: 3, 10, 1., ὅσα 4, 82, 1., ἄλλα: 9, 51, 4. (confer. Iacoby l. l. pg. 10.); aut interpunctione hiatus excusaretur: 5, 65, 4. 6, 40, 3. 56, 3. 7, 17, 1. (sicut 4, 23, 4. 5, 65, 4. 6, 4, 2.); legitimi essent hiatus ἔνθα οὐ: 1, 40, 6.[2]), καὶ οὐ: 2, 17, 1. 43, 4. 3, 3, 6. (bis) 67, 5. 73, 3. 4, 54, 3. 6, 11, 1. 7, 52, 2. 53, 3. 8, 8, 4. 31, 1. 67, 1. 9, 15, 1. 11, 22, 2213. 27, 2223.[3]), ἢ οὐ: 9, 44, 6.[4]), haud dubie etiam δὴ οὐ: 5, 28, 2. 67, 5. 11, 41, 2264.[5])

Itaque septendecim tantum loci relinquuntur, quibus hiatus a Dionysio nusquam toleratus inferretur: ὅσοι οὐ: 11, 1, 2158., ὁπόσοι οὐ: 2, 73, 2., Φάβιοι οὐ 9, 23, 1. (quamquam admittitur

[1]) Über die Sprache des Dionys von Halicarnass in der römischen Archäologie, progr. Aargav. 1874.

[2]) Cf. 3, 24, 6. 8, 67, 2. 9, 14, 4. 10, 23, 2049. 11, 26, 2222.

[3]) Cf. 1, 2, 4. 4, 1. 2. 5, 1. 6, 1. 2. 29, 2. 42, 4. (bis) 56, 5. 67, 2. et sescenties.

[4]) Cf. velut 3, 23, 2. 8, 10, 2. 77, 3. 10, 28, 2064.

[5]) Nam post coniunctionem ἐπειδή hiatus ante particulam οὐ admittitur: 6, 34, 2. 7, 66, 3. 9, 26, 6. 8.

hiatus οἳ οὐ, cf. 6, 48, 2.), et post voces δήμου: 3, 29, 1., μέσου: 2, 42, 2., Ῥωμαίου: 2, 29, 5., πυνθανομένη: 5, 52, 2., γενομένη: 8, 52, 2., Νόμα: 2, 71, 1.

De Diodori autem in hiatu vitando ratione solus, quantum scio, scripsit Kaelker.[1])

Centum triginta quattuor locis particulam οὐ substituentes hiatum non efficeremus; sunt hice: 1, 6, 3. 8, 5. 6. 23, 4. 24, 5. 25, 6. 28, 7. 43, 4. 6. 45, 3. 46, 1. 56, 3. 66, 11. 71, 3. 84, 1. 89, 2. 4. 98, 6. 2, 15, 2. 32, 2. 36, 4. 38, 1. 56, 3. (bis) 56, 7. 58, 1. 3, 2, 4. (bis) 7, 3. 8, 5. 10, 6. 13, 2. 18, 5. 6. 20, 2. 23, 2. 23, 6. 33, 6. 35, 9. 51, 2. (bis) 51, 4. 53, 2. 5. 54, 3. 69, 2. 70, 7. 73, 5. 4, 9, 3. 14, 2. 39, 4. 44, 1. 45, 3. 50, 6. 57, 4. 63, 4. 64, 3. 69, 4. 5, 3, 2. 4, 3. 14, 1. 23, 2. 44, 7. 50, 2. 69, 5. 71, 6. 75, 5. 76, 1. 11, 8, 4. 17, 1. 23, 2. 37, 2. 42, 1. 4. 45, 6. 50, 6. 61, 4. 65, 4. 82, 3. 84, 3. 12, 4, 2. 33, 4. 49, 2. 56, 1. 5. 83, 6. (bis) 13, 11, 2. 14, 1. 16, 4. 43, 7. 59, 2. 61, 6. 78, 3. 100, 8. 14, 68, 1. 15, 3, 1. 10, 2. 11, 1. 15, 2. 34, 2. 49, 2. 81, 4. 16, 4, 4. 45, 4. 58, 6. 62, 1. 17, 9, 2. 32, 3. 38, 4. 62, 2. 68, 4. 114, 2. 116, 4. 118, 2. 18, 10, 4. (bis) 17, 7. 35, 5. 59, 4. 60, 1. 2. 3. 64, 6. 72, 5. 19, 9, 3. 64, 5. 86, 2. 95, 3. 20, 3, 3. 12, 5. 41, 5. (bis) 51, 5.

Contra centum viginti quattuor locis hiatus praeberetur; sed octoginta sex locis inter hos aut tolleretur, et id quidem elisione litterae α (cf. Kaelker l. l. pg. 314. sqq.): 1, 76, 3. (μάλιστα) 4, 22, 5. (ἅπαντα) 4, 27, 4. (διδόντα) 7, 68, 3. (τεθνηκότα) 18, 64, 3. (Νικάνορα) 18, 60, 3. (ταῦτα) 20, 88, 8. (χειμῶνα) 20, 103, 7. (Πολυσπέρχοντα); haud dubie etiam 3, 67, 4. (βραδυτῆτα) 2, 15, 2. (ὁμοιότητα) 8, 42, 3. (τραχύτητα) 1, 94, 4. (βασιλέα, cf. 13, 33, 3.) 5, 24, 1. (νομίζουσα) 13, 1, 2. (ἐπηγγειλάμεθα); vel litterae ε (cf. Kaelker l. l. pg. 316.): in vocibus δέ: 2, 16, 3. 58, 1. 3, 48, 2. 15, 50, 3. 18, 74, 1., γέ: 19, 12, 2., πώποτε: 2, 38, 1.; vel litterae ο (cf. Kaelker l. l. pg. 316. sq.): in vocibus τοῦτο: 1, 12, 9. 47, 4, 2, 26, 9. 4, 65, 5. 19, 9, 2. 34, 2., ὑπό: 5, 66, 6., in formis verborum: 1, 78, 2. 12, 4, 2. 16, 50, 5. 18, 9, 4. 23, 2.; aut interpunctione excusaretur (cf. Kaelker l. l. pg. 314.): 1, 30, 8. 63, 6. 2, 10, 6. 16, 4. 30, 1. 38, 6. 39, 4. 3, 18, 5. 40, 3. 4, 8, 4. 65, 1.

[1]) De hiatu in libris Diodori Siculi, in Leipziger Studien vol. 3. (1880) pg. 302.—320.; sed quamvis magno cum fructu hic vir doctus rem tractaverit, tamen multa non vidit, ita ut non paucos hiatus in Diodori libris invenerim, quae a Kaelkero non tanguntur, quamquam in hac re notanda non totam adhibui diligentiam.

5, 10, 2. 73, 6. 12, 17, 4. 63, 2. 13, 94, 3. 18, 13, 1. 50, 2. 60, 2. 20, 23, 4. 31, 3.[1])

Legitimus autem esset sicut aliis locis Diodoro hiatus *τὸ οὐ* : 2, 50, 6. (cf. Kaelker l. l. pg. 312.) et *καὶ οὐ*: 2, 13, 6. 30, 1. 33, 6. 56, 7. 3, 48, 3. 73, 8. 4, 2, 1. 55, 1. 65, 9. 77, 7. 5, 11, 4. 60, 5. 70, 2. 11, 65, 3. 81, 2. 88, 2. 12, 42, 2. 13, 99, 4. 106, 5. 15, 33, 5. 93, 2, 16, 25, 2. 17, 5, 5. 62, 3. 85, 6. 18, 52, 3. 60, 1. 20, 66, 2. 78, 1. 90, 1.[2])

Itaque triginta octo tantummodo locis hiatus existeret, si particula *οὐ* substitueretur, post voces *αὐτό*: 3, 58, 1., *αὕτη*: 11, 82, 1.[3]), *καυκωμένη*: 4, 16, 2., *γῇ*: 1, 24, 2., *ταύτῃ*: 3, 5, 3., *τύχῃ*: 11, 92, 3., *ἑώρα*: 20, 42, 3., *χώρᾳ*: 20, 54, 1., *ἰδίᾳ*: 12, 12, 4., *παρέχεσθαι*: 1, 89, 2. et similia: 17, 2, 2. 1, 7, 6. 19, 103, 5., *διακριθῆναι*: 13, 43, 6., *φαίνεται*: 1, 39, 8., *πελάγει*: 20, 40, 4., *μεγέθει*: 1, 47, 4., *δοκεῖ*: 11, 82, 1., *μοὶ*: 15, 88, 1., *ὅσοι* 14, 32, 4., *ἐπαγγελλόμενοι*: 18, 45, 5., post genetivos in syllabam *οὐ* exeuntes: 1, 38, 3. 40, 4. 2, 18, 1. 58, 7. 3, 3, 1. 4, 4, 6. 65, 2. 11, 64, 4. 15, 86, 4. 19, 43, 2. 54, 4. 20, 25, 4., *νομίζω*: 13, 32, 2., *ποτῷ*: 3, 18, 4., *τύπῳ*: 3, 48, 3., *αὐτῷ*: 4, 64, 1., *στόλῳ* 17, 43, 3.

Strabo denique nullum omnino hiatum vitare studuit; de hoc scriptore igitur verba fieri superfluum est.

Si secundum ea, quae modo edocui, tabulam, quam supra proposui, corrigimus, hanc speciem assequimur:

	Summa locorum	hiatus existeret centes. part.	hiatus non existeret centes. part.
Polyb.	28	10 = 35,7 $\frac{0}{0}$	18 = 64,3 $\frac{0}{0}$
Dionys.	72	17 = 23,6 $\frac{0}{0}$	55 = 76,4 $\frac{0}{0}$
Diodor.	258	38 = 14,7 $\frac{0}{0}$	220 = 85,3 $\frac{0}{0}$
Sa.	358	65 = 18,2 $\frac{0}{0}$	293 = 81,8 $\frac{0}{0}$

[1]) Cf. velut 2, 60, 6. 11, 13, 1. 40, 1. 55, 3. 63, 2. 12, 1, 1. 15, 41, 3. et saepius.

[2]) Cf. 11, 69, 6. 74, 4. 89, 8. 15, 6, 4. 16, 57, 1. 17, 76, 3. 19, 71, 3. 20, 16, 5. et *καὶ οὕτω*: 17, 20, 3., *καὶ οὗτος*: 20, 37, 6., *καὶ οἰκείων*: 18, 44, 1.

[3]) Bis quidem legitur talis hiatus (*τοιαύτη οὐ*: 11, 76, 2. et 12, 28, 2.), sed his locis collocationem verborum mutandam esse puto, ita ut hiatus tollatur.

Ex eis, quae modo exposui, certissime hoc efficitur, ut hi scriptores particulam *μή* non ea de causa tam mire usurpaverint, ut hiatum evitarent; nam res non sic comparata est, ut particula *μή* ibi tantummodo locum haberet, ubi hiatus evitandus fuit, id quod de Polybio saltem exspectaremus; praeterea si hoc concederes, etiam mirum esset, quod Strabo tot locis particulam *μή* contra veterem usum adhibet, quamquam, ut dixi, ab hiatus cura plane alienus est. Itaque perversa est ratio haec: quotiens hiatus per illud *οὐ* efficeretur, posteriores *μή* scripsisse, quotiens non efficeretur, *οὐ* eos usurpasse.

Contra velim animadvertas, quanta fuerit his auctoribus copia subsidiorum, quibus hiatum evitare eis licuit,[1]) seu ita ut vocabula diligenter collocarent seu ut particulas intericerent seu ut alias quasdam vocum formas ponerent. Quibus subsidiis inter eos hiatus, quos supra ut certos enumeravi, nonnulli evitarentur; apud Polybium 8, 18, 2., si pro *ᾧ* scripsisset *ᾧπερ*, ut saepe eandem ob causam (cf. Hultsch l. l. pg. 290.); etiam hiatus ille *καὶ οὐ* quinquies vitaretur, ita ut particula *μήν* insereretur (cf. Buettner-Wobst l. l. pg. 681.).[2]) Apud Dionysium autem facillime substitui potuit 2, 73, 2. *ὅσοιπερ* pro *ὅσοι*, similiter 11, 1, 2158. (*ὁπόσοιπερ*), 5, 5, 1. et 9, 54, 3. (*ἅπερ*), 2, 26, 6. (*ὅπερ*), 11, 59, 2300. *ἔφησεν* pro *ἔφη*.[3])

Quoniam autem hiatum causam huius licentiae non fuisse constituimus, alteram illam quaestionem, num omnino hiatus metus suam vim attulerit, examinare minoris momenti esse videtur; sed quia Schmid huius sententiae locuples auctor exstitit, brevi de hac re disseram.

Ille enim vir doctus sic sibi rem finxit, ut contenderet hunc abusum ideo sic effloruisse, quia posterioribus non iam contigit, ut inter particulas negativas eodem iudicio et subtilitate discernerent, quo veteres auctores; hiatum igitur solum id valuisse ad eligendas negationes, ut, quoties auctor dubius haereret, momentum afferret. Hoc nisi egregie fallor non secus se habet, ac si quis contendat: quoties hiatus non evitari debuit, mox *μή* mox *οὐ* comparet, quoties debuit, semper *μή* ponitur. Certissime, haec norma tantis cautelis excogitata est, ut nugas proferret, qui-

[1]) Quae ostenderunt Hultsch l. l. et Buettner-Wobst l. l.

[2]) *καὶ μὴν οὐ* fere nusquam legitur nisi in enuntiati initio.

[3]) Cf. Iacoby, observationes criticae in Dionysii Halicarnassensis antiquitates Romanas, in actorum societ. philol. Lipsiens. vol. 1. (1872) pg. 315. sqq.

cunque eam plane perversam esse affirmaret. Secundum Schmidii sententiam igitur res sic se habet: auctores posteriores multis locis haerere, sitne οὐ verior an μή; en, particulae μή ope hiatus vitari potest! iam auctor eligit μή remanente fortasse scrupulo quodam, an non verum scripserit. Certis autem argumentis huius viri docti sententia ut non fulciri, ita non redargui potest.

Attamen ego equidem de tota re hanc rationem sequar: Polybius et reliqui particulam μή ponunt pro usitata οὐ; ea ipsa autem causa, quia illud μή admiserunt, factum est, ut nonnullis locis etiam hiatum eo remedio vitarent; quia autem alteram negationem οὐ quoque saepissime scripserunt, eis, cum sic nonnusquam hiatus efficeretur, aliae rationes prospiciendae erant, quibus hiatum fugerent, quas supra tetigi.

Notandum sane est: eorum locorum numerum, quibus si οὐ poneretur hiatus evaderet, paullatim minui, si quidem omnes scriptoris alicuius locos negatos computas. Hoc usus argumento affirmaverit fortasse quispiam particulam μή initio quidem ea de causa per hanc licentiam adhibitam esse, ut hiatus tolleretur, postea autem, cum omnino hic usus latius effusus esset, eam hoc consilium non tam praecipue secutam esse. At hoc vanum esse inde apparet, quod Dionysius, quamvis non tam diligens sit in hiatu fugiendo quam Polybius, tamen maiorem numerum locorum notabilium exhibet.

Neque vero eo argumento uti licet, quod saepe hiatus exoritur, quia particula μή posita est eis ipsis locis, quibus particula οὐ hiatum non praeberet, qui formarum οὐκ, οὐχ auxilio facile vitari potuit. Nam et apud Polybium et apud Dionysium et apud Diodorum post particulam μή hiatus admittitur. Itaque apud Polybium **1**, 68, 6. 75, 6. **4**, 4, 5. μὴ οἷον exstat, ubi sine ulla offensione particulam οὐ poni licuit, sed hunc hiatum Polybio legitimum fuisse docuit Hultsch l. l. pg. 293. Apud Dionysium autem **9**, 51, 6. legitur μὴ ἐμφύεσθαι ubi οὐκ posito hiatus vitaretur; sed etiam hunc scriptorem hiatum per particulam μή effectum admittere, demonstratur praeter multos locos, quibus μὴ οὐ exstat, hisce: **3**, 10, 4.: μὴ ὡς, **6**, 35, 2.: μὴ ὅπως, **6**, 33, 3.: μὴ ὅπλα, **10**, 28, 2064.: μὴ ἄρα, **1**, 56, 1. et **9**, 66, 1.: μὴ ὑπό, **4**, 52, 2. et **8**, 65, 6.: μὴ ἐξ, **7**, 13, 5.: μὴ ἑκουσίως, aliis, quae quivis facile invenerit. Neque apud Diodorum offensioni est hiatus μὴ ὑπάρχειν **15**, 16, 1., nam Diodorus quoque post parti-

culam μή nusquam hiatum vitare studuit, cf. Kaelker l. l. pg. 312.[1])

Itaque hiatui iusto plus hac in quaestione tributum esse patet: videtur potius eis locis, quibus particula μή hiatum, qui altera οὐ admissa ortus esset, tollit, id ipsum invito auctore factum esse et ad fortem fortunam magis referendum esse quam ad auctoris ipsius studium et consilium. Quoniam igitur hiatum missum facere debemus, alia aliqua causa investiganda est, cur haec licentia irruperit.

Atque hoc unice verum est, quod facillime quaerentibus offertur: scriptores κοινῆς διαλέκτου non iam discrimen, quod inter particulas negantes apud veteres intercedit, cognovisse et sensisse; nam hoc saepius in eis, quae antecedunt, extollendum erat Attici quidem sermonis scriptores veteres fere nusquam non certo quodam consilio has particulas dignoscere; quo neglecto posteriores promiscue eas usurpant, ita ut nullo modo constituere possimus certum quoddam consilium vel artificium. Hoc unum in universum dici licet et iam supra obiter tactum est: οὐ praefertur, ubi contrarium aliquo modo subest (velut οὐ — ἀλλά), vel ubi οὐ cum alia voce in unam notionem coalescit (οὐ πολύς, similia).

Sed dixerit aliquis suo iure, si re vera inter negationes non iam discernere auctores labentis Graecitatis potuerunt, consentaneum esse etiam particulam οὐ pro altera μή adhibitam comparere. Atque notum est iam apud veteres auctores οὐ particulam in eis structuris reperiri, ad quas sollemni usu μή ponitur (velut post illud ἵνα vel ὥστε c. infin. coni. etc.), sed ea, quam modo significavi, cautela observata, ut contrarium aliquod fiat, velut per οὐκ — ἀλλά, vel οὐ πολύς vel talia exstent.

Sed etiam praeter illas condiciones particulam οὐ poni ab auctoribus posterioribus, ubi potius μή exspectatur, et ipse mox demonstrabo et viri docti, qui κοινῆς διαλέκτου grammaticae operam navaverunt, observaverunt, velut

Schmidt l. l. pg. 437.
Schmid l. l. vol. 1. pg. 50. et 246., vol. 2. pg. 62., vol. 3. pg. 89. sq., vol. 4. pg. 94.
du Mesnil l. l. pg. 46.—48.
Kratt l. l. pg. 51. sq.

[1]) Locis ab hoc viro docto allatis addo hos: μὴ εἶναι: **12**, 20, 3. et **15**, 60, 2., μὴ οὕτως: **13**, 21, 8.

Marquardt l. l. pg. 50.
Mueller l. l. pg. 20.

Attamen huic rei tantum momentum non attribuerim, praesertim cum apud hos quattuor scriptores paucissimi sint loci, quibus *οὐ* re vera mirum videtur; quoties vero haec particula per vocem quae sequitur *ἀλλά* vel *πολύς* excusatur, id in uncis inclusum infra adnotabo.[1])

Praeter ea autem, quae in sequentibus proponam, velim ea conferas, quae iam supra data occasione edocui:

pg. 19.: *οὐ* in enunt. relat. (= solcher, welcher).
pg. 36. sq.: *οὐ* apud infin. post verb. *ἀξιῶ*.
pg. 37.: *οὐ* „ „ „ „ *αἱροῦμαι*.
pg. 47. sq.: *οὐ* „ „ „ „ *συμβαίνει*.
pg. 48. sq.: *οὐ* „ „ „ „ *δεῖ, χρή, προςήκει*.
pg. 49. sqq. passim: *οὐ* apud infin. post verba impersonalia.
pg. 55. sq.: *οὐ* apud participium coni. c. articulo.
pg. 56.: *οὐ* „ „ condicionale.
pg. 62.: *οὐ* apud participium cum *ὡς* coni. } quamvis structurae velut *ἵνα*, similes antecedant.
pg. 64.: *οὐ* apud participium }

et pg. 29. not. 3. (*οὐ* apud infin. post verb. *ἐπιχειρῶ*), pg. 32. not. 2. (*οὐ* apud infin. post verb. *δοκεῖ* = placet), pg. 45. not. 1. (*οὐ* apud infin. orationis obliqu. vetantis), pg. 57. not. 1. (*οὐ* apud participia in enuntiato relativo, quod potius alterum *μή* exigit).

Nonnunquam autem infinitivum comparere per illud *οὐ* negatum, quamvis pendeat ex structuris velut *ὥστε νομίζειν, τὸ φάσκειν*, simil., supra passim ad verba cogitandi et dicendi demonstravi.

Praeter haec igitur, particulam *οὐ* inveni in hisce structuris: apud infinitivum post verba

ἀναγκάζω: Polyb. **4**, 71, 11., Dionys. **5**, 74, 3. (*οὐ μόνον-ἀλλὰ καί*)
ἀνάγκη: Diodor. **1**, 52, 2. (*οὐκ ἔλαττω*), Strab. **4**, 182 D.

[1]) Sed non raro inveniuntur etiam structurae *μὴ πολύς, μὴ — ἀλλά*, similia. — Saepius etiam illud *οὐδέ* ad unum aliquod vocabulum structurae dependentis attinet, sed ita ut fortasse ad verbum ipsum regens trahendum sit; cf. post verba *βούλομαι*: Dionys. **3**, 67, 1. **5**, 9, 3. **9**, 52, 5., *δίκαιον*: Polyb. **6**, 47, 7., *ἐῶ*: Dionys. **6**, 7, 3., *καλόν*: Polyb. **11**, 29, 6., *ποιῶ*: Diodor. **14**, 66, 2., *πρέπει*: Polyb. **3**, 109, 5., *τολμῶ*: Diodor. **14**, 65, 4., *ἐπέρχεται*: Dionys. **5**, 64, 1. **8**, 32, 1., *ἐπιχειρῶ*: Dionys. **11**, 30, 2233., *πειρῶμαι*: Dionys. **9**, 70, 3., *ἔχω*: Diodor. **19**, 71, 4., Strab. **4**, 201 A.

ἀποστέλλω: Diodor. **14**, 70, 2. (contrar.)
βούλομαι: Polyb. **6**, 24, 9. (*οὐχ ὅπως — ἀλλά*), Dionys. **3**, 32, 2. (*οὐ — ἀλλά*) 5, 21, 3. (*οὐκ ἀναγκαίας*), Diodor. **3**, 57, 3. **14**, 9, 8., Strab. **10**, 455 B. (contrar.)
γιγνώσκω (decerno): Dionys. **8**, 91, 1.
δίκαιον: Dionys. **7**, 52, 5.
ἐγχειρῶ: Polyb. **5**, 73, 8. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
ἐκγίγνεται: Dionys. **11**, 20, 2203. (*οὐ* . . . ., *δέ*)
ἐπιτρέπω: Dionys. **7**, 55, 5. (*οὐκ ἀόριστον*)
ἐπιτηδεύω: Diodor. **2**, 23, 2. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
ἔστι: Diodor. **5**, 45, 5. 46, 4.
ἐῶ: Dionys. **3**, 10, 5. **11**, 54, 2289. 2290., Strab. **6**, 270 A.
ἰσχύω: Diodor. **18**, 62, 5. **19**, 65, 4.
κατασκευάζω: Dionys. **3**, 13, 3. (*οὐκ ἀφανῶν*) **3**, 44, 4. (*παρασκ., οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
κελεύω: Polyb. **15**, 26, 6. (*οὐ — ἀλλά*), Dionys. **1**, 56, 3. (*ὅσον οὔπω*), Diodor. **19**, 52, 4. (*οὐ — ἀλλά*)
κινδυνεύω: Dionys. **11**, 30, 2235. (*οὐ — ἀλλά*)
μέλλω: Dionys. 5, 1, 4. 6, 4. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) **6**, 40, 2. (*οὐ — ἀλλά*), Diodor. **19**, 81, 5. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
ὀφείλω: Dionys. **4**, 29, 2. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) **11**, 9, 2178. (contrar.)
παρακαλῶ: Polyb. 5, 29, 4. (*οὐ — ἀλλά*)
πείθω: Polyb. 8, 1, 7. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
πειρῶμαι: Diodor. **15**, 48, 4. (*οὐ — ἀλλά*)
ποιῶ: Polyb. **3**, 36, 3. (*οὐ μικρά*) **10**, 40, 8. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) **11**, 10, 5. (*οὐ πολλῶν*), Diodor. **13**, 98, 2. (*οὐκ ὀλίγ.*)
σκήπτομαι: Dionys. **3**, 37, 3.
σπεύδω: Diodor. **17**, 33, 5. (*οὐχ οὕτω — ὡς*)
τάσσω: Dionys. **2**, 21, 3. (*οὐ — ἀλλά*) **4**, 14, 3. (*οὐ — ἀλλά*) 5, 17, 6. (*οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*)
φιλῶ: Dionys. **11**, 11, 2184. (contrar.)
ψηφίζομαι: Dionys. 5, 13, 3.;

apud imperativum: Dionys. 8, 47, 3. (contrar.); post coniunctionem *εἰ* (sed confer. Aken l. l. § 228. sqq. et Krueger l. l. § 67. 4. 1.):

Polyb. **2**, 61, 7. (ind. praes., *οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*) **15**, 19, 5. (*εἰ = ὅτι*, ind. praes.)

Dionys. **3**. 9, 7. (ind. fut.) **4**, 35, 2. (ind. imperf.) **5**, 4, 3. (ind. praes.) **6**, 19, 3. (ind. praes.) 53, 2. (ind. fut.) **5**, 54, 5. (*εἰ = ὅτι*, ind. praes., *οὐδὲν ἧττον*) **7**, 22, 2. (ind. praes.,

οὐ — ἀλλά) 32, 3. (ind. fut.) 42, 5. (ind. praes.) 60, 4. (ind. praes., οὐ — ἀλλά) 8, 31, 1. (ind. aor.) 62, 1. (ind. praes.) 9, 29, 1. (ind. fut.) 44, 7. (εἰ = ὅτι, ind. praes., οὐ — ἀλλά) 10, 29, 2067. (ind. praes.) 11, 18, 2198. (ind. praes., οὐ — ἀλλά)

Diodor. 14, 69, 1. (ind. praes.)

Strab. 2, 77 C. (ind. praes.) 8, 341 A. (ind. perf.) 9, 402 C. (ind. aor.) 12, 553 C. (εἰ = ὅτι, ind. praes.);

apud infinitivum ex ὥστε pendentem:

Polyb. 1, 48, 6. (οὐκ ὀλίγους) 3, 102, 4. (μόνον οὐ)

Dionys. 4, 50, 5. (οὐ μεῖον) 8, 90, 2. (οὐ μακράν) 9, 4, 2. (οὐ τὸν ἐλάχιστον)

Diodor. 1, 46, 5. (ἐλάττω) 11, 5, 2. (οὐκ ἐλάττους) 13, 30, 6. 14, 8, 4. (οὐ — ἀλλά) 17, 58, 5. (οὐκ ὀλίγ.) 19, 45, 2. (οὐκ ὀλίγ.)

Strab. 1, 55 C. (οὐχ ὅτι — ἀλλ' οὐδέ) 59 B. (οὐκ ἐλάττοσι) 2, 87 A. (οὐ — ἀλλά) (15, 695 D. infinitivus tantummodo ideo exortus est, quia totus locus narratur per infinitivum orationis obliquae);

apud infinitivum cum articulo coniunctum:

Polyb. 2, 13, 5. (μόνον οὐ) 3, 4, 5. (οὐκ ὀλίγους) 9, 9, 4. (μόνον οὐ) 14, 6, 8. (ὅσον οὐ) 15, 36, 2. (οὐ μόνον — ἀλλὰ καί).

Diodor. 20, 111, 2. (οὐ μόνον — ἀλλὰ καί).

Ex his luce clarius apparet particulam οὐ multo rarius admissam esse eis locis, ubi μή exspectatur, quam alteram μή vice versa. Attamen vel hoc documento ostenditur particulas μή et οὐ discernere non iam accurate potuisse scriptores labentis Graecitatis; sed contineri hac ipsa re debemus, ut illos non ex iudicio suo elegisse negationem affirmemus, sed incerto quodam sensu ductos. Consentaneum autem est eos saepe hac in re a vero aberrasse, praesertim quotiens eaedem sententiae variis structuris exprimi poterant; qua re fit, ut irruperit illud μή in enuntiata secundaria fortasse ex structura infinitivi cum articulo coniuncti, quem scriptores κοινῆς διαλέκτου praecipue adamasse supra affirmavi. Velut inter illud διὰ τό coni. c. infin. et coniunctionem ἐπειδή, quod attinet ad negationes, distinguere non potuerunt, quia eadem ratio logica suberat. Eodem modo in orationem obliquam per ὡς vel ὅτι instructam negationem

μή irrupisse ex analogia orationis obliquae per infinitivum institutae iam supra edocui.

Sed hoc hactenus; nam certam quandam rationem in his servatam esse veri omnino dissimile est.

At cur hi scriptores, cum fluctuarent, particulam μή imprimis elegerint, pro certo vix potest affirmari. Quod autem Treitel et Stegmann contenderunt particulam μή ideo praelatam esse, quia fortius negaret, hoc viri docti ipsi magna cum dubitatione protulerunt; notabilia vero videntur mihi haec Stegmanni verba, quae facit de particula μή ad participium posita: man bevorzugte μή nur als die nachdrücklichere Negation, die Entscheidung aber in jedem einzelnen Falle, ob eine Negation nachdrücklich ausgesprochen werden soll oder nicht, ist eine subiective, und so ist es kein Wunder, wenn Plutarch die Negation beim Participium mit ziemlicher Willkür zu setzen scheint. Atque hoc omnino cavendum esse iam supra declaravi, ne quis in universum affirmet negationem μή esse omnino fortiorem, quam alteram οὐ; sed primum quidem nemo adhuc tale aliquid demonstravit neque omnino dicere potest, nisi si diligenter tota loci cuiusdam indoles respecta erit. Praeterea etiamsi illud concesserim, non intellegam, cur fortius negare locis illis omnibus horum scriptorum interfuerit, atque cur, ut fortius negarent, ipsum illud μή adhibuerint; nam certe multae aliae patuerunt viae, ut hunc colorem efficerent, aut ea re ut negationem, sicut convenit, collocarent, aut ut eas formas adhiberent, quae per se ipsae maiorem vim attulerunt: οὐχί[1]) et οὐδέν.

Neque ea, quam Gildersleeve protulit, sententia veritatis speciem prae se ferre videtur; hic enim vir doctus l. l., ubi de oratione obliqua per ὡς vel ὅτι instructa egit, contendit hunc usum latere iam apud Homerum[2]) ac consentaneum esse eum apud optimae Graecitatis scriptores quidem non erupisse, sed postea demum resurrexisse et valde effloruisse; quod et per se veri dissimile est, et num de Homero pro certo proferri possit, vehementer dubito; neque enim persuaserunt mihi duo illa, quae

[1]) Quod nullo iure in suspicionem vocavit Goetzeler, de Polybii elocutione (1887) pg. 34., sed cf. Hultsch in Berlin. philolog. Wochenschrift vol. 7 (1887) col. 1143.; etiam apud reliquos κοινῆς διαλέκτου auctores saepius occurrit.

[2]) Illa sanctae scripturae, quae vocatur, particula mā, quae eadem est atque Graeca μή, semper sensu prohibitivo usurpari docet Curtius, Grundzüge der griech. Etymologie, ed. quint. pg. 332.

Gildersleeve affert exempla; nam haec facillime explicantur et explicata sunt.

Refert autem deliberare, quae nunc Graecis hominibus sint negationes; iam vides raro eis usui esse particulam μή, quae antea sic effloruerat; earum autem negationum, quae plerumque usurpant, ὄχι et δέν utraque originem petit ab radice οὐ (οὐχί et οὐδέν). [1])

Sed ut totam disquisitionem absolvam, paucis complectar opinionem, quam mihi de causa huius abusus finxi. Primum quidem negari nequit vivum de discrimine negationum iudicium paullatim refrixisse in κοινῇ διαλέκτῳ, refrixisse sicut alia refrixerunt, simulatque Attici ingenii flos contabuit; nam ubicunque apud Atticos scriptores rationem et usum conspicis, apud κοινῆς διαλέκτου auctores vides varietatem omni lege carentem; neque vero cum eis faciam, qui putent talia irrupisse ut plane nova et inaudita in posteriorum auctorum usum scribendi; sed quin iam dudum ea in sermone Graeco delituerint, non dubitaverim; in sermone enim cotidiano homines veteres primum offendisse credibile est in immobili illa perseverantia, quae neque commoda neque pulchra visa est. At scribendi ratio, qua utebantur in libris componendis et in omni generis grandis sermone, abhorrebat a cotidianis vitiis et soloecismis; itaque ut aliarum sic etiam huius rei radices fortasse petere licet ex veterum sermone cotidiano; nam in κοινῇ διαλέκτῳ vix sermo cotidianus diversus fuerit a sermone, quo rerum scriptores utebantur.

Itaque hic usus, quem iam dudum latuisse puto, ita ut nobis non in conspectum venire potuerit, subito in lucem prodiit [2]) atque eo maior existit, quo quis scriptor minorem diligentiam in scriptis componendis adhibet; qua re fit, ut apud Polybium et Dionysium rarius inveniantur. Praeterea fortasse ea re auctus est hic usus, quod omnium nationum homines lingua Graeca uti consueverunt, et quod hos non veteris usus Attici discrimina et praecepta pernosse potuisse apparet, ita ut illa magis magisque evanuerint.

Qua de causa autem particula μή prae altera οὐ sic adamata

[1]) Similem negationum inconstantiam inveniri in linguis, quae vocantur nordicae, testis est Olawsky, in programmate quodam Lissae anno 1858 edit.

[2]) Notum est omnium fere linguarum proprium esse notionem verborum mox debilitare mox amplificare; ergo particula μή quoque veterem vim suam prohibitivam pedetentim omisit.

sit, pro certo diiudicare praetermitto; [1]) ea, quae protuli, ut certis argumentis demonstrem, videlicet non contigit; itaque non placet plura proferre, quae aeque incerta sunt vel incertiora.

[1]) Hoc unum fortasse dici licet: neque enim veri dissimile est in vetere Graeco sermone cotidiano, ex quo hanc licentiam initium cepisse modo contendi, saepe factum esse, ut negationes magno vocis sono extollerentur, praesertim postquam sophistarum secta morem induxit, ut in loquendo abundent acuminibus et acrimoniis; hoc autem quivis videt cum particulam οὐ tum formas in consonantem exeuntes οὐκ et οὐχ non idoneas fuisse, quae magnum per sonum pronuntiarentur; nam hoc nulla alia in re positum est, nisi quod syllabae vocalis in loquendo producitur. Ut hoc consilium assequerentur, multo aptior et commodior eis erat particula μή; nam haec, quantum placuit, produci potuit, ita ut exoptatum acumen et acutum sonum praeberet. Si vero similem desideras condicionem, admonuerim te priscae Latinitatis propriam fuisse non formam productam nē, sed brevem nĕ, quam nonnusquam etiam hodie apud Plautum legimus; de hac re cf. Kuehner, ausführliche Grammatik der lateinischen Sprache vol. 2. § 149. 1.

TABULA ARGUMENTI

VITA SCRIPTORIS

Natus sum Albertus Clemens Otto Birke anno huius saeculi 74. a. d. VII. Idus Maias Dresdae patre Alberto matre Anna e gente Scheffel, quos superstites adhuc esse vehementer gaudeo; fidei addictus sum evangelicae. Litterarum primordiis in ludo Dresdensi imbutus vere anni 84. in gymnasium Dresdense, quod est Sanctae Crucis, receptus sum; quod cum primum Hultschio, tum Stuerenburgio rectoribus percucurri, novem annis post maturitatis testimonium adeptus Lipsiam me contuli et interfui scholis, quas habuerunt viri illustrissimi Biedermann, Buchholz, Cichorius, Heinze, Hofmann, Immisch, Lipsius, Ratzel, Ribbeck, Richter, Sievers, Wachsmuth, Wundt, Zarncke. Cum per tria semestria Immischio duce proseminarii sodalis fuissem, in seminarium regium philologum receptus sum, cui per duo semestria interfui moderantibus Lipsio, Ribbeckio, Wachsmuthio. Seminario regio historico adscriptus sum per duo semestria Wachsmuthii benignitate; ad societates comiter me admiserunt Cichorius per duo semestria, Lipsius per tria, Ribbeckius per duo semestria; atque seminarii geographici et paedagogici exercitationibus ut interessem, liberaliter concesserunt Ratzel et Richter.

Omnibus his viris doctis optime de me meritis gratias ago quam maximas; imprimis autem quid Lipsio, studiorum adiutori, debeam, nunquam obliviscar.